Latvija
AMERIKA

Nr. 55. TREŠDIEN, 1961. GADA 12. JŪLIJĀ 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienā un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: JĀNIS GRINBLATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTĪS: ERIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JĀNIS GRINBLATS. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL. POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, JULY 12, 1961.

A. KALNS

PADOMJU VARAS BALSTI

Pēc lielinieku apvērsuma Krievijā, kad tikko bija radusies Krievijas Padomju Sociālistiskā Republika, jaunajai varai naidīgi noskaņotie maskavieši mēdza stāstīt par padomju varas pamatiem visai atjautīgus, sarkastiskus jokus:

Jautājums: „Uz kā balstās padomju vara?"

Atbilde: „Uz žīdu smadzenēm, latviešu durkļiem un krievu muļķiem . . ."

Latviešu strēlnieki, kas atrodoties svešā zemē, bija spiesti turēties kopā un kaut cik ievērot kārtību un disciplīnu, padomju režīma pašā sākumā bija vienīgās karaspēka daļas, kas nebija izjukušas, pateicoties pašu komūnistu aģitācijai. Droši vien, ja tanī laikā vēlākās Latvijas brīvvalsts territorija nebūtu bijusi Vācijas karaspēka okupēta, arī latviešu strēlnieku lielākā daļa, tāpat kā krievi būtu devušies uz savām mājām. Tie bija spiesti palikt Maskavā, jo nebija citas iespējas, un to vairākumam, kas nebija nekādi komūnisti, bija jāpakļaujas mazākuma diktātūrai un jāiet kalpot padomju varas aizsardzībai. No strēlnieku rindām izvirzījās tikai nedaudzi pārliecināti komūnisti, bet tie visi, vai vismaz viņu lielākā daļa, krita par upuri vēlākām Staļina „tīrīšanām." Arī strēlnieku masai padomju vara atmaksāja jau pašā sākumā, kad tā bija nobaidījusies no plkv. Brieža nodomiem un pieaugošās strēlnieku varas un popularitātes, sūtot tos uz Perekopu cīnīties pret balto krievu pārspēku un citās cīņu vietās, lai tādā kārtā atbrīvotos no liekiem „moriem, kas savu darbu bija padarījuši", palīdzēdami lieliniekiem noturēties pie varas. Jau pirms tam tie nonāvēja plkv. F. Briedi. Tikai nelielai sauiņai komūnistiski noskaņoto izdevās „taisīt karjēru", ieņemot gan augstākus, gan zemākus administrātīvos posteņus, kamēr šīs grupas izcilākos komūnistus skāra Staļina tīrīšanas. Palika pāri izkaplīgā un mazvērtīgākā latviešu komūnistu izlase, kura, kad sarkanā armija ieņēma Latvijas brīvvalsts territoriju un pārvērta to par vienu no Padomju Savienības „republikām", arī netika noteicošos amatos, bet turpināja uzticīgi kalpot Maskavas iecelties istabiem kungiem, pastāvīgi drebēdami paši par savu ādu. Pie tādiem apstākļiem tie nekādi latviešu tautas interešu aizstāvji, protams, nevarēja būt un tādi arī nekad nav mēģinājuši būt, jo katrs mazākais iebildums pret Maskavas kungu nodomiem, kā zināms, ir sodāms ar atcelšanu no amatiem un brīvu ceļu uz „varenplašās dzimtenes" tālākiem apgabaliem.

Tomēr, spriežot pēc komūnistu pirmajiem dekrētiem, kas stingri vērsās pret antisemītismu, visai grūti nākas izprast, ka arī lielinieku „smadzenes" — žīdu tautības piederīgie — varēja saņemt tādu pašu atmaksu par saviem pakalpojumiem padomju varai kā latvieši. Atcerēsimies vispirms, ka sociālisms ir žīdu tautas ģenija produkts, jo ar sociālisma idejām, apzīmējot tās par zinātnisko sociālismu, pretstatā utopiskajam sociālismam, pasauli aplaimoja žīdu tautības piederīgais Kārlis Markss. Žīdu intelligence Krievijas caru laikos nebaudīja tādu tiesību brīvību, kādu tā būtu vēlējusies, saskaņā ar ko tie pa lielākai daļai bija noskaņoti pret tā laika krievu valdību, kas uz šo noskaņojumu atbildēja ar naidīgiem un antisemītiskiem soļiem, cenšoties ierobežot žīdu iekļūšanu augstākajās mācības iestādēs, to nodarbošanos ar zināmām profesijām, īpašumu iegūšanu dažos krievu apgabalos u.t.t. Tāpēc žīdi tik lielā skaitā bija pieslējušies kā sociāldemokratiem (pēc to sašķelšanās maziniekos un lieliniekos, tie pārgāja arī pie lieliniekiem, lai gan pašiem bija arī sava nacionāla apvienība), tā arī sociālrevolūcionāriem.

Tāpēc, kad sākās pirmā vai demokratiskā revolūcija un cars atteicās no troņa, Krievijas politiskā skatuvē parādījās tik daudz žīdu politiķu. Tas tāpat turpinājās, kad varu sagrāba komūnistu partija.

„Mazinieks" L. Trockis, pārvēršoties par „lielinieku", kļuva par komūnistu režīma kara tautas komisāru un bruņoto spēku virspavēlnieku. Tas visai sekmīgi prata izmantot no terrora paglābušos atlikušos cara armijas virsniekus, lai samērā īsā laikā izveidotu vairāk vai mazāk kaujas spējīgu sarkano armiju. Tā palīdzēja komūnistiem uzvarēt krievu baltās armijas un nostabilizēt lielinieku varu. Žīds Litvinovs guva pārsteidzošus panākumus ārējā politikā, panākot Padomju Savienības atzīšanu no Savienotām Valstīm un uzņemšanu Tautu Savienībā. Tāpat kā daži latviešu komūnisti, arī žīdi bija pratuši iekļūt gan čekā, gan tirdzniecības aparātā, gan armijā u.t.t., ieņemot pa lielākai daļai vairāk vai mazāk atbildīgus amatus. 1920-tos gados ap 10% komūnistu partijas centrālās komitejas locekļu bija žīdu tautības, ieskaitot Ļeņinam tik tuvos līdzgaitniekus, kā L. Trocki, G. Zinovjevu, L. Kameņevu un Karlu Radeku. Pēdējos gados žīdu procents valdībā sarucis, noslīdot 1958. gadā līdz 0,25%. Neviens žīds vairs nav palicis padomju ārlietu dienestā, kā arī nav vairs neviena augstāka virsnieka ne bruņotos spēkos, nedz militārās, līdotāju vai jūras spēku akadēmijās.

1938. gadā pats Staļins ievadīja pretžīdu politiku, slēgdams Maskavā visas ebreju valodas izdevniecības un laikrakstus. To mazliet mīkstināja 1941. gadā, kad Hitlers uzsāka kara gājienu pret Padomju Savienību. Toreiz pat nodibināja īpašu „Žīdu pretfašistu komiteju", lai gūtu Rietumu pasaules žīdu atbalstu. Tomēr 1948. gadā pretžīdu programmas īstenošanu atjaunoja. Divdesmit piecus žīdu pretfašistu grupas locekļus slepeni notiesāja un nonāvēja, apvainojot sakaros ar žīdu grupām ārpus Padomju Savienības. Atkal Maskavā slēdza visas žīdu izdevniecības, laikrakstus un teātrus. Padomju prese uzsāka asus uzbrukumus kā pret žīdiem, tā Izraēlu. Padomju Savienības žīdus apvainoja par „bezsakņu kosmopolītiem", kas ir „konspirācijā ar Rietumu intelligenci". Laikā no 1947. līdz 1953. gadam pāri par 400 Krievijas izcilu žīdu rakstnieku un mākslinieku nonāvēja visā klusībā. Tūkstošiem žīdu izmeta no valsts darbiem. Kroni visam uzlika slavenā „žīdu ārstu sazvērestība" 1953. gadā, ko vēlāk Staļina pēcnācēji apzīmēja par tā vājprāta augli.

Kaut gan Chruščevs savā „slepenajā runā" nosodīja Staļina antisemītismu, tomēr viņa pretžīdu politika ne tikai nav mīkstāka, bet dažreiz pat cietāka, nekā tā priekšteča laikos. Trīs miljoni žīdu ir vienīgā tautība, kurai Padomju Savienībā liegta to valoda un kultūra. Antisemītiski raksti atklāti parādās Padomju Savienības lielākajos 15 laikrakstos.

Žīdi ir zaudējuši savu „smadzeņu" lomu un „krievu muļķi", kas bija padomju varas galvenais pamats, turpina tāds būt arī vēl šodien. Krievu tauta ir gadu simteņiem pacietīgi paneesusi tatāru jūgu, un, laikam, gadu simteņiem panestu arī komūnistu jūgu, nodrošinot nelielai „jaunajai šķirai" pārtikušu dzīvi, par kādu parastais cilvēks Padomju Savienībā nevar pat sapņot.

SV. JĀŅA EV.-LUT. LATVIEŠU DRAUDZĒ, TOTONTO, 1961. G. 9. JŪLIJĀ IESVĒTĪTIE JAUNIEŠI
Vidū no labās: draudzes vec. pērminderis K. Kazerovskis, draudzes māc. A. Lūsis, draudzes priekšnieks Ž. Rūtenbachs un māc. V. Vējiņš. Jaunavas — Akmens Inese, Bākulis Zaiga, Bāliņš Gunta, Dobelis Brigita, Elksnītis Dace, Graikste Sarma, Groskaufmanis Daina, Jakovičs Zigrīda, Kalve Ausma, Kalve Zinta, Kazeks Irina, Raikovskis Biruta, Sniķeris Dace, Upeslācis Daina, Upesleja-Zandersons Ināra. Jaunekļi — Brants Jānis, Eglītis Ivārs, Elksnītis Jānis, Kincāns Jānis, Manguliņš Arnolds, Neimers Andris, Raminš Imants, Robežnieks Agris, Skranda Aivars, Skudra Ģints. J. Kreiļa uzņ.

Kalifornijā būs latviešu veco ļaužu mītne

RIETUMU KRASTĀ NO 25.000 LATVIEŠU LUTERĀŅIEM, TIKAI 3.000 PIEDER DRAUDZĒM

Ziemeļkalifornijas draudze ziedo 500 dolarus nacionālās propagandas darbam

Rietumu apgabala ev.-lut. baznīcas konference San-Francisko bija pulcinājusi 32 delegātus un 22 viesus, starp kuriem 8 draudžu mācītāji un 1 teoloģijas students, kas strādā kandidāta gadu Ziemeļkalifornijas draudzē. Konference risinājās Z-Kalif. draudzes namā un par viesu uzņemšanu rūpējās vietējā dāmu komiteja. Par konferences vadītāju vienbalsīgi ievēlēja archibīskapa vietnieku, Rietumu apgabala garīgās dzīves vadītāju prof. Dr. K. Kundziņu, bet par vadītāja vietniekiem M. Bērziņu (Z-Kalif.), D. Agrumu (D-Kal.) un R. Mazīti (Tacoma).

Konferenci ievadīja dievkalpojums, kurā iesvētīja 12 jauniešu. Iesvētīšanas runu teica prof. K. Kundziņš, lūgšanu māc. E. Caune (D-Kalifornijas draudze), bet spredikī stud. theol. L. Gaide. Vēl dievkalpojumā piedalījās māc. O. Kleinbergs (Miera draudze), māc. A. Ernstsons un rinda vietējo mācītāju.

Pirmā dienā nolasīja 3 referātus, kuŗus sniedza adv. A. Lazdiņš (Seatle), Dr. E. Vītola (Napa, Kal.) un māc. E. Caune (Losandželosa). Pārrunās svarīgākais lēmums bija: rūpēties, lai Rietumu apgabalā luterāņu draudzēm būtu kopīgs veco ļaužu nams, kur bez apgādniekiem palikušie saņemtu aprūpi un kopšanu, gan medicinisku, gan garīgu. Šim nolūkam ievēlēja komisiju, kas stāsies pie priekšdarbu veidošanas.

Otrās dienas sēdi vadīja D. Agrums. Konference noklausījās interesantus ziņojumus par pārvaldes darbu (Lelda) un Rietumu apgabala darbu, ko sniedza prof. K. Kundziņš (Seatle), 56 draudžu apvienotie budžeti sasniedz ½ milj. dol. Rietumu apgabala draudzes ASV apmērā ir visumā vadošās gan baznicas budžetos, gan dāmu komiteju sagādātos līdzekļos, gan jo sevišķi Leldas darba atbalstīšanā; tas, protams, rēķinot % uz katru iesvētīto draudzes locekli, jo skaitliskā ziņā austrumu un vidusapgabala draudzes ir jūtami lielākas. Rietumu apgabalā no 25.000 iesvētītajiem luterāņiem, kuŗu draudzes atbalsta Lelda's darbu, pavisam kopā ir tikai 3000 draudzes locekļi.

Otrā dienā, kuŗu ievadīja māc. Z. Upītes (Denverā) vadīts rīta dievkalpojums, vēl referātus lasīja māc. I. Cielēns, R. Adoliņš. Dzīvas debates izsauca Mārtiņa Bērziņa paziņojums, ka Ziemeļ-Kalifornijas draudze savā budžetā paredzējusi $500.- nacionālās propagandas darbam un aicina pārējās draudzes darīt to pašu. Pēc karstākas vārdu izmaiņas attiecībā uz laicīgo organizāciju nostāju šai jautājumā, konference pieņēma māc. E. Caunes iesniegto kompromisa rezolūciju: „Lai dotu iespēju Draudžu pārvaldei strādāt nacionālpolitisku baznicas darbu — draudzes ar 1962. gadu labprātīgi ai-

(Nobeigums 8 lpp.).

DIVI JAUNI MĀCĪTĀJI ANGLIJĀ

Kā ziņojām, Birminghamā, Anglijā archibīskapa vietnieks prāv. E. Bergs ordinējis mācītājus A. Putci un A. Monstovicu.

Aldonis Putce dzimis Lietuvā, Ramūču ciemā, kur pēc 1905. gada nemieriem bija ieplūdušas, un no kāda muižnieka iepirkušas saimniecības, vajātās latviešu ģimenes, izveidojot veselu koloniju ar 40 saimniecībām, savu pamatskolu, biedrību un bibliotēku.

Vidusskolu apmeklēt A. Putce iesāk Kauņā, kur tēvs ir tirgotājs, bet sākoties karam un vecākiem pārceļoties atpakaļ uz savām lauku mājām, Aldonis apmeklē Mažeiķu, vēlāk Viekšņu ģimnazijas, bet 1944. gadā, bēgot no bolševikiem, nonāk Vācijā, kur 1947. gadā vidusskolu nobeidz Libekā, tanī pašā gadā emigrējot uz Angliju.

Tur A. Putce strādā psichiatriskā slimnīcā, kur nobeidz 3-gadīgu slimnieku kopēju kursu. Līdztekus darbam slimnīcā P. ir aktivs dalībnieks un aktieris DVF Birminghamas nodaļas drāmatiskā kopā.

1956. g. A. Putce uzsāk teoloģijas studijas Kembridžas universitātē kā brīvklausītājs, bet gadu vēlāk sāk pilna kursa studijas Oksfordā, saņemot stipendiju no Latviešu Ev.-lut. draudžu apvienības ASV un daļēji no Ev.lut. Pasaules apvienības (L.W.F.). 1960. g. A. Putce nobeidz Mansfildas kolledžu Oksfordā, bet jau studiju laikā apkalpo lietuviešu draudzes.

Tagad jaunais garīdznieks kā vikāriskais ev.-lut. mācītājs strādās Lidsā, tanī pašā laikā apkalpos ev.-lut. lietuviešus visā Anglijā.

Aleksandrs Monstovics dzimis Vecauces pag., beidzis Jelgavas hercoga Pētera ģimnaziju 1941. g. Karš viņu aizrauj leģionāru rindās un ciņās Kurzemē līdz 1945. gada 6. aprīlim, kad ievainotu to aizved uz Vāciju. Savās tālākās trimdas gaitās nonāk 1948. g. Anglijā, kur, pēc līguma, jānostrādā 3 gadi lauksaimniecībā, vēlāk pārceļoties uz dzīvi Birminghamā. 1957. g., reizē ar Aldoni Putci, uzsāk teoloģijas studijas Oksfordā, luterāņu profesoru Dr. Hulmes, Dr. Fišera un Dr. Ditmansona vadībā, saņemot stipendiju no Ev.- luteriešu Pasaules apvienības. Reizē abi teoloģijas studenti beidz studijas un iztur pārbaudījumus pie Latvijas evaņģeliski - luteriskās baznīcas, pēc nokalpotā kandidāta gada. Tagad māc. A. Monstovics apkalpos Birminghamā dažādo tautību luterāņus angļu valodā. Jauno draudzi organizējot viņam labs palīgs būs viņa kundze, kas beigusi teoloģijas fakultāti Somijā. J. Rolavs.

No kreisās: māc. J. Jurģis, māc. R. Mužiks, māc. A. Putce, Birminghamas draudzes kopas priekšnieks A. Putce (iepriekšējā tēvs), prāvests E. Bergs, Vidusanglijas draudzes priekšnieks V. Tamsons, māc. A. Monstovics, māc V. Šēfers un prāvests B. Fedders. A. Dunkera uzņēmums.

SIRŽU TILTI PAAUDŽU STARPĀ

SPRAIGA UN IEROSINOŠA JAUNIEŠU PULCĒŠANĀS MINEAPOLĒ.

Šī gada 1., 2. un 3. jūlijā Mineapolē noritēja Vidienas apgabala jaunatnes dienas, pašu jauniešu rīkotais Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības ietvarā. Labi sastādītā programmā nopietnās pārrunas mijās ar jautrām nodarbībām. Nopietnajā daļā ietilpa priekšlasījumi ar pārrunām, ar ko saistīta latviešu tautas, tā arī visas brīvās pasaules nākotne. Prof. E. Šmits runāja par kristīgo jaunatni un komūnismu, uzsverot, ka cīņai pret komūnismu vajadzīgi divi ieroči: zināšanas par komūnisma būtību un mērķiem un otrs, izteikts kristības ideālos.

Svētdienas programma iesākās ar svinīgu dievkalpojumu, kurā bez draudzes māc. P. Langina piedalījās arī māc. Nesaule un spredikī teica māc. P. Kirsons, runājot par nepieciešamību celt siržu un saprašanās tiltus starp paaudzēm. Šī patiesi jaukā doma it kā kļuva par jaunatnes dienu vadmotīvu. Viena no tālajām viešņām pēc dievkalpojuma izteicās, ka nekad pirms tam neesot izjutusi, cik tuvas var būt vecās un jaunās paaudzes. Dievkalpojumu kuplināja ar vijoles solo A. Vāpa. Sekoja vēstures maģistra R. Miķelsona priekšlasījums par „Latviskā gara suverēnitāti laikmeta maiņās." Runātājs arī pieskārās latviešu jaunatnes pārtautošanas briesmām emigrācijā. Pārrunās piedalījās vairāki runātāji. Izskanēja doma, ka gara suverēnitāte ir tā, kas neļauj padoties un ietekmēties no apkārtnes un, līdz ar to, ļauj saglabāt savu tautību.

Trešajā dienā prof. J. Rozentāls runāja par jaunajiem atklājumiem pasaules telpā un ticību Dievam. Cilvēka tieksme izpētīt pasaules telpu, šķiet, ir vainagojusies panākumiem. Runātājs uzsvēra, ka arī šinīs trauksmes laikos, laimes un miera avots ir ticība un pilnīga paļāvība Dievam. Jaunatnes dienu programma noslēdzās ar 13. g. v. Pētera Pūtela izcili izpildīto vijoles solo mūsas Annas pavadībā. Abi jaunie mākslinieki bija mērojuši garo ceļu no Indianapoles.

Blakus nopietnām pārrunām bija arī jautri brīži

Balle St. Paulā pulcināja kuplā skaitā jaunatni, kā arī izbraukums uz prof. J. Akermana vasarnīcu skaistās St. Croix upes krastā. Peldēšanās, ūdens slēpošanā un bumbas spēlēs ātri aizritēja pēcpusdiena jauniešiem no Čikāgas, Linkolnas, Detroitas, Des Moinas, Indianapoles un Kanadas. Izbraukums beidzās ar ugunskuru un gaidu vienības „Kokneses" uzvedumu „Cauksteņes." Sekoja Linkolnas jauniešu humora pilnā, pašu sacerētā dziesma.

Pavadītās jaunatnes dienas, kas bija pirmais šāda apmēra salidojums šinī ziemeļu pērlē, bija pulcinājušas 150 pierakstītu viesu. Tālāko viesu gods pieder Ainai un Rūsiņam Bērziņiem, kas vienā virzienā vien nobraukuši pāri par 1400 jūdzēm no Albertas, Kanadā. Dzīvā atsauciba apliecina, ka latvju jaunatne mīl pulcēties un nekādi nav zudusi latviešu tautai. So svētku sarikošana bija dviņu pilsētu draudzes jaunatnes pulciņa un visu jauniešu spēju pārbaude, un tie ar Gunaru Zvaneru priekšgalā, to godam izturējuši. Lielu palīdzību sniedza arī draudzes dāmu komiteja, tāpat ar padomiem un materiālo atbalstu piedalījās daudzi tautieši, it sevišķi Dr. R. Zemjānis ar kundzi.

Aizvadītās dienas no jauna lieināja, ka siržu tilts starp paaudzēm, kaut kādreiz šķietami neredzams, ir stiprs, kas dod pamatu ticēt, ka latviešu jaunatne nekad neaizies no savas tautas un, ar stipru latviskā gara suverēnitāti pastāvēs kā latvieši arī emigrācijā. H. Kiperts.

Tālākie viesi jaunatnes dienās, Mineapolē — Aina un Rūsiņš Bērziņi no Albertas, Kanadā

Latvija
AMERIKA

Nr. 55. TREŠDIEN, 1961. GADA 12. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājuma maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS.

KANADĀ

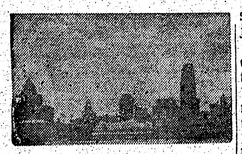

TORONTO

● Latv. preses b-bas Kanadas kopas valdes sēdē pārrunāja rakstnieku cēliena sarīkošanu Dziesmu svētku laikā. Nolēma aicināt kopas biedrus šo pasākumu aktīvi atbalstīt.

Sakarā ar pag. Preses balles mazo atlikumu, valde nolēmi rīkot loteriju, izlozējot Ģirta Tiltiņa gleznu. Izloze notiks nākošās Preses balles laikā.

1. oktobrī kopa rīkos A. Brigaderes 100 gadu dzimšanas atceres vakaru.

● Ziemeļontario mākslinieku savienības gleznu izstāde tagad no Sadberijas pārcelta uz Toronto, un atvērta Publiskās bibliotēkas mākslas galerijā (College un St. George) līdz 15. jūlijam, ik dienas no plkst. 10-8 vak., sestdien līdz plkst. 6 p.p.

● DV teātra jaunajā valdē par pr-ci ievēlēta Inta Purva, administrātore Ilze Rūdolfa, kasieris Hugo Miķelsons, sekretāre-biedrzine Maija Kuze, mantzinis Kārlis Pakrastiņš. Teātris patlaban iestudē „Gatavības apliecību", kuras pirmizrāde paredzēta rudenī. Lugas režiju uzņēmies Dzintars Pūpēdis.

● Sestdien, Toronto latv. kapu nodalījumā māc. A. Lūsis pavadīja mūža dusā Lizi Apiņi, kura mirusi š. g. 6. jūlijā, Toronto. Nelaikē bija dzimusi 1879. g. 8. septembrī Raņķu pagastā, Kuldīgas apriņķī; atstāj meitu, znotu un mazmeitu.

● Vēsturnieks Dr. hist. Jūlijs Bračs, kurš strādā kā skolotājs kādā vācu ģimnazijā Hanoverā, savu atvaļinājumu vada Amerikas kontinentā, viesodamies Det roitā, Čikagā un Nujorkā. Pag. nedēļas nogalē J. Bračs bija ieradies Toronto, apmeklēdams arī „Latvija Amerikā" redakciju.

Būdams jau kopš Rīgas laikiem rosīgs Latviešu lietuviešu vienības darbinieks, viesis apmeklēja arī vietējo lietuvju kolonijas vadību, pārunādams ciešākas sadarbības jautājumus abu tautu starpā.

● Sestdienas vakarā, Toronto Doctors Hospitali, ar jaundabīgu audzēju miris Voldemārs Mežgirts, kādreizējais karakuģa „Virsaitis" radiotelegrafists. Nelaikis bija dzimis Liepājā, 1908. g. 25. oktobrī. Atstāj atraitni, dēlu un 5 g. v. meitiņu. Aizgājēju mūža dusā izvadīs māc. A. Lūsis trešdien, 12. jūlijā, plkst. 10 r. no Turner bēru nama, 2357 Bloor St. W., uz latviešu kapiem.

● Bērnu nometnes atklāšanā Saulainē, vecāki un viesi pulcējās zem kuplās ābeles, pie vienkārši darinātā altāra. Gaišai novakara saulei starojot pār dievlūdzējiem, tie vienojās draudzes mācītāja sacerētā korālī „Saulainē kad sanākam, Dievu mīļi pielūdzam . . ." Savā svētcerē mācītājs norādīja, ka šajā vasarā, — savās svētrunās — viņš palīdzēs jauniešiem skaidrāk redzēt Dieva varenību, godību, gudrību un mīlestību — tā kā tā atklājas mūsu tuvākā apkārtnē, dabā un dzīvnieku valstī. Lai rastu līdzekļus trūcīgu bērnu atbalstīšanai, dodot tiem iespēju kaut pāris nedēļu pavadīt Saulaines nometnē, svētbrīža dalībnieki katrs ziedoja savu ārtavu šim mērķim.

Nometnes atklāšanu izdarīja draudzes priekšnieks Žanis Rūtenbachs.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja nolēmusi rudenī vākt lietotas drēbes trūcīgo atbalstam. Draudzes locekļus, kam būtu labas, tīras, lietotas drēbes, lūgti septembra mēnesī tās nogādāt draudzes namā 200 Balmoral Ave.

● Kopēju dievkalpojumu Dziesmu svētku laikā rīkos Toronto latviešu ev.-lut. draudžu mācītāji Sv. Andreja baznīcā.

● Māc. A. Lūsis vasaras mēnešos draudzes kancelejā, 200 Balmoral Ave., būs sastopams piektdienās no plkst. 4 p.p. līdz 8 vakarā. Draudzes nama tālrunis — 924-8537 (WA 4-8537).

● Svētdien māc. A. Lūsis iesvētīja kapa pieminekli 1960. g. februārī mirušajam mežzinim Alfredam Raminam. Svinīgajā ceremonijā klāt bija nelaika piederīgie un tuvākie radi. Bija ieradies arī brālis Lotārs Raminš no ASV.

HAMILTONA

● Aiviekstes skautu un Ventas gaidu vienību vecāku padome bija rīkojusi mantu loteriju, līdzekļu iegūšanai gaidu un skautu darbam. Loterija bija labi noorganizēta un deva krietnu atlikumu.

● Māc. E. Pavasars kristīja Sandru Arleni Bērziņš, Jāņa un Ainas meitiņu.

Iesvētīti: Dzintra Reinis, Jēkabs Māris Jaunzemis, Jānis Mazpolis, Andrejs Valdis Putns, Rūdolfs Putns, Jānis Valdmanis un Andrejs Valentinovičš.

VINIPEGA

● Jāņus vinipegieši šogad līgoja lielākā sajūsmā nekā citus gadus. Kopīgā Daugavas Vanagu un Latv. b-bas rīkotā līgošanā Jāņabērni pulcējās Rūdolfa Stašus lauku īpašumā. Šī vieta — upes krastā, iežogota no visām pusēm ar skuju un lapu koku mežu, ir pats dabas krāšņums.

Augstu mastā paceltais Latvijas karogs bija cela rādītājs Jāņabērniem, kuri ieradās no Vinipegas, Lakdibonetes, Point de Bois un citām latviešu apdzīvotām vietām. Visus sagaidīja Jāņatēvs un Jāņamāte (R. Stašus k-gs un kundze), bagātīgi tos pacienājot. Kad līgotāju pulki vienmēr pieauga, mājas laudīm palīgā steidzās DV nodaļas pr-ks Jūlijs Staudžs un vanadžu pr-ce Velta Zariņš. Izsalkušos un izslāpušos līgotājus cienāja ar miestiņu un Jāņa sieru. Dziesmas skanēja kā vecos labos laikos un nerimās no pēcpusdienas līdz nākošajam rītam, kad saule jau bija gabalā. Dziesmu karā meitas pārliecinoši pārspēja puišus. Iedrīcinoši, ka Līgo vakarā dzīvu dalību ņēma veclatvieši. Nevar nepieminēt „jaunāko" Jāni, Jāni Apsīti, kurš pie saviem 72 gadiem vēl saglabājis jaunu sirdi. Viņa možums, atjautība un mīlestība uz dziesmu to pilnā mērā apliecināja. R. Stašus lauku īpašums, kur katrs labprāt mīļi paciemoties, izvērties par vietu ar sabiedrisku nozīmi. Tur notikusi vairākkārtīga Līgo svētku svinēšana, šaušanas un makšķerēšanas sacīkstes un citas organizāciju nodarbības. Īsts latvisks paldies Rūdolfam Stašum un dzīvesbiedrei par latviskās dzīves sekmēšanu trimdā.

R. Stašus iecelojis Kanadā 1923. gadā. Pēc 14 gadiem viņš devies atpakaļ uz Latviju un tur izraudzījis savu dzīvesbiedri Nelliju, ko pārvedis Kanadā. Par savu dzīvi Rūdolfs, saukts Rūdis, saka, ka tā bijusi „raiba, kā dzeņa vēders". Ar īstu sikstumu darbā viņš izsities cauri visām pirmā laika dzīves grūtībām. Tagad viņš jau skata savus panākumus, jo tam ir īpašums Vinipegā un laukos. Dēls pirmo gadu studē inženierzinātnes.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE GREENWOOD PRINTERS

izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitatē jāatbilst šī kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. "Air Mail Parcel Post".

Zigrīdu Cāzars ar Edgaru Ābeli salaulāja māc. A. Briedis, 1. jūlijā, Sv Barnaba baznīcā, Toronto. Foto A. Jānītis.

Smaidošie zēni un meitenes nometņo

Noslēgusies skautu un gaidu 10. lielā nometne Ontario

9. jūlijā slēdza Kanadas latviešu skautu un gaidu desmito lielo nometni, kurā piedalījās ap 250 zēnu un meiteņu — no Rīgas 72. skautu vienības (pr-ks P. Plaudis), Tērvetes (A. Budrevics), Aiviekstes (E. Davidsons), Jelgavas (E. Jēkabsons), Gaujas gaidu vienības (pr-ce M. Vilka), Ventas (Dz. Majoriņa), Saulkrastu (R. Zalamans), Pērses (pr-ks G. Šubiņš), gaidu kops no Klīvlendas, 5 skauti no Saginavas, vad. A. Kangara vadībā, 6 amerikāņu skautu vadītāji un daži roveri no Kičeneras. Nometnē bija ieradušies arī viesi, ASV latviešu skautu pr-ks Artmanis, ASV latviešu gaidu 2. novada pr-ce Zinta Prikulis u. c.

Nometnes darba gaitās galvenā vērība tika piegriezta āra māku nodarbībām, tomēr varēja vēlēties vairāk brīva laika nometnes iekārtošanas darbiem. Nometnes vieta likās labi piemērota savam uzdevumam ar nometnes teritoriju šķēršojošo upīti, kuras ūdeņos veldzējās īpaši mazākie nometnotāji un, kā vairāki no viņiem nometnes slēgšanas dienā izteicās, tiem „ūdens nodarbības" esot nometnē vislabāk patikušas.

Ieejas vārti nometnē simbolizēja Rīgas pili, un karogu mastos plīvoja Latvijas, skautu-gaidu, un šīs zemes karogi. Bija arī īpaši celti vārti uz atsevišķo vienību un pulciņu nometņu vietām, un pie tam to būves stilā bija ievērota īpaša gaume, kā arī veltīti uzraksti: „Jelgavnieki lasa Mēs" (jaunatnes žurnāls), Rīgas vienības vārtiem bija uzraksts „Paldies", u.t.t. Aiviekstes skauti savā nometnes teritorijā, augstas egles galotnē bija uzvilkuši Latvijas karogu un uz koka piepes parakstījuši savus vārdus. Atsevišķi gaidu pulciņi bija gatavojuši savus galdus, un Rīgas skautu pulciņš ierīkojis savu pārtikas novietni — upītes krastā, zem liela celma. Patika arī vēl daudzi citi iekārtojumi un nevar nepieminēt nometnes vadības pievērsto uzmanību „labierīcību" kārtības ievērošanā u. c. sanitāro apstākļu labā uzturēšanā. Bērni ik rītus un vakarus ierindas gājienā devās uz karoga pacelšanas un nolaišanas ceremonijām; iepriecināja labā disciplīna.

Notika divi lielie ugunskuri un dega nedziestošais ugunskurs, kuru iededzināja ar latviešu gaidu pr-ces E. Lauferes atsūtīto tāsīti. Ar to M. Vilka iededzināja arī gaidu ugunskuru, bet programmu vadīja R. Pavasare. Piektdienas vakarā notika arī nometnes dalībnieku masku balle, un te pārsteidza vairāki labi darināti tērpi, kas bija veidoti no rīcībā esošiem materiāliem uz vietas. Tērpu izdomā un gaumīgumā īpaši izcēlās meitenes, kas arī ieguva abas pirmās vietas, un tās izpelnījās Gaujas gaidas Vija Zuntaka (mūmija) un Māra Liepa (havajiete).

8. jūlija pievakarē bija nometnotāju parāde un, dziesmām skanot, tie ieradās karogu laukumā. Parādi pieņēma St. Leimanis un A. Martinsone. Vakarā bija lielais ugunskurs, kuru iededzināja ASV gaidu viešņa Zinta Prikulis. Programmu vadīja L. Lukss. Varēja vēlēties vairāk dziesmu. Labi izskanēja ugunskura sauciens: „Skautu gars gaidu gars, šurpu nāc" . . .

Noslēgumā E. Jēkabsons nolasīja sveicienus no DV Toronto nodaļas, gaidu pr-ces E. Laufores, roveru virsaiša F. Sipola un skautu pilnvarnieku pad. loc. P. Kuzņecova. Skautu un gaidu labvēlis E. Plūme, sveicot nometnotājus, pateicās par latvisko degsmi un nodeva latviešu karaviru pārstāvju veltes St. Leimanim, A. Martinsonei un E. Jēkabsonam. Ar tradicionālo vakara dziesmu „Kad ugunskurā beidz kvēlot ogles . . .", ugunskura dalībnieki, saslēdzoties rokās, vakara lūgšanai izskanot, devās pie miera.

Atvadīšanos no nometnes ievadīja balvu izdalīšana un A. Martinsones uzruna. Sirsnīgi aplausi sveica nometnes vietas saimniekus, Eriku un Valiju Augstmaņus, par parādīto viesmīlību. St. Leimanis paziņoja labākās sekmes guvušos: nometnes iekārtojumā labākā Rīgas skautu vienība, no gaidām Ventas Vienība, kas saņēma daiļamatnieka H. Lapiņa dāvātos un paša pasniegtos latviskos vairogus. Mazskautu un guntiņu šķēršļu gājienā pirmā vietā tika Rīgas Bērzu saime. Šķēršļu gājienā pirmo vietu izcīnīja Jelgavas bebru kops. Latvisko māku pārbaudījumos mazskautiem labākās bija Tērvetes Eglu un Rīgas Eglu saimes, bet otrās vietās palika Bērzu saimes. Sacensībā gaidām pankūku cepšanā labākos panākumus guva Ventas vienības Mežpiles. Labāko skautu un gaidu kopu nosaukumus ieguva Ventas Mežpiles un Rīgas Lāči. Skautu jendas pr-ks St. Leimanis apveltīja ar latviešu skautu augstāko goda zīmi, Saulīti, ilggadīgo Jelgavas skautu un Saulkrastu gaidu vien. vecāku padomes pr-di Vili Balto no Sv. Katarīnēm, par sniegto atbalstu skautu organizācijas darbības veicināšanā. ASV skautu organizācija apbalvoja ar pateicības zīmi vadītājus: St. Leimani, A. Martinsoni, M. Vilku un M. Strīpnieku. Ar kaklautu turētājiem — A. Budrēvicu un A. Siliņu.

GODAM TURĒTS SOLĪJUMS

REGINA PAVASARS 25 GADUS GAIDU VADĪTĀJAS DARBĀ

Š. g. 25. jūlijā paiet 25 gadi, kopš Regina Pavasars devusi gaidu vadītājas solījumu. Tas notika 1936. gada 12. jūlijā, Rīgas Jūrmalas, Lielupes, toreiz Buļļu ciema, gaidu vadītāju sagatavošanas nometnē.

Regina Pavasars, dzim. Kauce, dz. 1911. g. 6. aprīlī, Priekuļu pag. Beigusi Cēsu 2. pamatskolu, kur bijusi vienā klasē ar Kanadā pazīstamo sabiedrisko darbinieku J. Breikšu, kā arī Cēsu ģimnaziju. Studējusi tautsaimniecību Latvijas universitātē un ir latviešu studenšu korporācijas „Dzintra" filistre. R. P. tēvs bijis Cēsu pilsētas galva. Viņas piederīgie 14. jūnija deportācijās izsūtīti uz Sibīriju.

Savu darbu gaidu organizācijā Regina uzsākusi Cēsīs, vēlāk pārcēlusies uz Valmieru, starplaikā iegūstot skolotājas tiesības. Gaidu organizācijā darbojusies līdz dzimtenes atstāšanai, pēc tam Vācijā, latviešu bēgļu nometnēs, Hūzumā un Flensburgā, kā novada gaidu vadītāja, vēlāk angļu zonas gaidu vadītāja un pēc latviešu gaidu priekšnieces Laufere izceļošanas uz ASV, ir latviešu gaidu vadītāja angļu un amerikāņu zonās Vācijā.

1950. gadā izceļo uz Kanadu, Vinipegu, bet 1951. gadā pārceļas uz dzīvi Hamiltonā, kur nodibina Ventas gaidu vienību un ir tās priekšniece līdz 1956. gadam. Divas reizes ievēlēta par Kanadas latv. gaidu priekšnieci.

Lai gan patlaban R. Pavasare neieņem vadītāju amatus, vienmēr un visur ir klāt ar padomiem no sava lielā piedzīvojumu pūra. Tāpat viņa sekmē lielāko gaidu sarīkojumu izkārtošanas un noorganizēšanas, gan ar padomiem, gan referātiem par nodarbību vadīšanu.

R. Pavasare ir māc. E. Pavasara, Hamiltonā, dzīves biedre un vada latviešu sestdienas skolu un ir draudzes dāmu komitejas priekšnieces palīdze.

Tumšajās naktīs cirtās jau iezagušās pa retār sudraba stīgai, bet neskatoties uz to R. P. ir dzīves prieciga un vienmēr modra, kā tas istai gaidai pienākas.

Vēlēsim jubilārei vēl daudz gadu strādāt iemīļoto darbu latviešu meiteņu audzināšanā, kas šeit, trimdas zemē, ir tik svarīgi.

J. G.

„MODRĪBAS DIENESTS"

(Canadian Scene) — I.O.D.E. speciālā demokratiskās akcijas komiteja, ko noorganizēja 1957. gadā, turpina izplatīt zināšanas, kādas briesmas draud kanadiešiem no komūnisma, un, tanī pat laikā mudina kanadiešus apzināties demokrātijas pilsonības priekšrocības un atbildību. Lai istenotu šo demokrātisko programmu, I.O.D.E. komiteja izdala un izplata materiālus, kas apraksta komūnistu partijas mērķus, tās taktiku un acumirkligo partijas ieturēto līniju. Šo materiālu izsūta iespiestā biļetēna „Alerts" veidā, ko var saņemt no „modrības dienesta" — brīvprātīgas organizācijas, kuras pr-ce kopš 1950. gada ir Miss Marjorie Lamb. Šos pakalpojumus pasāka, pamatojoties uz kanadiešu pieprasījumiem pēc autentiskas informācijas par komūnistu darbību Kanadā, un tie ir izveidojušies par visā valstī un arī starptautiski atzītu informācijas un padomošanas dienestu. Biļeteni vai „Alerts" palīdz kanadiešiem apbrunoties pret komūnistu propagandu un infiltrācijas draudiem. Arī Canadian Scene laiku pa laikam izmanto informāciju, ko sniedz modrības dienests, un tādā veidā brīdina etniskās izcelsmes jaunos pilsoņus, kas ir svešvalodu preses lasītāji, no komūnistu mēģinājumiem tos ietekmēt, noskaņojot pret viņu jauno tēvzemi un tās pilsoņiem. Viens no „Alert" biļetēniem, ko Canadian Scene regulāri publicē, ir galveno komūnistu līnijai sekojošo šīs zemes organizāciju un publikāciju saraksts.

Miers ir komūnistu propagandas galvenais tēmats.

Kāds modrības biļetēns konstatē: „Chruščevs ir pārliecināts, ka tas var uzturēt mieru pietiekami ilgi, lai tas varētu pārraudzīt kapitālistiskās pasaules „atbrīvošanu" bez asinsizliešanas. Tāpēc — „miermīlīgā koeksistence" ir tekošā komūnistu partijas politikas līnija."

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH, TERRACE,
LONDON, W., 2.

Tel. BAYwater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

KRĀSOTĀJS

Zema cena — augsta kvalitāte.

CL 5-6451

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

No cietuma Kingstonā, Ont. izbēgusi 18. g.v. bij. krogus dejotāja Dorothy Mills, uzrāpjoties uz 15 pēdu augstās sienas un nolaižoties no tās ārpusē.

Šī jau otrā reize, kad Dorotejai izdodas izlausties no Kingstonas krātiņa. Pag. gadā, kad viņa sēdēja par prostitūcijas piekopšanu, Doroteja izbēga no cietuma un brīvībā pavadīja 6 nedēļas. Arī šoreiz tā vēl nav notverta.

Sestdienas naktī divi kadeti sēdēja Niagara Falls, Ont. apstādījumos, vērodami krāšņo ugunošanu pār ūdenskrātuvi, kad pēkšņi krūmu biezoknī izdzirda bērna raudas. Trokšņotāja bija apm. 4 mēn. veca meitenīte, kuru acīmredzot, kāda neziedzīga māte pametusi likteņa varā. Policija atradeni nogādāja slimnīcā, kur māsas to apkopa un deva vārdu „Svētdiena" (Sunday).

Nepanākot vienošanos ar streikotāju arodbiedrību, Toronto Royal York viesnīcas administrācija rakstiski paziņojusi visiem streikotājiem, ka līdz 16. jūlijam dota iespēja atgriesties darbā un strādāt uz viesnīcas piedāvātiem noteikumiem. Pēc šī termiņa visus streikotājus uzskatīs kā atlaistus no darba.

Toronto ostas strādnieki, skaitā ap 500, pirmdien pasludināja streiku, atsacīdamies izkraut iebraukušos 10 ārzemju kuģus. Paredz, ka streiks tuvākās dienās var skart arī Hamiltonu, Montreālu un Bafalo.

54. g. v. John Barker's Oakview Beach, Ont., dabūjis galu strīdū ar draugu Herbertu Hudsonu, kurš dzērumā, domādams pastrādāt labu joku, nemanot paslēpis Johna kabatā sprādzienam sagatavotu petardi, kuŗa arī eksplodējusi. Barkers noskaities, un meties draugam virsū, abi cīnījušies, līdz nejauši atspieduši vaļā ārdurvis un izgāzušies atmuguriski uz cementa kāpnēm. Kritienā Barkers ielauzis galvas kausu un slimnīcā miris.

Hullas tuvumā, Kvebekas provincē, Karaliskās jātnieku policijas seržants Douglas Heslops dabūjis divas lodes krūtīs. Neraugoties uz smago ievainojumu, policists mēģinājis tomēr automobili aizbraukt līdz slimnīcai, bet pēc 4 jūdzēm, salīmis pie stūres nesamanā. To pamanījis kāds garāmbraucošs smagā auto vadītājs, kurš tad aizvedis ievainoto tuvākā slimnīcā. Ārsti policista stāvokli atzīst par kritisku.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861, 115 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

PIRMS ATVAĻINĀJUMA

Ir klāt atvaļinājumu laiks. Lai to patikami pavadītu, par to jau laikus jāpadomā. Vienā pusē ir mūsu vēlēšanās, otrā — līdzekļu jautājums — ko varam atļauties?

LNAK šāda atvaļinājuma nav, jo tā darbojas visu gadu bez pārtraukuma. Tomēr LNAK darbs ir jāplāno. Uu lai to varētu, vajadzīgi līdzekļi. Šajā jautājumā katrs latvietis var pielikt savu roku.

LNAK līdzekļi sastādās galvenokārt no LNAK dalībnieku maksām. Šī nodeva nav liela, tikai $1,- gadā, kārtojot to ar LNAK tiešī, vai 50¢ gadā no personas, kārtojot caur organizācijām.

Tāpēc pirms došanās atvaļinājumā nokārtosim savu dalības maksu LNAK, un brīvi baudīsim pelnīto vasaras atpūtu.

LNAK adrese: P. O. Box 285, Terminal „A" Toronto.

A. Rožkalns,
LNAK biedrzinis.

MONTREALAS - TORONTO VIENĪBU SACĪKSTES TENISĀ

šogad notiek Toronto, 15. jūlijā, Riverdale Park laukumos, sākums plkst. 10:00.

LSAK dāvātais ceļojošais kauss pagājušā gadā, pēc trīs gadu uzvaras pēc kārtas, pārgāja Montreālas vienības īpašumā. Soreiz Montreālas spēlētāji solās ierasties ar jaunu, jau tradicionālajām spēlēm savu labvēļu dāvātu, balvu.

Tenisa cienītāji un draugi aicināti ierasties kuplā skaitā, jo spēles solās būt interesantas.

KAPT. J. PURMALIS PĒDĒJĀ GAITĀ

Sāpju vēsts 5. jūlijā pārsteidza bijušo cīnītāju saimi, par rīta agrā stundā mirušo kapt. Jāni Purmali.

Aizgājējs dzimis 1893. g. 10. janvārī, Seces pagastā, lauksaimnieka ģimenē. Pēc Jaunjelgavas tirdzniecības skolas beigšanas iesaukts krievu armijā, kur dienējis 28. Sibirijas strēlnieku pulkā, un pirmajam pasaules karam sākoties, viņu komandē uz Maskavas kara skolu. Nodibinoties latviešu strēlniekiem, pārnāk kā virsnieks uz 7. Bauskas pulku un piedalās arī cīņās pie Ložmetēju kalna. Pēc Latvijas brīvvalsts nodibināšanas ir virsnieks 2. Ventspils, 12. Bauskas pulkos un savas armijas gaitas beidz pensionējoties kā kapteinis 9. Rēzeknes kājnieku pulkā (1936. g.). Pēc tam apsaimnieko savas lauku mājas „Mežmaļus", Seces pagastā, un darbojas arī kā skolotājs, pasniedzot militāro apmācību un grāmatvedību Seces - Sērenes lauksaimniecības skolā. Otram pasaules karam sākoties, piedalījies partizāņu cīņās, vēlāk iestājas latviešu bataljonā un, pēc ieģiona nodibināšanās, pāriet uz 15. divizijas 32. kājnieku pulku.

Osnabrikas nometnē, Vācijā, darbojies kā vietējās DV nod. pr-ks. 1951. g. iecelo Kanadā, Torontō, kur dzīvo un strādā līdz š. g. jūnija vidum, kad jūtas nevesels un tiek ievietots slimnīcā. Šeit viņam izdara sarežģītas operācijas. 28. jūnijā izdarīto operāciju nelaikis gan laimīgi iztur un, lieķas, jau pamazām atspirgst, bet viņu skar pēkšņi asins izplūdumi, un 5. jūlija agrā rīta stundā Jānis Purmalis šķirās no šīs dzīves. Mūžībā aizsaukts virs, kas stāvējis pie Latvijas šūpuļa un nosirmojis Latvijas neatkarības laiku stiprināšanā, grūtajos okupācijas gados un iegūtās brīvības sargāšanā. Nelaikis darbojās ABN bloka latviešu sektora vadībā, bija arī aktīvs DV organizācijas darbinieks, tāpat virsnieku apvienībā un strēlnieku kopā. Par nopelniem Latvijas atbrīvošanas cīņās apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, bet pēdējā karā — ar kara nopelnu un dzelzs krustiem.

Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Ernestīni, un 26 g. v. dēlu Žani, meitu Gaismu, znotu (Jāni Zvirgzdiņu) un mazbērnus, Aini un Ausmu.

Šī nekrologa rakstītājam nāk atmiņā sestdienas skolas pēdējais izlaidums, ar kādu dzīvu degsmi aizgājējs sekoja sava mazdēla atzīstamo mācības sekmju veikumam, par to viņam nododot dāvanas. Nav vairs mazbērniem vecātēva, dzīvesbiedre zaudējusi draugu uz mūžu, bērni — tēvu un znots, tuvu piederīgo.

Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja māc. A. Lūsis no Rosar sēru nama, kurš bija pārpilns pavadītāju, kas bija nākuši atvadīties no diženā latvieša un drauga. Nelaiķi izvadīja uz Jorkas kapiem, un apbedīja latviešu kapu nodalījumā. Pie kapa atvadījās un ziedus un vainagus nolika: U. Maksiņš no DV Londonas, Ont. nodaļas, kuŗas biedrs aizgājējs bija, P. Rudzītis no strēlnieku kopas, A. Augulis no latviešu virsnieku apvienības un N. Lideks no 32. pulka bij. cīņu biedriem. Kapu kopiņu klāja daudz krāšņu ziedu un vainagu, un atvadoties piederīgie un draugi veltīja daudz mīļu atvadu vārdu.

Vieglas smiltis svešzemes kapu kalniņā!

O. K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

HAVA

„Tu, Havajas puķe" . . . vai nedzirdam Jāni Niedru dziedam „Havajas puķē" Nacionālajā operā? Vai domās neaizejam pie „Tabū" — svētnicas? Kur dejo havajietes un atskan smeldzošā mūzika? Gaiss piesātināts ziedu reibinošo smaržu un cilvēki reibst skaistuma pārpilnībā. Vai skatoties šo operetī Nacionālajā operā Rīgā, reizēm nebija vēlēšanās pabūt šajā pasaku zemē, šajā klusā okeana salu pudurā, Havajas galvaspilsētā Honolulu? Ja vācu kritika rakstīja par šo izrādi, minot attiecībā uz dekorācijām, ka Ludolfs Liberts teicami „pārstādījis" šo puķi Rīgā, tad tam bija taisnība, jo cilvēkiem tā patika, un šo operetī izrādīja vairāk nekā 100 reizes. Rokās bija sadevušies režisors, dirigents, dekorātors, baletmeistars un kormeistars. Skatuves meistars Andrejs Senakols ar savu štābu un apgaismošanas meistars Auniņš ar savu. Brauca viešņas un likumināja rīdziniekus.

Nu mēs esam samērā tuvu šai paradīzei, šim 8 lielākām salām un daudzām mazām, kuŗas neapdzīvo. Salu izcelsme ir vulkāniskas dabas. Stāvi krasti vietām paceļas augstu virs okeana līmeņa. Augstu, jo augstu uzšļācas viļņi ar gigantisku spēku. Savu pasakaino seju Havaja pamazām zaudē, un tajā vietā arvienu vairāk ņem virsroku modernas celtnes, plataa ielas, auto . . . Kopš 1959. gada Havaja pievienojās ASV un ir tās 50. štats.

Ostā lēni un maj
peld liels kuģis ar tū
amerikāņiem. Viņus
gaida dziesmām, de
lejā no kuģa hava
īpatos ģērbos apliek
ap kaklu un viriešiem
gu. No kaut kurienes
ta mūzika . . . Tūris
vieto pasūtītajās vies
moderni iekārtotas,
tas visizsmalcinātākaj
Saprotams, viesnīcā
cenu ziņā pastāv
Eiropā vai Amerikā.
ties. Ēdienus gatavo
gus un pēc izvēles. Vi
niība liela un apkalpoš

Tūristi var nodarbo
žāda veida sportu,
makšķerēšanu un
braukšanu ar ūdens
viški pēdējais ļoti ien
nīcas un vadošās ies
iespējamo, lai savus
bi uzņemtu un aizdz
bu. Staigājot pa vies
prātā nāk operas uz
princesi Laiju un kap
nu (Pērkone un Vern
Leonaitis un Mirdz
vai Pfeifere. Verneral
jadzēja atkārtot savu
mu ar „jūrniecēn
letu, kur dejotājas
jūrnieku tērpos un iz
košī. Skatoties hava
jam viņu īpatā tērpā,
prātā mūsu balets, jo
ka havajietes ir dalīes
gan bija mūsu baletnie
jietēm pagari kostīmi,

AUG JAUNA LATVIEŠU MĀKSLINIEKU SAIME

ASV VIDIENES APGABALA JAUNATNES D
MINEAPOLĒ, REDZĒJĀM JAUNIEŠU SASN
MUS TĒLOJOŠĀ MĀKSLĀ

Katru gadu kādā no latviešu ev.-lut. draudžu apvienības draudzēm notiek jaunatnes dienas. Šogad tās bija 1., 2. un 3. jūlijā Mineapolē, kur sanāksmes mājastēva pieņākumus bija uzņēmies Mineapoles un St. Paula latv. ev.-lut. draudzes Jaunatnes pulciņš. Mākslas skatē ar saviem darbiem piedalījās pavisam 7 jaunekļi un 4 jaunietes, izstādot kopā 42 darbus. Pieci no šīs izstādes dalībniekiem bija mācījušies Jāņa Kalmītes studijā, bet divi mācās Mineapoles Mākslas institūtā. Šīs izstādes „mugurkaulu" — ja atļauts tā izteikties, — veidoja Jāņa Kalmītes audzēkņi. Sevišķi tas attiecināms uz Ārija Pakalna, Egila Jagera un Ineša Gredzena darbiem, kuŗu mākslinieciskais līmenis bija tiešām iepriecinošs. Viņi var jau skatīties ar zināmu paļāvību un cerību nākotnē. Protams, ja pietiks nopietnības un enerģijas pasākto darbu turpināt. Pārēji divi Kalmītes audzēkņi — Inese Neiburga un Andrejs Langins vēl stiprā sava skolotāja iespaidā, bet, studijas nopietni turpinot, neiz
viņu panākumi. Te n
aizmirst, ka visi šie to
slinieki mācās arī vai
vidusskolā vai studē,
tams, prasa daudz laik

Ļoti simpatiskas ta
mes uzrādīja Jānis Sku
ka viņa dekorātīvā k
(Nr. 20). Salidzinot ar
dzētiem darbiem, progr
stud Marija Skutāns. A
ari Mākslas institūta
Marija Jansons. Tā pas
institūta audzēkniņ J
sītis izstādei devis 3 d
dījas centīgi turpinot,
sasniegumi kļūs redza
kas jau neveidojas pats
bet viss panākums tika
bā. Minesotas universī
dentes Māras Ogules
darbi vēl neliecina par
vēlēšanos kļūt gleznot
tams, tas nenozīmē, ka
būtu talanta.

Nobeidzot šīs mazās
par Mineapoles jaunie
slas izstādi, varam prie
mūsu trimdas saimē au
dojas jauni mākslinieki

9. turpinājums

Un viņa paņēma zīmuli un pierakstīja — divatā! Cilvēki staigā cits citam garām kā svešnieki, un dienas lielākās rūpes ir — sagaidīt nākošo dienu.

Viņa mirkli padomāja, un tad nobeidza:

— Bet nebīsties — es izturēšu. Jo es Tevi mīlu, un es gribu reiz ar Tevi kopā kļūt laimīga.

Viņa parakstīja vēstuli un ielika to aploksnē, šā vai tā, viņa bija rakstījusi, ko domāja.

Brokastu pāēdusi, Ranta čēlās, lai steigtos uz universitāti

GENERALKONSULS
Ir. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
el. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
10 VICTORIA AVE., APT. 16.

. Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive,
ON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
ufo, uguns, garantiju, publis-
ās atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

PIRMS ATVALINĀJUMA

Ir klāt atvaļinājumu laiks. Lai
o patikami pavadītu, par to jau
aikus jāpadomā. Vienā pusē ir
mūsu vēlēšanās, otrā — līdzekļu
autājums — ko varam atļau-
ies?

LNAK šāda atvaļinājuma nav,
o tā darbojas visu gadu bez pār-
traukuma. Tomēr LNAK darbs
ir jāplāno. Uu lai to varētu, va-
jadzīgi līdzekļi. Šajā jautājumā
katrs latvietis var palikt savu
roku.

LNAK līdzekļi sastādās galve-
nokārt no LNAK dalībnieku
maksām. Šī nodeva nav liela, ti-
kai $1,- gadā, kārtojot to ar
LNAK tiešī, vai 50c gadā no per-
sonas, kārtojot caur organizāci-
jām.

Tāpēc pirms došanās atvaļinā-
jumā nokārtosim savu dalības
maksu LNAK, un brīvi baudīsim
pelnīto vasaras atpūtu.

LNAK adrese: P. O. Box 285,
Terminal „A" Toronto.

A. Rožkalns,
LNAK biedrzinis.

MONTREALAS - TORONTO VIENĪBU SACĪKSTES TENISĀ

Šogad notiek Toronto, 15. jūlijā, Riverdale Park laukumos, sākums plkst. 10:00.

LSAK dāvātais ceļojošais kauss pagājušā gadā, pēc trīs gadu uzvaras pēc kārtas, pārgāja Montrealas vienības īpašumā. Soreiz Montreālas spēlētāji solās ierasties ar jaunu, jau tradicionālajām spēlēm savu labvēļu dāvātu, balvu.

Tenisa cienītāji un draugi aicināti ierasties kuplā skaitā, jo spēles solās būt interesantas.

ĒJĀ GAITĀ

bas sargāšanā. Nelaikis darbojās ABN bloka latviešu sektora vadībā, bija arī aktīvs DV organizācijas darbinieks, tāpat virsnieku apvienībā un strēlnieku kopā. Par nopelniem Latvijas atbrīvošanas cīņās apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, bet pēdējā karā — ar kara nopelnu un dzelzs krustiem.

Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Ernestīni, un 26 g. v. dēlu Žani, meitu Gaismu, znotu (Jāni Zvirgzdiņu) un mazbērnus, Aini un Ausmu.

Šī nekrologa rakstītājam nāk atmiņā sestdienas skolas pēdējais izlaidums, ar kādu dzīvu degsmi aizgājējs sekoja sava mazdēla atzīstamo mācības sekmju veikumam, par to viņam nodot dāvanas. Nav vairs mazbērniem vecātēva, dzīvesbiedre zaudējusi draugu uz mūžu, bērni — tēvu un znots, tuvu piederīgo.

Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja māc. A. Lūsis no Rosar sēru nama, kurš bija pārpilns pavadītāju, kas bija nākuši atvadīties no diženā latvieša un drauga. Nelaikī izvadīja uz Jorkas kapiem, un apbedīja latviešu kapu nodalījumā. Pie kapa atvadījās un ziedus un vainagus nolika: U. Maksiņš no DV Londonas, Ont. nodaļas, kuras biedrs aizgājējs bija, P. Rudzītis no strēlnieku kopas, A. Augulis no latviešu virsnieku apvienības un N. Lideks no 32. pulka bij. cīņu biedriem. Kapu kopiņu klāja daudz krāšņu ziedu un vainagu, un atvadoties piederīgie un draugi veltīja daudz mīļu atvadu vārdu.

Vieglas smiltis svešzemes kapu kalniņā!

O. K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

HAVAJĀ

„Tu, Havajas puķe" . . . vai nedzirdam Jāni Niedru dziedam „Havajas puķē" Nacionālajā operā? Vai domās neaizejam pie „Tabū" — svētnīcas? Kur dejo havajietes un atskan smeldzoša mūzika? Gaiss piesātināts ziedu reibinošo smaržu un cilvēki reibst skaistuma pārpilnībā. Vai skatoties šo opereti Nacionālajā operā Rīgā, reizēm nebija vēlēšanās pabūt šajā pasaku zemē, šajā klusā okeana salu pudurā, Havajas galvaspilsētā Honolulu? Ja vācu kritika rakstīja par šo izrādi, minot attiecībā uz dekorācijām, ka Ludolfs Liberts teicami „pārstādījis" šo puķi Rīgā, tad tam bija taisnība, jo cilvēkiem tā patika, un šo opereti izrādīja vairāk nekā 100 reizes. Rokās bija sadevušies režisors, diriģents, dekorātors, baletmeistars un kormeistars. Skatuves meistars Andrejs Senakols ar savu štābu un apgaismošanas meistars Auniņš ar savu. Brauca viesņas un liksmināja rīdziniekus.

Nu mēs esam samērā tuvu šai paradīzei, šim 8 lielākām salām un daudzām mazām, kuras neapdzīvo. Salu izcelsme ir vulkāniskas dabas. Stāvi krasti vietām paceļas augstu virs okeana līmeņa. Augstu, jo augstu uzšļācas viļņi ar gigantisku spēku. Savu pasakaino seju Havaja pamazām zaudē, un tajā vietā arvienu vairāk ņem virsroku modernas celtnes, platas ielas, auto . . . Kopš 1959. gada Havaja pievienojās ASV un ir tās 50. štats.

Ostā lēni un majestātiski iepeld liels kuģis ar tūristiem, īpaši amerikāņiem. Viņus krastā sagaida dziesmām, dejām. Nākot lejā no kuģa havajietes savos īpatos ģērbos apliek ziedu vītnes ap kaklu un viriešiem nobučo vaigu. No kaut kurienes atplūst īpata mūzika . . . Tūristus ātri novietō pasūtītajās viesnīcās, kuras moderni iekārtotas, un piemērotas visizsmalcinātākam cilvēkam. Saprotams, viesnīcās starpība cenu ziņā pastāv tāpat, kā Eiropā vai Amerikā. Var izvēlēties. Ēdienus gatavo labus, garšīgus un pēc izvēles. Viesmīļu laipniba liela un apkalpošana solida.

Tūristi var nodarboties ar dažāda veida sportu, sākot ar makšķerēšanu un beidzot ar braukšanu ar ūdensslēpēm. Sevišķi pēdējais ļoti iemīļots. Viesnīcas un vadošās iestādes dara iespējamo, lai savus ciemiņus labi uzņemtu un aizdzītu garlaicību. Staigājot pa viesnīcu zālēm, prātā nāk operas uzvedums ar princesi Laiju un kapt. Pinkertonu (Pērkone un Verners). Tāpat Leonaitis un Mirdza Kalniņa, vai Pfeifere. Verneram allaž vajadzēja atkārtot savu dziedājumu ar „jūrniecēm" — baneļu, kur dejotājas bija baltos jūrnieku tērpos un izskatījās jo koši. Skatoties havajietes dejojam viņu īpatā tērpā, nāk atkal prātā mūsu balets, jo nevar teikt, ka havajietes ir daiļas, bet tādas gan bija mūsu baletnieces. Havajietēm pagari kostīmi, kas atgādina šauras augu lapas, un smiedzas pāri ceļgaliem. Mūsu baletdejotājām bija īsi lapu kostīmi ar krūšu segumu. Ienāk prātā mazs epizods: Kad vajadzēja izvēlēties kostīmus, meitenes jautāja, kādi tie būs? Kāds gudrinieks atcirta: „Aizliec lapu priekšā, un diezgan!" Meitenes satraucās, bet kad kostīmi gatavi, tie visām patika. Dejas risinājās priekā un ar aizrautību, ko pār havajietēm tik slavinoši nevar teikt. Tiesa, viņu dejas ir ļoti precizas un atbilst mūzikai. Un tomēr mūsu „havajietes" bija labākas. Dejotājas apģērbtas pūkainos, vieglos, visu augumu sedzošos tērpos. Dejo precīzi un dejojot izdara ķermeņa kustības, jo dejas risinās tikpat kā uz vietas, resp. ļoti mazā laukumiņā. Zināms, nekur, nekādās izdarības netrūkst apbrīnotāju un piekritēju. No skatītājiem neprasa maksu. Tas piederot viesu uzņemšanai, laika kavēklim.

Ja kādam nepatīk burzma, var iet kalnos viens, vai ņemt pavadoni. Var braukt arī zvejniekiem līdzi un palīdzēt vilkt lomu. Var staigāt un priecāties par skaistām puķēm, kuras it kā sacenšas skaistumā un krāsu bagātībā. Reizēm var skatīties valdnieka nācienu, pareizāk braucienu. Tas ir glīts, spēcīgs virs, greznojies saviem valdīšanas atribūtiem. Viņam seko padoto vasaļu pulks, bet tieši aiz viņa, goddevīgā attālumā, stāv tuvākie tronim. Skats ir pirmatnēji impozants un vienreizīgs. Neaizmirstams, kā viss, ko redzam Havajā. Tā vien liekas, ka te ir daļa no paradīzes, un to zēl atstāt, kad tik ātri pienāk aizbraukšanas diena.

Atkal pie kuģa salasās iedzimtie, vicina ardievas un aicina „Uz redzēšanos". Kaut kur augstu uz jūrmalas klints stāv maza havajiete, māj ardievas un skumst par kādu aizbraucēju . . .

Gaisā plūst dziesma: „Tu esi skaista, tu Havajas puķe . . ."

O. Krolls.

AUG JAUNA LATVIEŠU MĀKSLINIEKU SAIME

ASV VIDIENES APGABALA JAUNATNES DIENĀS, MINEAPOLĒ, REDZĒJĀM JAUNIEŠU SASNIEGUMUS TĒLOJOŠĀ MĀKSLĀ

Katru gadu kādā no latviešu ev.-lut. draudžu apvienības draudzēm notiek jaunatnes dienas. Šogad tās bija 1., 2. un 3. jūlijā Mineapolē, kur sanāksmes mājastēva pienākumus bija uzņēmies Mineapoles un St. Paula latv. ev.-lut. draudzes Jaunatnes pulciņš. Mākslas skatē ar saviem darbiem piedalījās pavisam 7 jaunekļi un 4 jaunietes, izstādot kopā 42 darbus. Pieci no šīs izstādes dalībniekiem bija mācījušies Jāņa Kalmītes studijā, bet divi mācās Mineapoles Mākslas institūtā. Šīs izstādes „mugurkaulu" — ja atļauts tā izteikties, — veidoja Jāņa Kalmītes audzēkņi. Sevišķi tas attiecinās uz Ārija Pakalna, Egila Jaģera un Ineša Gredzena darbiem, kuru mākslinieciskais līmenis bija tiešām iepriecinošs. Viņi var jau skatīties ar zināmu paļāvību un cerību nākotnē. Protams, ja pietiks nopietnības un enerģijas pasākto darbu turpināt. Pārēji divi Kalmītes audzēkņi — Inese Neiburga un Andrejs Langins vēl stiprā sava skolotāja iespaidā, bet studijas nopietni turpinot, neizpaliks arī viņu panākumi. Te nedrīkstam aizmirst, ka visi šie topošie mākslinieki mācās arī vai nu kādā vidusskolā vai studē, kas, protams, prasa daudz laika.

Ļoti simpatiskas talanta iezīmes uzrādīja Jānis Skujiņš. Patika viņa dekorātīvā klusā daba (Nr. 20). Salīdzinot ar agrāk rezdzētiem darbiem, progresējusi arī stud Marija Skutāns. Apdāvināta arī Mākslas institūta audzēkne Marija Jansons. Tā paša Mākslas institūta audzēknis Jānis Lapsītis izstādei devis 3 darbus. Studijas centīgi turpinot, arī viņa sasniegumi kļūs redzamāki. Nekas jau neveidojas pats no sevis, bet viss panākams tikai sīvā darbā. Minesotas universitātes studentes Māras Ogules izstādītie darbi vēl neliecina par nopietnu vēlēšanos kļūt gleznotājai. Protams, tas nenozīmē, ka viņai nebūtu talanta.

Nobeidzot šīs mazās piezīmes par Mineapoles jauniešu mākslas izstādi, varam priecāties, ka mūsu trimdas saimē aug un veidojas jauni mākslinieki. **E. T.**

S. DUKALSKIS.

MANAI MEITENEI.

Vai zini, viskrāšņākā ziedoņi arī
Var rudenis skumīgais būt;
Ziedošām plavām skati slīd pāri,
Sirds sāpes un mokas kad jūt.

Bet niecīgs vārdiņš no tavējām lūpām
Var rudenim projām likt iet;
Un priecīgs tad lausies ziedoņa šūpām,
Un atkal būs smaidi un gribēsies smiet!

PAR MĀKSLU

△ Austrālijā dzīvojošā docente Mirdza Stūre iespēlējusi skaņu platē latviešu klaviermūziku: J. Vītola variācijas par temu „Ej, saulīte, drīz pie Dieva, Šūpļa dziesmu un Valsi, op. 24, arī Alfr. Kalniņa Baladi.

Plate ražota Austrālijā un jau parādījusies tirgū.

△ Arvida Žilinska romances izdevis Maskavas valsts mūzikas apgāds. Šīs romances ir Audējas dziesma un Maija valsis.

△ Kādreiz Rīgā populārā operas baleta soliste Mirdza Kalniņa dzīvo Romā un darbojas kā baletmeistare operā. Kopš četri gadiem tā beigusi aktīvas dejotājas karjēru.

△ Paula Brīvkalne paredzējusi savā Austrālijas turnejā pavisam 15 koncertus. Pirmais notika 1. jūlijā Sidnejā.

△ Latviešu uzlecošā baleta zvaigzne Vija Vētra, kura spoži atmirdzēja Austrālijā, tagad apceļojusi Taizemi un Indiju, ieradusies Romā, kur to gaida angažements televizijā un itāļu filmās.

△ Anglijas dziesmu dienu atskaņās Lesterā, š. g. 16. jūlijā, apsolījusies no Romas ierasties arī baletdejotāja Vija Vētra. Viņa uzstāsies arī īpašā deju vakarā Londonā, 22. jūlijā.

△ Inta Bulliša glezna „Baznīca Hempstedā" uzņemta Karaliskās akadēmijas vasaras izstādē, Londonā. Glezna veidota Bullītim raksturīgajā pelēcīgi tumšbrūnajā nokrāsā.

LIELI IGAUŅU SVĒTKI ZVIEDRIJĀ

(LZA) Stokholmā notika lieli igauņu svētki, kuros piedalījās pāri par 4000 igauņu un arī daudzi latvieši un zviedri. Svinības bija rīkotas sakarā ar slavenā igauņu eposa Kalevpoeg 100 gadu iznākšanas dienu.

Svinībās piedalījās turpat 20 koņu ar 500 dziedātājiem. Svētkus kuplināja somu koris, kas pilnā sastāvā bija ieradies no Helsingforsas. Gaņu ceļu no Kanadas bija mērojis diriģents R. Toino. Dziedāja jaukts koris, vīru un bērnu koris un igauņu Stokholmas ev.-lut. draudzes jaukts koris.

Sekoja svētku uzruna, kuru dedzīgos vārdos teica Baltiešu sadarbības komitejas priekšsēdis Lareteis, pieskaroties arī pašreizējiem notikumiem okupētajā [illegible]. Sveicieni arī ceļu kopas priekšnesumu. Noslēgumā jaukts koris prof. Aavika vadībā nodziedāja Igaunijas valsts himnu.

Svētku otrā dienā Kanadas teātra studiju trupa uzstājās ar savu uzvedumu. Trupa jau viesojusies Anglijā, Rietumvācijā un Somijā. Trupu vada Rein Andre ar savu dzīvesbiedri, no Toronto.

Svinības noslēdzās ar daudzām runām, novēlējumiem un kopmielastu Stokholmas pilsētas jaunajā rātsnama zelta zālē.

ZINĀTNEI UN TAUTAI DZĪVOTS MŪŽS

PROF. J. ENDZELĪNA LIELIE DARBI

Tagad jau apklusušais valodnieks un zinātnes tulks, prof. Jānis Endzelīns atstājis latviešu tautai vērtīgu mantojumu, savos daudzajos darbos pierādīdams un pausdams tiras, pareizas latviešu valodas daiļskanību un skaistumu, gan arī pētīdams baltu cilšu novietojumu indoeiropiešu pirmvalodas laikmetā un pierādīdams kuršu un senprūšu radniecību latviešiem.

Reti būs zinātnieki, kuri tik neatlaidīgi un sistēmatiski nodevušies sava izvēlētā priekšmeta pētīšanai, ka tos viņu darbā nespēj kavēt ne kaŗš, nedz revolūcija vai barga okupācijas vara.

Jau studenta gados nelaikis J. Endzelīns izcēlās ar dziļi pārdomātiem un pamatīgi izstrādātiem referātiem Lettonia's literāros vakaros, iemantodams savu laika biedru atzinību un cieņu. Vasaras brīvlaikā viņš apceļo dažādus dzimtenes novadus, klausīdamies tautas valodā, iegaumēdams atsevišķu dialektu īpatnības un krādams materiālus turpmākiem pētījumiem. Endzelīna valodnieciskās atziņas saknojas nevis teorētiskos pieņēmumos, bet pašā dzīvajā tautas valodā. Izsijājot un atmetot sveša ietekmes, Endzelīns centās tīrīt un darīt daiļu latviešu valodu. Šinī virzienā nelaikis savos meklējumos dažkārt arī pārcentās, ko veikli izmantoja skaugi un humoristi, censdamies diskreditēt valodnieka darbu. Divdesmitos gados lieta nonāca pat līdz tiesai, kad toreiz agronoms J. Lūkes publicēja savu brošūru „Latviešu valodas ērmi", diezgan asprātīgi smiedamies par prof. Endzelīna radītiem jaunvārdiem. Daudzi no tiem neatrada tautā dzirdīgas ausis un nogrima aizmirstībā, taču liels ir to jaunvārdu skaits, kuŗi šodien jau iekaŗojuši pilnīgas tiesības pušķot un skaistināt latviešu valodu un kas šodien vairs nevienam neliekas ērmoti, piem., apgāds, tieksme, izcils, aizstāt u.t.t. Endzelīna, kopā ar valodnieku K. Mühlenbachu, sastādītā un izdotā latviešu gramatika ir kapitāldarbs, kuŗš kā varens stūrakmens joprojām veido latviešu valodas mācības pamatus. 1922. gadā nelaikis publicēja papildinātu latviešu gramatikas izdevumu vācu valodā „Lettische Grammatik", sagādājot iespēju latviešu valodai tapt uzņemtai starptautisko valodnieku salīdzinošās apcerēs. Ievērības cienīgi ir Endzelīna pētījumi par latviešu un lietuvju valodu kopējo izcelsmi, kā arī meklējumi mūsu senvēstures jautājumos.

Prof. Endzelīns bija diezgan iedomīgs un negrozāms savos spriedumos un vērtējumos. Ar šo viņa rakstura īpašību pat krievu okupantiem vajadzēja rēķināties. Tā veltas izrādījās viņu pūles, piespiest Endzelīnu izteikties pozitīvi par latviešu un slavu valodu radniecību, ko pēdējos gados propagandē dažādi pseudozinātnieki okupētajā Latvijā. Endzelīns līdz pat savai nāves stundai nelokāmi turējās pie sava jau agrāk paustā ieskata, ka latviešu un krievu valodām nav nekā kopēja. Tas nepatika sarkanajiem kungiem, taču nebija ērti arī sirmo zinātnieku nobidīt malā, kādēļ tam ļāva publicēties un lasīt lekcijas universitātē. Okupantiem vēlamās salīdzin. valodniecības katedru uzticēja citam, pakalpīgākam garam, kuŗš prata pielaikot valodniecībai partijas ģenerāllinijas izraudzīto olekti.

Pēc otrā pasaules kaŗa beigām prof. J. Endzelīns publicējis krietnu skaitu zinātnisku darbu: 1945. gadā Ievads baltu filoloģijā, 1948. gadā Baltu valodu skaņas un formas, 1951. gadā Latviešu valodas gramatika, 1956. gadā Latvijas vietvārdi.

Trimdas latvieši zināja un pazina profesora nelokāmo stāju, tamdēļ arī pat Ļeņina ordeņa un citu „goda zīmju" piešķiršana prof. Endzelīnam okupētajā dzimtenē nespēja radīt iespaidu, ka sirmais profesors būtu ļāvies pārskoloties vai mēģinājis pielaikoties okupācijas varai.

Kad pirms dažiem gadiem prof. Endzelīns svinēja savu 85. dzimšanas dienu, šo gadījumu atzīmēja viņa daudzie audzēkņi un latviskās organizācijas visā pasaulē. 1960. gadā Čikagas baltu filologu kopa izdeva Endzelīnam veltītu rakstu krājumu: In honorem Endzelini.

Mūsu dižais valodnieks, par spīti spaidiem un grūtībām, palika allaž tas pats, kas viņš bijis — uzticīgs un neatlaidīgs latviešu valodas kopējs un daiļotājs, uzceldams ar savu mūža darbu monumentālu piemineklī savai lielajai personībai, par kuŗu vēl ilgi vēsture paudīs ziņas nākošajām latviešu audzēm.

J. Gr.

TAUTAS DEJU KOPA AUSTRĀLIJĀ

Dzilongā nodibinājusies tautisko deju kopa ar sekojošiem dalībniekiem: (no kreisās) Juris Reinvalds, Alfons Jaugietis, Biruta Abatniece, akordeonists A. Udovenjo (nav latvietis), Dagmāra Feifa, Juris Midegs, Lija Vitiņa un Juris Balodis.

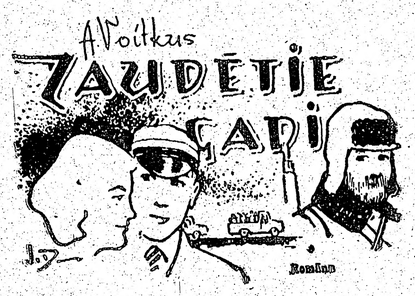

9. turpinājums

Un viņa paņēma zīmuli un pierakstīja — divaina! Cilvēki staigā cits citam garām kā svešnieki, un dienas lielākās rūpes ir — sagaidīt nākošo dienu.

Viņa mirkli padomāja, un tad nobeidza:

— Bet nebīsties — es izturēšu. Jo es Tevi mīlu, un es gribu reiz ar Tevi kopā kļūt laimīga.

Viņa parakstīja vēstuli un ielika to aploksnē, šā vai tā, viņa bija rakstījusi, ko domāja.

Brokastu paēdusi, Ranta cēlās, lai steigtos uz universitāti, bet tēvs viņu atturēja:

— Iesim reizē. Man arī uz to pusi ejams.

Kad universitātes priekšā Ranta gribēja atvadīties, Selga viņu satvēra aiz elkoņa.

— Ranta . . . Man ar tevi kas pārrunājams . . . Pavisam vēl gabaliņu . . .

Ranta izbrīnījusies paskatījās tēvā — kas bija noticis?

— Ranta . . . Tu tagad esi jau pietiekami veca . . . es visu nakti domāju — teikt tev, vai neteikt, bet tad atzinu, man tev tomēr jāsaka . . .

— Kas noticis? Vai ar Vilni kas? Tev kāda vēstule?!

— Nē, nē! Ar Vilni nekas! Kas lai notiktu ar Vilni? Vilnis ir laimīgs — prom no šiem . . . šiem velniem! Bet ar mums — ar mani . . . un tevi . . .

Viņš apklusa, nedroši paskatījās meitā.

— Vakar biju tur . . . čekā . . . un rīt tev jāiet turpu . . .

— Tēt!!

Lai ļaudis uz ielas tos neievērotu, Selga gandrīz ar varu vilka Rantu tālāk.

— Kā . . . kā tas notika? . . . Ko viņi no tevis gribēja?

— Nezinu . . . Mani pratināja . . . Un beidzot lika, lai pasakot tev . . .

— Es neiešu! Tad labāk . . . tad labāk . . . lai mani . . . Iesim mājās, tēt! Es tūlīt braukšu uz laukiem, uz Mežmaļiem. Un rīt tad kaut kur tālāk . . . Ivaram ir sakari ar tiem, kas jau pabēguši mežos . . . !

— Tā . . . tu bēgsi . . . ? Arī es par to jau domāju. Bet kas notiks ar mums? Ar māti? Pats es arī varētu pazust . . . Bet māte? Cik ilgi tā izturēs meža dzīvi? Nedēļu, divas. Ne ilgāk. Un mums pazust, bet viņu atstāt, nozīmētu māti atdot šo necilvēku varmācībām. Nē, Ranta. Pazušanai vēl laika diezgan. Pagaidām mums abiem tiešas briesmas nedraud. Viņi vēl tikai taustās. Tāpēc, domāju, prātīgāk būs, ja mēs . . . ja tu . . . paklausīsi . . .

— Nekad! Ar varu — jā, bet labprātīgi — nekad! Kā tu to vari gribēt? Tēt?!

Viņš bija paņēmis Rantu zem rokas, un tagad pievilka sev ciešāk klāt. Balss viņam trīcēja, kad viņš, asaru ridams, tai atbildēja:

—Gribēt . . . ? Meitiņ . . . —es lai to gribētu! . . .

Liela, mirdzoša asara noslīdēja Selgam pār vaigu un izšķida uz mēteļa apkakles. Viņš strauji to noslaucīja, paskatījās asi Rantā, vai tā viņa vājumu nebija pamanījusi, un tad turpināja.

— Ja es ko gribu, tad tikai, lai mūs laistu mierā. Cik grūti man tev to bija pateikt, tu pati vari iedomāties. Nepadari man šo uzdevumu vēl grūtāku, neliec sevi pierunāt . . . Visu nakti domāju, kas būtu labāk . . . Visu garu nakti . . . Mātei es to nebūtu varējis teikt, bet tev . . . bet tu vienmēr esi visu vairāk apsvērusi ar prātu.

☆

— Kā jūs vēlaties! Kā pati gribat! — Mazais, bakurētainais Kolja, Rantai garām skatīdamies, vienaldzīgi runāja, — tikai neaizmirstiet — jums mājās ir māte un tēvs . . . uņ jūsu tēva pagātne nav visai nevainojama . . . bet kā jūs pati gribat . . . Mūsu lūgumu izpildot, jūs tikai pierāditu, ka vēlaties būt krietna padomju pilsone — arī darbos.

— Jūsu pavēli izpildot, es kļūtu par spiedzi!

— Par ziņotāju. Spiegam savi, ziņotājam savi uzdevumi! Jums tikai jāpaziņo, ko esat redzējusi un dzirdējusi. Jums nav jācenšās iegūt kādas atsevišķas ziņas, izzināt noslēpumus, uzmanīt citu gaitas — tie būtu spiega uzdevumi.

— Skolā mēs šādus ziņotājus saucām par nodevējiem, un tos no pārējo vidus izslēdza!

— Kas par salidzinājumu! Skola — un valsts! Bet — kā jūs pati gribat. Pret jums pagaidām mūsu rīcībā nekādu materiālu nav. Kas zīmējās uz jūsu tēvu, tad nebrīnieties, ja tuvākajās dienās . . . Ret varbūt . . . ? Jā, pasakiet jūs pati viņam, lai viņš rīt no rīta deviņos desmit ir šeit . . . Un lai paņem līdz kādu kārtu liekas velas . . .

Ilgajā klusuma posmā, kas sekoja šiem vārdiem, Kolja vairākkārt zagšus paskatījās Rantā un pasmaidīja — teiktais meiteni bija ietekmējis tieši tā, kā viņš to vēlējās.

— Nu? Pārdomājāt?

— Bet . . . vai tad varu būt droša . . . ka maniem vecākiem . . . ka tos jūs tad laidīsat mierā?

— Kas par jautājumu! Es jau teicu, viņa pagātne nav nevainojama — un dažs savas vainas izpērk pats, citam laimējas, ka viņa vietā stājās meita . . . Tā tad?

— Tikai ar noteikumu, ka maniem vecākiem turpmāk būs miers no . . . no jūsu . . .

— Tas atkarāsies vienīgi no jums, cik nopietni un citīgi jūs strādāsiet.

— Un kas būtu mans pirmais . . . uzdevums?

— Trīsdesmitpirmajā jūs esiet aicināti pie advokāta Granta gaidīt Jaungadu.

— Kā jūs to zināt?!

Koļa pasmaidīja.

— Mēs zinām visu . . . tas ir, — viņš sevi izlaboja, gandrīz visu . . . Un to, ko nezinām, mēs uzzināsim. Tā tad — jūs būsat pie Granta. Viens ziņotājs mums jau tur būs, bet ar vienu lāgā neiztiek.

— Kuŗš tas ir?

— Nav jūsu darīšana. Katrā ziņā tas, uz ko jūs nedomājat. Viņš ziņos arī par jums — tā tad nemēģiniet man pūst miglu. Otrā janvārī, pulkstens vienpadsmitos piecpadsmit jūs atnāksiet šeit un izstāstīsiet visu, kas viesībās runāts. Svarīgs mums ir arī šķietami mazsvarīgais.

— Bet ja nu es viesībās nemaz nevaru ierasties? Ja es saslimstu?

— Jūs nesaslimsat, — viņš zīmīgi paskatījās Rantā, — veselība ir cilvēka dārgākā manta, taupiet to, pilsone Selga! Tā var palīdzēt jums un — jūsu tēvam. Neaizmirstiet to! Un tagad — mani gaida cits darbs. Uz labu sastrādāšanu!

Viņš sniedza pāri galdam atvadām roku. Ranta, pirmajā mirklī, pēc ieraduma, to gribēja satvert, bet tad, riebumā noskurināj usies un ne vārda neatbildējusi, gandrīz skriešus izskrēja no istabas.

Koļa piemiedza acis un ilgi noskatījās baltajās durvis, aiz kuŗām bija pazudis Rantas slaidais stāvs. Tad viņš noklakšķināja mēli, izņēma no svārku atloka šujamo adatu un sāka bakstīt zobus.

— Velna meitēns, — viņš murdēja, — velna skuķis . . .

☆

No plašā astoņu istabu dzīvokļa Granta pašu lietošanā bija palikušas vairs tikai trīs, bet tā kā pārējās viņiem bija laimējies novietot atlaisto slimnīcas direktoru ārstu Namnieku ar sievu, divi dēliem un vedeklu, un — arī atlaisto — tiesnesi Jūrkalnu ar sievu, tad Jaungada gaidīšanai viesu rīcībā bija viss dzīvoklis. Bez Jurkalnu laulātā pāŗa, Namniekiem, Selgām un Grantiem pašiem, aicināti un ieradušies bija vēl Lauciņu Kārļa un Annas vecāki, Ivars, Pēteris Nomalis un Gaida Daļģe.

Tā kā Dr. Namnieks un Jurkalni visas savas mēbeles bija paņēmuši līdz jaunajā dzīvoklī, tad tas izskatījās kā mēbeļu noliktava. Granta astoņu istabu iekārta tagad bija sabāzta trīs istabās, un tas pats bija jādara arī jaunajiem iemītniekiem — arī tie agrāk bija dzīvojuši plašākās telpās un attiecīgi iekārtojušies. Dzīvokli tagad bija trīs klavieres, vesels lēvenis gleznu, visos kaktos stāvēja dažādi skapji, un Dr. Namnieka dzīvokļa daļā vairākas milzīgas palmas — viņa kundze bija liela puķu mīļotāja un kopēja.

Kad ieradās Selgas, lielais dzīvoklis laistījās svētku priekā. Spuldzes dega gaišas un mirdzošas, un viesu acīs bija neslēpta vēlēšanās aizmirsties un — kaut arī tikai uz pāris stundām — būt vecajā, zaudētajā pasaulē. Kas par to, ja rītu atkal pirgs pretī pilsētas ielās izkārtie plakāti, kas par to, ja rītvakar atkal būs jāiet gulēt ar bailēs pukstošu sirdi: vai šonakt tikai nebūs mana kārta? — Šovakar viņi bija droši — nebija domājams, ka melnā Berta braukās arī šajā naktī.

Pie vakariņu galda Ranta sēdēja starp Ivaru un Namnieku jaunāko dēlu Kārli. Abi jaunekļi — Kārlis bija Rantas klases biedrs — bija dzirkstošā omā, un darīja visu, lai uzjautrinātu arī savu kaimiņieni.

— Tu atceries mūsu ticības mācību skolotāju, mācītāju Kalnu? Viņš bija nule kā saderinājies, kad atnāca pie mums, — Kārlis, skolas laiku atminas cilādams, jautāja.

— Es šai apstākli neredzu nekā komiska, — Ivars iemeta starpā.

— Viņš arī nē, bet mēs. Jau pirmajā stundā mēs novirzījām sarunu uz sesto bausli, un man bija uzdots viņam prasīt: lūdzu, kas jādara, kad apņem brūti?

(Turpinājums sekos)

KLAUNA KOKO KARJĒRAS TRAĢISKĀS BEIGAS

Atceroties savas bērnības dienas, maz starp mums laikam būs tādu, kam kāda diena vai vakars nesaistās ar atmiņām par kādas cirkus izrādes apmeklēšanu un to lielo prieku un sajūsmu, ko sniedza daudzie un dažādie raibu raibie, gan cilvēku, gan „gudro" dzīvnieku un zvēru priekšnesumi un klaunu kavalkādes bezbēdīgās izdarības un „ārdīšanās" cirkus manēžā.

Dzimtenē, mūsu sirmajā Rīgā, par šo izpriecu gādāja Salomonska cirkus uzņēmums, kas savas durvis vēra ik rudeni un priekšnesumu programmām mainoties pa mēnešiem, turpināja izrādes līdz pat vēlam pavasarim. Katru mēnesi izpildītāju vidū parādījās jaunas sejas, jaunas trupas ar jaunām atrakcijām gan gaisā, gan „uz zemes", bet nemainīgs valdnieks savā postenī visu sezonu un gadu no gada palika savā žanra lielais mākslinieks klauns Koko ar savu partneri Jūliusu.

Pēc tautības būdams krievs, viņa dzimtais vārds Nikolajs Polakovs, arī savās klauniskās izdarībās viņš lietoja savu mātes valodu, vēlākos gados iepidams arī pa latviskām izteicienam, bet nekādu lielo runāšanu viņa priekšnesumi jau neprasīja. Tie jau vairāk bija, tā sakot, „dziesma bez vārdiem", kur galveno vērību saistīja viņa mimikas spēle, neklauns Koko ar savu partneri un citas izdarības. Smieklu šalti izsauca jau viņa parādīšanās vien, jo viņš bija tērpies īsteni lielā, tagad mēs teiktu „outsize" tērpā, kurā „telpas" pietiktu turpat vai pusducim normāla auguma un lieluma cilvēkiem. Un kur tad vēl milzīgās kurpes, droši vien sniegdamās tuvu 100. numuram. Neveiklā gaitā soļojot un „lapatājot", Koko ienāca cirkus arēnā un lēni galvu grozot uz visām pusēm „apsveicinājās" ar pārpildīto auditoriju, tad pēkšņi skatu metot uz galeriju un reaģējot uz tās saucieniem un galerijas publikas pusaudžu svilpieniem, savā dobjā balsī noteica... „šmarovoz". Aplausiem šaloot, kontakts ar auditoriju bija nodibināts un „izrāde varēja sākties."

Tā tas turpinājās mēnesi no mēneša, gadu no gada, līdz svešai varai iebrūkot mūsu zemē, arī Koko pienāca šķiršanās brīdis. Par savu trimdas vietu K. izvēlējās Angliju, kur viņš drīzi vien atrada nodarbošanos savā arodā. Tik tas vairs nebija cirkus, kas bija „noenkurots" uz vietas, bet gan ceļojošs uzņēmums, kas cauru gadu ceļoja no vienas vietas uz otru, reti kad uzkavēdamies vienā vietā ilgāk par 1 nedēļu. Tomēr arī šajā isajā laika spridī Koko atrada laiku, lai ar dažiem savas trupas locekļiem apmeklētu bērnu slimnīcas vai bērnu sanatorijas, lai ar saviem priekšnesumiem iepriecinātu mazos cietējus, jo kā Koko pirms vairāk gadiem izteicās kādā intervijā, tad vislielāko prieku viņam visā garajā cirkus mākslinieka mūžā sagādājusi bērnu klātbūtne cirkus izrādēs, viņu lielais prieks un smieklu šaltis par viņa manēžas izdarībām. Un vai gan mazais skatītājs varēja iedomāties kādu priecīgāku notikumu, ja pats lielais Koko pienāca klāt un draudzīgs sniedza sauvu roku. Arī pēc aiziešanas no „skatuves", Koko ļoloja ceribas palikt kontaktā ar bērnu pasauli, iegādājoties mazu saldumu veikaliņu, jo kas gan kārāks uz saldumiem, kā visā pasaulē vienādi sauktais mazais cilvēciņš — bērns.

Pēkšņu svītru šiem nākotnes sapņiem tomēr pārvilka 1959. g. augustā piedzīvotā satiksmes nelaime, kurā Koko ceļojošais mājoklis sadūrās ar kādu pretimbraucošo smago mašīnu. Sadurmes rezultātā K. smagi ievainoja, un skumju sirdi viņam nācās atteikties no klauna karjēras turpināšanas. Gan būdams jau 60 g. vecs, viņš tomēr vēl cerēja, ka varēs smidināt savus mazos draugus vismaz vēl kādus 10 gadus.

Šī katastrofa nupat jūnija beigās atbalsojās tiesā, kas savā sesijā Skotijā — Edinburgā piesprieda Koko par labu 9.250 angļu mārc. „sāpju naudu" no katastrofas vainīnieka. Koko prasība gan bija 20.000 mārc. Tiesas sēdē ceļojošā cirkus direktors, 59. g. v. Bertrams Mills izteicās, ka viņš visu laiku domājis, ka Koko ir daudz jaunāks par viņu pašu, jo cirkus arenā vienmēr bijis ļoti kustīgs un aktīvs. Katastrofas rezultātā Koko klauna karjērai tomēr pienācis gals un cirkus uzņēmumam viņa vietā vajadzējis saistīt kādu citu spēku.

Nav man pagaidām bijusi izdeviba redzēt Koko aizvietotāja uzstāšanos, kapēc manā atmiņā K. arī turpmāk paliks kā liels un nepārspējams sava žanra mākslinieks, kuŗu diezin vai vispār tik viegli aizvietot. Bet lielam mākslinieka šķirotiees no skatuves aizvien jau paliek kāds liels un tukšs robs. Ir vieniģi bezgala skumji, ka Koko šķiršanās no aktīvās karjēras saistīta ar tik traģisku negadījumu.

Arvīds Paukuls.

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU

DZIESMAS

Pieprasiet zemāk minētās plates

D.V. GRĀMATNĪCĀ

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālītis māsas dancinēja. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norvila — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Āun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karalmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 B. PIEKALNIETIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norvila — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš bīju. M. Hermann — Tuļjaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzišanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Sūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepiša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Preludе D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Oratorija Nāve un dzīviba (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAUŖU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Riga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KLAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norvila — Latvietim. A. Zilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.

1022* LIGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja ligaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM $ $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BERZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozoliņi zemzariti; Aijā Ancīt. J. Ķepiša — Div pļaviņas; Tek saulīte.

1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.

1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To milestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa, Dievs, sargā mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

KĀRLIS PĒTERSONS

LONDONAS KARALISKAIS SPOŽUMS

CEĻOTĀJA PIEZĪMES SALU VALSTS APCIEMOJUMĀ

900 gadus atpakaļ ir meklējami sākumi Anglijas karaļvalstij, kad Viljams Iekarotājs (William the Conqueror) lika pamatus vēl šodien varenākai no septiņām Eiropā eksistējošām monarchijām. Visvecākā vieta Anglijā ir Westminsteras abeja Londonā, kur, kopš 1066. gada, kad tur sevi lika kronēt Viljams Iekarotājs, kronēti visi Anglijas karaļi un karalienes, izņemot Eduardu VIII. Tur apbeditī daudzi karaļi, dižciltīgie, karavadoņi, dzejnieki, kuŗiem pēc pirmā pasaules kara piebiedrojies Nezināmais kareivis, par kuŗa atdusas vietu rakstīts, ka viņš ir cienīgs atdusēties kopā ar valdniekiem un citām izcilus personībām, kas kalpojuši savai tautai.

Par Londonas sirdi apzīmē Londonas torni, kuŗu kā cietoksni uz Romas nocietinājuma pamatiem cēlis Viljams Iekarotājs 1078. gadā un kas cauri gadu simtiem glabā nostāstus par Anglijas karaļu dzīvi un valdīšanu. Pavisam nocietinājuma sistēmā septiņi torņi, starp kuŗiem zaļajos laukumiņos staigā kraukļi, ko vairāk gadiem izteicās kādā intervijā, tad vislielāko prieku vinam visā garajā cirkus mākslinieka mūžā sagādājusi bērnu klātbūtne cirkus izrādēs, viņu lielais prieks un smieklu šaltis par viņa manēžas izdarībām. Un vai gan mazais skatītājs varēja iedomāties kādu priecīgāku notikumu, ja pats lielais Koko pienāca klāt un draudzīgs sniedza sauvu roku. Arī pēc aiziešanas no „skatuves", Koko ļoloja ceribas palikt kontaktā ar bērnu pasauli, iegādājoties mazu saldumu veikaliņu, jo kas gan kārāks uz saldumiem, kā visā pasaulē vienādi sauktais mazais cilvēciņš — bērns.

Pēkšņu svītru šiem nākotnes sapņiem tomēr pārvilka 1959. g. augustā piedzīvotā satiksmes nelaime, kuŗā Koko ceļojošais mājoklis sadūrās ar kādu pretimbraucošo smago mašīnu. Sadurmes rezultātā K. smagi ievainoja, un skumju sirdi viņam nācās atteikties no klauna karjēras turpināšanas. Gan būdams jau 60 g. vecs, viņš tomēr vēl cerēja, ka varēs smidināt savus mazos draugus vismaz vēl kādus 10 gadus.

Šī katastrofa nupat jūnija beigās atbalsojās tiesā, kas savā sesijā Skotijā — Edinburgā piesprieda Koko par labu 9.250 angļu mārc. „sāpju naudu" no katastrofas vainīnieka. Koko prasība gan bija 20.000 mārc. Tiesas sēdē ceļojošā cirkus direktors, 59. g. v. Bertrams Mills izteicās, ka viņš visu laiku domājis, ka Koko ir daudz jaunāks par viņu pašu, jo cirkus arenā vienmēr bijis ļoti kustīgs un aktīvs. Katastrofas rezultātā Koko klauna karjērai tomēr pienācis gals un cirkus uzņēmumam viņa vietā vajadzējis saistīt kādu citu spēku.

Nav man pagaidām bijusi izdeviba redzēt Koko aizvietotāja uzstāšanos, kapēc manā atmiņā K. arī turpmāk paliks kā liels un nepārspējams sava žanra mākslinieks, kuŗu diezin vai vispār tik viegli aizvietot. Bet lielam mākslinieka šķirotiees no skatuves aizvien jau paliek kāds liels un tukšs robs. Ir vieniģi bezgala skumji, ka Koko šķiršanās no aktīvās karjēras saistīta ar tik traģisku negadījumu.

Arvīds Paukuls.

GRĀMATU APSKATS

TAGADĒJĀ EIROPA

„Inside Europe Today" by John Gunther, Harpers & Bros. (Kanadā — The Musson Book Co. Ltd.) izdevums, 376 l. p., cena — $4,95.

Autors ieguvis pasaules slavu, sarakstīdams lielāku skaitu šādu grāmatu, kas rauga attēlot kādas valsts vai pasaules daļu „skatījumā no iekšpuses". Bez šī autoram ir vēl kādi 20 līdzīgi darbi, kas veltīti šādiem skatījumiem no iekšienes. Jau pirms divdesmit pieciem gadiem autors publicēja tā laika apskatu, bet tagadējais darbs nav tā pārstrādājums, jo viss Eiropā pēc otrā pasaules kara ir tādā mērā pārgrozījies, ka autoram bijusi jāuzraksta pavisam jauna grāmata. Hitlers, Musolini un Stalins, par kuŗiem autors bija rakstījis savā iepriekšējā Eiropas grāmatā, vairs nav dzīvo starpā. Vienas Vācijas vietā ir divas. Vesela josla Padomju Savienības satelitvalstu atrodas aiz t. s. dzelzs priekškara. NATO un „kopīgais Eiropas tirgus" radījis jaunas problēmas. Atlantijas alianse ir noticis fakts. Koloniālisms miris, izņemot „neokoloniālismu", ko radījusi Padomju sarkanā imperija. Amerika cieši piesaistīta Eiropai un tās armija stāv sargu posteni pie Reinas. Tādi ir jaunie apstākļi, kas radušies pēckaŗa Eiropā vai pareizāk, Rietumeiropā, jo arī Eiropas tagad ir divas.

A. K.

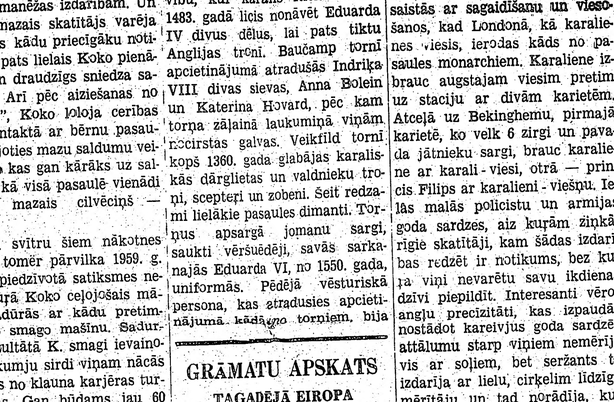

JAUNIEŠU IESVĒTE ADELAIDĒ

Pirmā rindā no kreisās: GuntaPelle, Valda Šemets, Māra Zālmans, Vizma Trepiņš, Ingrida Bevens, Kira Iljins, Ilze Puķītis; otrā rindā: Māris Šemets, Valdis Pētersons, Harolds Zariņš, Jānis Valtenbergs, Egils Burtmanis, Andris Bevens, Valdis Indriksons, Ints Puķītis.

Visi pieder Adelaides latviešu Ev.-lut. draudzei, kuŗas mācītājs ir V. Voitkus, kuŗš arī izdarīja iesvētīšanu.

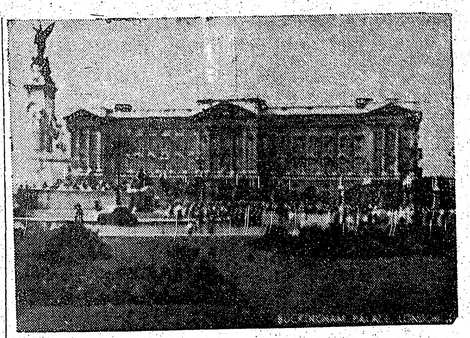

Bekinghemas pils ar Viktorijas pieminekli.

Daudz tuvāk mūsu dienām un populāram karaliskam spožumam ir Bekinghemas pils — karalienes rezidence, kas celta 1703. gadā, un kur, kopš Viktorijas laikiem, dzīvojuši visi Anglijas valdnieki. Pils priekšā atrodas liels Viktorijas piemineklis, aiz kuŗa sākas plats bulvāris, saukts Malls, kam vienā pusē pieguļ Džēmsa parks, bet otrā Džēmsa pils, ko Annai Boleinai cēlis Indriķis VIII.

Ja karaliene atrodas pilī, sardžu maiņa notiek Bekinghemas pils pagalmā. Tad Velsas sargu vienība pulksten 11:00 soļo no Džēmsa pils pa Mallu uz Bekinghemas pili. Sardžu maiņai nekad netrūkst skatītāju, kuŗu starpā daudz tūristu, gan pašu londoniešu. Ja karaliene izbrauc kusi no Bekinghemas, sardžu maiņa notiek Džēmsa pils pagalmā. Vislepnākā un spožākā parāde ik gadus notiek karalienes dzimšanas dienā jūnijā. Tā ir krāšņa un iespaidīga karaliskā spožuma demonstrēšana. Ne par velti šogad parādi, kultūras apmaiņas ietvaros, pārraidīja Maskavas televīzijā, atbildot krievu 1. maija militāro spēku un bruņotas varenības parādes pārraidījumam Londonā.

Interesanti vērot izdarības, kas saistās ar sagaidīšanu un viesošanos, kad Londonā, kā karalienes viesis, ierodas kāds no pasaules monarchiem. Karaliene izbrauc augstajam viesim pretim uz staciju ar divām karietēm. Atceļā uz Bekinghemu, pirmajā karietē, ko velk 6 zirgi un pavada jātnieku sargi, brauc karaliene ar karali - viesi, otrā — princis Filips ar karalieni - viešņu. Ielās malās policistu un armijas goda sardzes, aiz kuŗām ziņkārīgie skatītāji, kam šādas izdarības redzēt ir notikums, bez kuŗa viņi nevarētu savu ikdienas dzīvi piepildīt. Interesanti vērot angļu precizitāti, kas izpaudās nostādot kareivjus goda sardzē: attālumu starp viņiem nemērija vis ar soļiem, bet seržants to izdarīja ar lielu, cirkelim līdzīgu mērītāju un tad norādīja, kur stāvēt karalisko gaisa spēku kareivim.

Otrā galā karaliskam bulvārim, Hitlera palīgs Rudolfs Hess, kas 1941. gadā atlidoja uz Angliju.

Karaliene atrodas pilī, sardžu maiņa notiek Bekinghemas pils pagalmā. Tad Velsas sargu vienība pulksten 11:00 soļo no Džēmsa pils pa Mallu uz Bekinghemas pili. Sardžu maiņai nekad netrūkst skatītāju, kuŗu starpā daudz tūristu, gan pašu londoniešu. Ja karaliene izbrauc kusi no Bekinghemas, sardžu maiņa notiek Džēmsa pils pagalmā. Vislepnākā un spožākā parāde ik gadus notiek karalienes dzimšanas dienā jūnijā. Tā ir krāšņa un iespaidīga karaliskā spožuma demonstrēšana. Ne par velti šogad parādi, kultūras apmaiņas ietvaros, pārraidīja Maskavas televīzijā, atbildot krievu 1. maija militāro spēku un bruņotas varenības parādes pārraidījumam Londonā.

Interesanti vērot izdarības, kas saistās ar sagaidīšanu un viesošanos, kad Londonā, kā karalienes viesis, ierodas kāds no pasaules monarchiem. Karaliene izbrauc augstajam viesim pretim uz staciju ar divām karietēm. Atceļā uz Bekinghemu, pirmajā karietē, ko velk 6 zirgi un pavada jātnieku sargi, brauc karaliene ar karali - viesi, otrā — princis Filips ar karalieni - viešņu. Ielās malās policistu un armijas goda sardzes, aiz kuŗām ziņkārīgie skatītāji, kam šādas izdarības redzēt ir notikums, bez kuŗa viņi nevarētu savu ikdienas dzīvi piepildīt. Interesanti vērot angļu precizitāti, kas izpaudās nostādot kareivjus goda sardzē: attālumu starp viņiem nemērija vis ar soļiem, bet seržants to izdarīja ar lielu, cirkelim līdzīgu mērītāju un tad norādīja, kur stāvēt karalisko gaisa spēku kareivim.

Otrā galā karaliskam bulvārim, ja tā varētu saukt plato Mallu, atrodas Trafalgāra skvērs, kam pāri augstā kolonnā stāv admirāļa Nelsona statuja. Katrā Eiropas pilsētā ir kāds ievērojams laukums, kur bapo baložus un fotografējas ar tiem. Londonā tāds ir Trafalgāra skvērs, kur Ziemassvētkos uzstāda lielu svētku egli.

Otrs ievērojamākais laukums Londonā ir Pikadilli, kas gan nav tik liels un iespaidīgs, toties no viņa uz visām pusēm izstaro galvenās tirdzniecības ielas, kuŗas atrodas slavenākie Londonas veikali.

Majestātiska un drūma Temzas malā stāv parlamenta ēka. 1941. gadā gaisa uzlidojumos stipri cieta apakšējās palātas daļa, bet augšējā palāta, ar karalienes troni, gaisa uzbrukumos netika skarta. Parlamenta torņa lielo pulksteni, sauktu Big Ben, pēc skaņas pazīst visā pasaulē, arī Latvijā, jo viņa sitieni skan pēc katra BBC radījuma, ko daudzi klausījās otrā pasaules kaŗa laikā. Dauninga ielas rajonā sastopami daudzi labi ģērbti kungi ar derbi cepuri un tievu lietussargu pie rokas. Tie ir politiķi vai valsts aparātam tuvu stāvošie. Jākonstatē, ka Londonā ir viselegantāk ģērbtie virieši visā Eiropā. Tā ir īpašība, uz kuŗu angļi ir nenoliedzami lepni.

Daudz vietās Londonā skatāmas aizgājušā kaŗa pēdas, vietām pat vairāki namu bloki neapbūvēti, lai gan sagrauto ēku drupas novāktas. Mākslas mīļotāju pārsteidz Londonas operas, Kovent Garden, atrašanās vieta: Londonas augļu tirgus centrā. Tieši pie operas sienas ir augļu lielnoliktava. Gaiss te tik salds kā augļu veikalā.

Slavenā Haidparka turpinājumā atrodas Kensingtona parks ar pili, kur dzimusi karaliene Viktorija. Iepretim tam Kvinsvei iela, ar Londonas Daugavas Vanagu namu, kuŗā notiek sanāksmes londoniešiem, un dotas apmešanās iespējas tūristiem. Enerģiskais nama pārvaldnieks H. Riekstiņš patikami izremontējis izdodamās istabas un lietiški iekārtojis ēdamtelpas un bāru, kur jo bieži sastopami iebraucēji un jūrnieki ar saviem gadu desmitos krātiem nostāstiem.

Ikvienam tūristam, kas apmeklē Londonu, ieteicams aizbraukt uz 30 km attālo Vindzoru un apmeklēt vairāk kā 800 gadu veco pili, kas ir lielākā apdzīvotā pils pasaulē. Tur jo bieži savos karaliskos apartamentos uzturas Elizabete II ar ģimeni. Pie ieejas Viktorijas statuja, uz kuŗu šodien ar lepnumu var skatīties katrs anglis, jo viņas 50 gadu valdīšanas laikā Anglija sasniedza savu augstāko impērijas varenību, Tani laikā Anglija bija varenākā lielvalsts pasaulē. Laiki mainās, saka vēsturnieks, bet karaliskais spožums, kas izmanāms Londonā ik uz soļa, un kas reizē ir angļu tautas lepnums, par spīti pašreizējiem neskaidrības un neziņas putekļiem, spīd cauri ar savu vēsturisko spožumu.

KAS IR KUVEITA?

MAZĀ VALSTIŅA PERSIJAS LĪČA KRASTĀ, UZ KUŖU VĒRSTI VISAS PASAULES SKATI

Kad š. g. 19. jūnijā Kuveitas šeichs oficiāli paziņo, ka atraisās no britu aizbildniecības un turpmāk arī visus starptautiskos sakarus kārtos un uzturēs patstāvīgi, tūdaļ kļuva skaidrs, ka ar to ievadīta daudznozīmīgāka politiskā un saimnieciskā stāvokļa pārkārtošanās Persijas līča rajonā, nekā sāmērā nelielās valstiņas lielākas pašnoteikšanās izpausme vien.

Kaut gan Kuveita atrodas diezgan tālu no latviešu trimdinieku interešu un, jāsaka, arī cīņu laukiem, viens otrs gājiens ieinteresēto varu politiskajā rotaļā te ir tik zīmīgs, ka, liekas, patapināts no mūsu pašu likteņgrāmatas, bet viens otrs cits — var noderēt par norādījumu un bridinājumu, kā arī modināt interesi dziļākam ieskatam.

Zīmīgi, ka ar veco līgumu uzteikšanu un patstāvības deklarēšanu, neviens Rietumu preses komentātors neuzdrošinas atzīmēt par „jaunas nācijas dzimšanu", kas pavada gandrīz vai katru jaunas valsts suverēnitātes pasludināšanu Āfrikā un citās Āzijas malās. Par to nevar arī teikt, ka te kāda tauta būtu kļuvusi briva un noteicēja par savu likteni — otrs ļoti bieži daudzināts apzīmējums vienai vai otrai tautai iegūstot savu valsti. Nē, te notikusi vienkāršī zināma veida politiska manipulācija, kuŗas tālākie mērķi un nolūki atklāsies tikai vēlāk.

Pirmo līgumu ar Angliju Kuveitas šeichs noslēdz jau 1899. gadā. Šis līgums paliek spēkā līdz pat šī gada jūnijam, kad to kā viena, tā otra puse atsauc. Pats svarīgākais, ka šai līgumā Kuveita apsolas neatdot savu zemi, ne zemes daļu nevienai citai valstij un neielaisties arī nevienā citu valstu savienībā bez britu valdības ziņas un piekrišanas. Par to Kuveita pretim saņem britu aizsardzību, kas reizēm arī uzņemas šeicha valsts ārlietu kārtošanu. Beidzot 1914. gadā britu valdība Kuveitu atzīst par patstāvīgu valsti britu patvērumā. Pašreiz šo gadījumu parasts sevišķi uzsvērt, norādot, ka Kuveitas valsts radīta vēl pirms Irakas izveidošanās.

(Nobeigums 8 lpp.).

ARI TA ATGADAS

Donavā pie Pasavas, Vācijā, noķerta lielākā līdaka, kādu jebkad zvejnieki izvilkuši: tās garums 1,43 m un svars 34 mārciņas.

☆

Glasgovā, Anglijā, tiesa sodījusi Katerinu McCardle ar sešām dienām cietumā par to, ka apsūdzētā notverta krāsojot melnu kāda grāmatu veikala skatlogu. Viņa taisnojusies, ka nedarbu pastrādājusi, gribēdama kavēt „Lēdijas Četerlejas nīļākais" reklamēšanu, jo šī ķecerīgā grāmata bijusi izlikta veikala skatlogā.

☆

Ielas gājēji Bad Goisernā, Vācijā, pamanīja steigā traucošos kravas automobīli, no kuŗa pārsega ārā rēgojās kailas cilvēka kājas un rokas. Daži ziņoja par redzēto policijai, kuŗa dzinās aizdomīgajam auto pakaļ. Braucējs, kāds Zalcburgā pazīstams baznīcu dekorētājs, smaidīdams atsedza savu „kravu", kuŗā izrādījās Goisernas baznīcas eņģeļu tēli, kas bija pārkrāsojami un restaurējami, kādēļ pārvedami uz mākslinieka darbnīcu.

☆

Olivera Kromvela galva bija Margaretas Jamesonas, Glasgovā, laulības šķiršanas iemesls. Viņas vīrs bijis tik ļoti sajūsmināts par Olivera Kromvela personību, ka nežēlojis līdzekļus, lai savā īpašumā iegūtu lielā valstsvīra galvu. Septiņas tādas jau Jamesons bija iegādājies, izdodams daudz naudas, taču, kā to lietpratēji konstatēja, neviena no tām nebijusi īstā.

☆

Pirmais cilvēks, kuŗš apcietināts zem ūdens ir amerikāņu filmu aktieris Dāvids Nivens. Piedaloties kādas filmas uzņemšanā Izraēlā, Nivens darbu pārtraukuma laikā devies peldēties. Būdams labs nirējs, viņš mēģinājis trenēties šai sporta nozarē, bet nezinot ieniris Jordānas teritorijā, kuŗu no Izraēlas šķir tikai upes vidus līnija. Patrulējošā robežsargu laiva nirēju pamanījusi un apcietinājusi. Tikai ar grūtībām amerikānim izdevies pierādīt savu alibi.

NOSLĒDZIES RAŽENA DARBA MŪŽS

MIRIS VECAIS STRĒLNIEKS UN ROSĪGAIS DRISKAIS DARBINIEKS BŪVTECHNIĶIS VI ZĪTIS

Pēc ilgākas slimošanas Vilis Maizītis jau varēja atstāt slimnīcu un pamazām iejusties normālā bēgļa dzīvē Vestfāles galvaspilsētā Minsterē. Bet tikai pāris nedēļas viņam bija lauta jaunatgūtā dzīve, tad viņš atkal sanika ar sirdi, un nakti uz 22. jūniju viņu piemeklējusi sirds trieka. Tuvāk dzīvojošie draugi un dažī organizāciju pārstāvji nelaikā izvadīja uz pēdējo dusu Minsteres Centrālkapos. Ar to noslēdzies enerģiskā un reženā darbā pavadīts mūžs Latvijas valsts un latvju kultūras labā. Skumjās mēs stāvam pie svaigā kapa Minsterē, kas ieslēdz dedzīgu patriotu, kuŗš savus spēkus un veselību ziedoja latvju kultūras kupliināšanas labā.

Vilis Maizītis dzimis Cēsīs, 1893. gada 14. februārī. Vidējo izglītību ieguvis K. Millera reālskolā un tālāk mācījies Berlova politechniskajos kursos Rīgā. Tad sagatavojies par būvtechniķi pie prof. Kupfera. Parallēli studējām Maizītis no 1909. gada līdz 1915. gadam ir strādājis kā techniķis inž. arch. K. Pekšera architektūras birojā Rīgā. Pirmajā pasaules kaŗā Maizītis rijas strēlnieku un la strēlnieku pulkos. Pa apbalvots ar Sv. Jur Latvijas brīvvalsts la Zemkopības ministri matvedis, vēlāk Iekš jas preses un biedri darbvedis un cenzors

Paralleli galvenai Maizītis ir bijis dau amatos dažādās biedr

Trimdā Maizītis r jās dažādās organizā rūpes komisijās. Ne Maiziša nopelns ir t strādājot Kaŗaviru centās sagādāt latv. ceļa naudu pie viņ kad viņi, atlaisti no g brodē u. c., paši to n tas nevarēja sapeln gada - 1949. gadam voja kultūrāli rosīgu latviešu nometnē. T gan Grēvenas latvi loceklis un vēlāk la vadītājs, gan laikrak Ziņas redaktors. M Grēvenes nometnē rosīga kultūrālā d nacionālisma apgar daudzkārt caurām dāja organizējot un tā sabojāja savu ve sešī gari gadi viņa vada slimnīcā.

Savā slimības laik ja kļuvis vientulls, mira viņa pašaizlie biedre Auguste. Viņ sāka meklēt dziļāk saules noslēpumus. divu gadu iekšēj pārdomām Maizīti toļu ticībā.

Ar Maiziti aiziet kuŗam Latvija bij bija tās lidzdibinā Par aizgājēju skun pasaulē, jo viņš b sirsnīgs cilvēks, i klētājs.

LATVIETE VADA ŅUJO RESTORĀNU

Vienā no Ņujorkas lielākiem restorānu uzņēmumiem, kam pilsētā vien ir 64 veikali, Srafta 13. ielas un 5. avēnijas nodaļā strādā latviete Marta Remese. Šis veikals nav ne labākajā Ņujorkas rajonā, ne arī tas ir lielākā Srafta nodaļa, bet ēdienu kartes cenas ir mazliet virs Ņujorkas parastajām. Kaut arī 14. ielas veikalos apgrozas Ņujorkas iedzīvotāji, kuŗus nekādā ziņā nevar saukt par bagātiem un kas mēģina iepirkt mantas par iespējami lētākām cenām, tomēr šis Srafta restorāns labi apmeklēts un tam ir pastāvīga publika.

Marta Remese šai restorānā strādā 12 gadus, viņai padoti 28 darbinieki un ik dienas tai jārūpējas par apm. 600 pusdienu porcijām. Viņai jāizdara arī visas nedēļas pasūtījums tā, lai nebūtu par maz, bet lai arī nepaliktu pāri. Japaerdz arī, cik viesu dienā pieprasis stēkus, cik gulašu vai vistas, kā arī, cik viesu pavisam būs. Lietainās dienās apmeklētāju mazāk, nedēļas nogalēs tas ir vairāk, bet ne katru dienu vēlējumi ir ņā ar Ņujorkas nedrikst atstāt nu, visi pārpalik ja tos nevar izmā dā veidā tai pa kumu ievērošanu tas inspektori. Pē ses domām, ar duktiem varētu nas apm. 25 cilv

Martas Remes ja sagatavo tikai daļās sagatavo d dos ēdienus. P daudz gaļas sag veida viniem, be vēlas speciāli s nus. Pieprasījum rumiem, katra r vus pasūtījumu tas izlikeas tikai snis, bet attieci uztver katru v na cepetis vēl k na viesu apkalp maltīte būs 5 Kāds viesis ku reizes pasūta st par 5 dolari p vienmēr vēlas s ciju.

Marta Remes nos pavārus, p domām, vācietē kās. Netrūkst neiztur vairāk vas nedēļas, mēnešus, tad viņam neder.

Pastāvīgie vi vāru un dažrei no viesiem p kokteiļi, dažre ari kādu dāva

Marta Reme ja, bet gadījum vusi par pav diem iecejojot un kaut gan a kādu priekšzī ņēmusi, isā la vāra mākslu vadītāja.

GUNĀRS OZOLS
beidzis Sidnejas universitāti ar ķīmijas maģistra grādu. Jaunais akadēmiķis ir korporācijas Latvia loceklis.

LATVIJ
p
KL
pieņem jaun
abonementu
sniedz
J. Ezergailis,
Clevelan

...KAIS

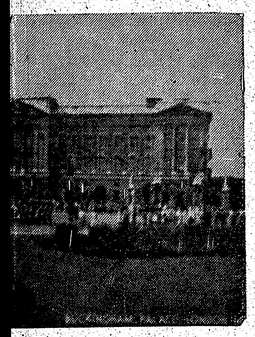

...r Viktorijas pieminekli.

...pārsteidz Londonas operas, Ko-...vent Garden, atrašanās vieta: ...Londonas augļu tirgus centrā. ...Tieši pie operas sienas ir augļu ...lielnoliktava. Gaiss te tik salds ...kā augļu veikalā.

Slavenā Haidparka turpinājumā atrodas Kensingtona parks ar pili, kur dzimusi karaliene Viktorija. Iepretim tam Kvinsvei ielā, ar Londonas Daugavas Vanagu namu, kurā notiek sanāksmes londoniešiem, un dotas apmešanās iespējas tūristiem. Enerģiskais nama pārvaldnieks H. Riekstiņš patikami izremontējis izdodamās istabas un lietiški iekārtojis ēdamtelpas un bāru, kur jo bieži sastopami iebraucēji un jūrnieki ar saviem gadu desmitos krātiem nostāstiem.

Ikvienam tūristam, kas apmeklē Londonu, ieteicams aizbraukt uz 30 km attālo Vindzoru un apmeklēt vairāk kā 800 gadu veco pili, kas ir lielākā apdzīvotā pils pasaulē. Tur jo bieži savos karaliskos apartamentos uzturas Elizabete II ar ģimeni. Pie ieejas Viktorijas statuja, uz kuru šodien ar lepnumu var skatities katrs anglis, jo viņas 50 gadu valdīšanas laikā Anglija sasniedza savu augstāko impērijas varenību, Tani laikā Anglija bija ...varenākā lielvalsts pasaulē. Laiki mainās, saka vēsturnieks, bet karaliskais spožums, kas izmanāms Londonā ik uz soļa, un kas reizē ir angļu tautas lepnums, par spīti pašreizējiem neskaidrības un neziņas putekļiem, spid cauri ar savu vēsturisko spožumu.

...ITA?

...UZ KURU VĒRSTI VISAS

...dā šis līgums paliek spēkā līdz pat šī gada jūnijam, kad to kā viena, tā otra puse atsauc. Pats svarīgākais, ka šai līgumā Kuveita apsolas neatdot savu zemi, ne zemes daļu nevienai citai valstij un neielaisties arī nevienā citu valstu savienībā bez britu valdības ziņas un piekrišanas. Par to Kuveita pretim saņem britu aizsardzību, kas reizēm arī uznemas šeicha valsts ārlietu kārtošanu. Beidzot 1914. gadā britu valdība Kuveitu atzīst par patstāvīgu valsti britu patvērumā. Pašreiz šo gadījumu parasts sevišķi uzsvērt, norādot, ka Kuveitas valsts radīta vēl pirms Irakas izveidošanās.

(Nobeigums 8 lpp.).

...AIGADAS

...rējami, kādēļ pārvedami uz mākslinieka darbnīcu.

★

Olivera Kromvela galva bija Margaretas Jamesonas, Glasgovā, laulības šķiršanas iemesls. Viņas vīrs bijis tik ļoti sajūsmināts par Olivera Kromvela personību, ka nežēlojis līdzekļus, lai savā īpašumā iegūtu lielā valstsvīra galvu. Septiņas tādas jau Jamesons bija iegādājies, izdodams daudz naudas, taču, kā to lietpratēji konstatēja, neviena no tām nebijusi īstā.

☆

Pirmais cilvēks, kurš apcietināts zem ūdens ir amerikāņu filmu aktieris Dāvids Nivens. Piedaloties kādas filmas uzņemšanā Izraēlā, Nivens darbu pārtraukuma laikā devies peldēties. Būdams labs nirējs, viņš mēģinājis trenēties šai sporta nozarē, bet nezinot ieniris Jordānas teritorijā, kuru no Izraēlas šķir tikai upes vidus līnija. Patrulējošā robežsargu laiva nirēju pamanījusi un apcietinājusi. Tikai ar grūtībām amerikānim izdevies pierādīt savu alibi.

NOSLĒDZIES RAŽENA DARBA MŪŽS

MIRIS VECAIS STRĒLNIEKS UN ROSĪGAIS SABIEDRISKAIS DARBINIEKS BŪVTECHNIĶIS VILIS MAIZĪTIS

Pēc ilgākas slimošanas Vilis Maizītis jau varēja atstāt slimnīcu un pamazām iejusties normālā bēgļa dzīvē Vestfāles galvaspilsētā Minsterē. Bet tikai pāris nedēļas viņam bija lauta jaunatgūtā dzīve, tad viņš atkal saslima ar sirdi, un naktī uz 22. jūniju viņu piemeklējusi sirds trieka. Tuvāk dzīvojošie draugi un daži organizāciju pārstāvji nelaiķi izvadīja uz pēdējo dusu Minsteres Centrālkapos. Ar to noslēdzies enerģiskā un reženā darbā pavadīts mūžs Latvijas valsts un latvju kultūras labā. Skumjās mēs stāvam pie svaigā kapa Minsterē, kas ieslēdz dedzīgu patriotu, kurš savus spēkus un veselību ziedoja latvju kultūras kuplināšanas labā.

Vilis Maizītis dzimis Cēsīs, 1893. gada 14. februārī. Vidējo izglītību ieguvis K. Millera reālskolā un tālāk mācījies Berlova politechniskajos kursos Rīgā. Tad sagatavojies par būvtechniķi pie prof. Kupfera. Paralleli studijām Maizītis no 1909. gada līdz 1915. gadam ir strādājis kā techniķis inž. arch. K. Pekšera architektūras birojā Rīgā. Pirmajā pasaules karā Maizītis cīnas Sibirijas strēlnieku un latviešu veco strēlnieku pulkos. Par varonību apbalvots ar Sv. Jura krustu. Latvijas brīvvalsts laikā strādā Zemkopības ministrijā kā grāmatvedis, vēlāk Iekšlietministrijas preses un biedrību nodaļas darbvedis un cenzors.

Paralleli galvenai nodarbībai Maizītis ir bijis daudzos citos amatos dažādās biedrībās.

Trimdā Maizītis rosīgi darbojās dažādās organizācijās un apvienības komisijās. Neaizmirstams Maizīša nopelns ir tas, ka viņš, strādājot Karavīru Palīdzībā, centās sagādāt latv. karavīriem ceļa naudu pie viņu ģimenēm, kad viņi, atlaisti no gūsta Grosenbrodē u. c., paši to nekur uz vietas nevarēja sapelnīt. No 1947. gada - 1949. gadam Maizītis dzīvoja kultūrāli rosīgajā Grēvenes latviešu nometnē. Tur viņš bija gan Grēvenas latviešu padomes loceklis un vēlāk latviešu grupas vadītājs, gan laikraksta Grēvenes Ziņas redaktors. Maizīša vadībā Grēvenes nometnē attīstījās ļoti rosīga kultūrālā darbība. Liela nacionālisma apgarots, Maizītis daudzkārt caurām naktīm strādāja organizējot un aprūpējot un tā sabojāja savu veselību. Un tā seši gari gadi viņam bija jāpavada slimnīcā.

Savā slimības laikā Maizītis bija kļuvis vientulis, jo 1952. gadā mira viņa pašaizliedzīgā dzīvesbiedre Auguste. Viņš ļoti cieta un sāka meklēt dziļāk Dieva un pasaules noslēpumos. Pēc vairāk kā divu gadu iekšējām cīņām un pārdomām Maizītis pārgāja katoļu ticībā.

Ar Maizīti aiziet liels latvietis, kuram Latvija bija viss, jo pats bija tās līdzdibinātājs un sargs. Par aizgājēju skumst draugi visā pasaulē, jo viņš bija patiess un sirsnīgs cilvēks, ideālists un mekletājs.

A. Spoģis.

LATVIETE VADA ŅUJORKAS RESTORĀNU

Vienā no Ņujorkas lielākiem restorānu uzņēmumiem, kam pilsētā vien ir 64 veikali, Šrafta 13. ielas un 5. avēnijas nodaļā strādā latviete Marta Remese. Šis veikals nav ne labākajā Ņujorkas rajonā, ne arī tas ir lielākā Šrafta nodaļa, bet ēdienu kartes cenas ir mazliet virs Ņujorkas parastajām. Kaut arī 14. ielas veikalos apgrozs Ņujorkas iedzīvotāji, kuŗus nekādā ziņā nevar saukt par bagātiem un kas mēģina iepirkt mantas par iespējami lētākām cenām, tomēr šis Šrafta restorāns labi apmeklēts un tam ir pastāviga publika.

Marta Remese šai restorānā strādā 12 gadus, viņai padoti 28 darbinieki un ik dienas tai jārūpējas par apm. 600 pusdienu porcijām. Viņai jāizdara arī visas nedēļas pasūtījums tā, lai nebūtu par maz, bet lai arī nepaliktu pāri. Jāparedz arī, cik viesu dienā pieprasīs stēkus, cik gulašu vai vistas, kā arī, cik viesu pavisam būs. Lietainās dienās apmeklētāju mazāk, nedēļas nogalēs to ir vairāk, bet ne katru dienu vēlējumi ir tie paši. Saskaņā ar Ņujorkas likumiem, nekā nedrīkst atstāt uz nākamo dienu, visi pārpalikumi aizmetami, ja tos nevar izmantot kādā citādā veidā tai pašā dienā. Šo likumu ievērošanu pārbauda pilsētas inspektori. Pēc Martas Remeses domām, ar izmestiem produktiem varētu pabarot ik dienas apm. 25 cilvēkus.

Martas Remeses vadītā nodaļa sagatavo tikai gaļas, citās nodaļās sagatavo dārzeņus vai saldos ēdienus. Pēdējā laikā ļoti daudz gaļas sagatavo ar visāda veida viniem, bet ir arī viesi, kas vēlas speciāli sagatavotus ēdienus. Pieprasījumu nodos pa skaļruņiem, katra nodaļa uztver savus pasūtījumus. Nezinātājam tas izliekas tikai viens liels trokšnis, bet attiecīgo daļu vadītāji uztver katru vārdu. Gadās arī, ka cepetis vēl krāsnī, tad jābrīdina viesu apkalpotāja, ka prasītā maltīte būs 5 minūtes vēlāk. Kāds viesis katru nedēļu divas reizes pasūta stēku savam sunim par 5 dolari porcijā, kāds ārsts vienmēr vēlas saņemt dubultporciju.

Marta Remese apmāca arī jaunos pavārus, pie kam, pēc viņas domām, vācietes esot visspējīgākās. Netrūkst darbinieku, kas neiztur vairāk kā vienu vai divas nedēļas, cits mācoties trīs mēnešus, tad atrodot, ka darbs viņam neder.

Pastāvīgie viesi pazīst savu pavāru un dažreiz, mājās ejot, kāds no viesiem piedāvā kafiju vai kokteili, dažreiz nosūta virtuvē arī kādu dāvanu.

Marta Remese bijusi skolotāja, bet gadījuma dēļ Ņujorkā kļuvusi par pavāru. Pirms 12 gadiem ieceļojot, gadījies šis darbs, un kaut gan agrāk nav bijis nekādu priekšzināšanu, viņa to pieņēmusi, īsā laikā iemācījusies pavāra mākslu un tagad ir nodaļas vadītāja.

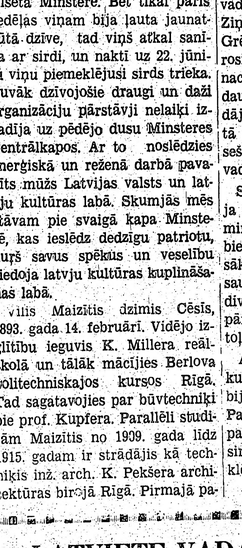

GUNĀRS OZOLS

beidzis Sidnejas universitāti ar ķīmijas maģistra grādu. Jaunais akadēmiķis ir korporācijas Latvia loceklis.

BIJ. CIETUMNIEKU MĪTNE KATSKIĻU KALNOS

ROSĪGĀS DARBA TALKĀS INVALIDU NAMS VEIDOJAS ĒRTĀKS, MAJĪGĀKS UN KRĀŠŅĀKS

Jau ilgāku laiku ik nedēļas nogalē Katskiļu kalni atdzīvojas, kad tur ierodas bijušie Latvijas cietumnieki ar cirvjiem, zāģiem, lāpstām un citiem darba rīkiem, lai uzpostu un iekārtotu savu atpūtas mītni, kuŗu, pateicoties tautiešu atsaucībai ar ziedojumiem, nesen savā īpašumā ieguva un tagad turpina uzbūvēt, lai Rota patiešām atbilstu kara invalidu atpūtas vajadzībām. Tas ir diezgan prāvs zemes gabals, 12 akru liels, ar divstāvu dzīvojamo ēku, kuŗā paredzētas 9 guļamistabas un dažas citas nepieciešamās telpas. Ceturtdaļu akra LKIA biedri var iegūt arī personīgā lietošanā, savrupmāju izbūvei, uz 99 gadiem iemaksājot $200,- šādam pasākumam jau pieteikušās 12 invalidu ģimenes. Iznomāšanai paredzēti 5 akri.

Rota atrodas blakus Ņujorkas latviešu draudzes bērnu kolonijai. Arī tur noris spraiga darbība pārvaldnieka, vecā strēlnieka Jāņa Boles vadībā.

Talkas nedēļu nogalēs Rotā notiks arī turpmāk, un uz tām aicināti bijušie Latvijas cinītāji un viņu labvēļi no tuvienes un tālienes. Var ziedot pretvērtību naudā, atbilstošu vienas dienas darbam. LKIA ASV zemes valde lūdz neatteikties, bet būt dedzīgiem līdzdalībniekiem, lai šo uz devumu paveiktu kopīgiem spēkiem un iespējami drīzākā laikā.

Pieteikties var: LKIA ASV Zemes valdes priekšsēdim R. Ancānam — 103-33 115-th Street, Richmond Hill 19, N. Y. Tālr. VI 3-6527. Paskaidrojumus var pieprasīt arī Informacijas daļas vadītājam P. Līcim uz to pašu adresi, vai rakstīt žurnala „Kara Invalids" redaktoram ASV, R. Freimanim, 3627 Keswick Road, Baltimore 11, Md.

Talcinieki aicināti ne tikai darbam, bet arī atpūtai. Viesiem mītnē būs pieejama arī bibliotēka, bet bērnu kolonijā sezonas laikā latviešu saimnieces gatavotas pusdienas pret samērā lētu atlīdzību.

Tā kopīgiem spēkiem un draudzīgā darba kopsolī latviešu veterāni saime uzņēmusies rūpestu par savu atpūtas mītni, lai šo Katskiļu kalnāju stūri izveidotu par patīkamu, jauku un īstenu latviešu māju, kuŗā netraucētu labsajūtu varētu rast lieli, mazi, veci un jauni, bet ievainotie un slimie atspirdzināties veselīgajā kalnu gaisā.

Rota ir mūsu tautiešu balva cīnītājiem, jo tikai pateicoties lēģionāru pašaizliedzībai un drosmei, daudziem tūkstošiem latviešu radās iespēja nokļūt drošībā brīvajā pasaulē.

Darba vēl daudz un arī līdzekļu nepietiek. Tāpēc šie cīnītāji lūdz mūsu sabiedrību, organizācijas un ikvienu tautieti būt atsaucīgiem arī turpmāk ne vien kā talciniekiem, bet arī neatteikties ziedot arī naudā katram pēc savas iespējas, lai invalidu atpūtas mītni patiešām izveidotu tādu, kāda tā iecerēta: daiļu un mājīgu, par godu un lepnumu visai latviešu trimdinieku kopībai.

VIŅI DZIEDĀS TORONTO

DUBULTKVARTETS „ROTA" SADBERIJĀ, ONT.

Dubultkvartets dibināts 1959. g. septembrī. Tas ar dziesmām piedalījies vietējos latviešu sarīkojumos. „Rotu" vada Svetlana Treilona, un tās sastāvā 10 personas.. 1. rindā no kreisās: L. Celmiņa, L. Alle, vadītāja S. Treilona, V. Apars, V. Meija. 2. rindā: A. Janitēna, M. Zariņa, A. Grase, E. Zagovska un M Zemīte.

Savienotas VALSTIS

NUJORKA

● Ap 100 jauniešu un viesu no austrumpiekrastes draudzēm pulcējās kristīgās baznīcas jaunatnes konferencē Ņujorkas draudzes Irbes nometnē, Katskiļu kalnos. Konferenci vadīja prāvests K. Birznieks no Filadelfijas, kā lektori bija prāv. K. Valters no Hudsonas, prof. V. Klive no Vermontas, māc R. Zariņs un māc. A. Ozols no Ņujorkas. Diskusijās piedalījās arī skatuves māksliniece Ilga Liepa. Debates neizvērtās plašas, jo jauniešiem bija kautrīgi, tie vairāk klausījās kā runāja. Lekciju starplaikā draudžu pārstāvi ziņoja par jaunatnes pulciņiem pie atsevišķām draudzēm. Visumā tie mazi, atskaitot Ņujorku. Sanāksmē piedalījās arī divi precēti pāri, kas bija jaunatnes pulciņu biedri. Viens no šiem pāriem bija laulāts kā pirmais jauniešu celtajā baznīcā Bostonas Piesaulē. Sestdienas vakarā bija kopējs ugunskurs ar skatuļiem un gaidām, ko vadīja Z. Gaujeniece. Ugunskura priekšnesumi bija par darbu, gudrību un paļāvību. Sarīkojumu noslēdza dejas pie skaļu plašu mūzikas.

● Ņujorkas draudzes īpašumā 1. jūlijā sākās nometne arī skautiem un gaidām. Nometnotāji sadalīti divās grupās: gaidas un vecākie skauti nometņoja līdz 4. jūlijam, gados jaunākie, kam nebija jāstrādā nometnē, palika līdz 10. jūlijam.

Sestdienas naktī 10 lielgaidas un 9 roveri nodeva solījumu, ko pieņēma novada priekšnieks A. Zemgals. Notika sporta sacensības, āra rotaļas un šķēršļu gājieni. Vispārējās sacensībās labākās bija Spīdolas kopnieces Anitas Jātnieces vadībā.

Svētdienu nometnes vadītāja bija Maija Laiviņa, skautiem P. Matsons. Gaidas gulēja teltīs, skautiem bija skuju būdas. Pirmdienas vakarā paredzētais ugunskurs aizlija un priekšnesumi bija jānotur nometnes ēdamzālē.

● Draudzes Bronksas rajona cava nekustama īpašuma iegādes fonda sēde notika svētdien, 9. jūlijā, pēc dievkalpojuma, kur bez fonda locekļiem piedalījās arī talcinieki un interesenti. Kasieris A. Eimanis ziņoja, ka fondā ienākuši 3.727,16 dol. un 138 apņēmības raksti, kopsummā par 13.856 dolaru solījumiem. Lielākā daļa apņēmības rakstu soliti līdz šī gada beigām, bet par 3.240 dolariem ir solījumi, ka tos maksās tikai tad, kad īpašums būs iegādāts (!).

Īpašuma komiteja apskatījusi 2 piedāvātos īpašumus, ar vienu no tiem ievadot sarunas par pirkšanas iespējām, bet ienākuši arī daži citi interesanti priekšlikumi, kas izvērtējami.

● Māc. A. Ozols 9. jūlijā kristīja Sv. Toma baznīcā, Bronksā, Irisu Māru Tupuriņš, Normunda un Dailas meitu no Niksonas, Nudžersijā. Kūmi Māra Eglīte un Fricis Hervarts.

8. jūlijā salaulāti Norberts Muižulis no Passēkas, Nudžersijā ar Astrīdu Pūgu no Manhetenas.

● Sv. Toma baznīcā, Bronksā, jūlijā un augustā dievkalpojumi būs divas reizes mēnesī, nevis kā citus gadus, kad tos noturēja tikai vienu reizi. Nākamais dievkalpojums Bronksā, 30. jūlijā.

● Ņujorkas latv. b-bas ģenerālsapulce sestdien, 15. jūlijā Jorkvilles templi, Manhatenā. Dienas kārtībā vairāki svarīgi jautājumi, kā piedalīšanās Ņujorkas latviešu nama iegādes komitejā ar delegāta izraudzīšanu, pusgada kases pārskats un daži citi jautājumi. Vakaru noslēgs sabiedriska dzīve.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS CIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

860 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6-5399.

● 72 zēni un meitenes dažādos vecumos, pirmdien, 10. jūlijā, agrā rīta stundā, audzinātāju pavadībā atstāja Ņujorku, lai dotos uz draudzes vasaras nometni Katskiļu kalnos. Bērni nometnē pavadīs divas nedēļas.

Vasaras nometnes dalībnieku skaits šogad pārspēj visus iepriekšējos gadus, pie kam vislielākais tas būs otrā periodā, kas sāksies 24. jūlijā, kad pieteikušies 106 dalībnieki. Brīvas vietas vēl ir divos pēdējos periodos.

FILADELFIJA

● Radio raidījumi „Latviešu balss Filadelfijā" Dr. N. Viksnja vadībā turpina veidoties. Blakus programmas daļai, kas veltīta zimīgāko notikumu apskatei mūsu tautas dzīvē, dziesmām un mūzikai, te īpaši jāatzīmē arī vispārējam pasaules stāvoklim paredzētās minūtes, t. s. „Skats pasaulē", kas šajās dienās, ja būtu persona vai organizācija, varētu svinēt desmit gadu jubileju. Ko šai daļā atrodam? Īsus, kodolīgus pašu lielāko vai arī mums tuvāko pasaules notikumu atskatus. Kā pieredze rāda, arī 3 minūtes iespējams klasītājiem pateikt pašu galveno, kas un kur risinās, tā uzturot modras domas un nelaujot uzmanībai apsūbēt un interesei apsīkt.

ASV BAZNĪCĀS

Ņujorkas ev.-lut. draudzei Betlemes baznīcā dievkalpojumi svētdienās sāksies jau priekšpusdienā.

Svētdien, 16. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā prāvests K. Birznieks no Filadelfijas, pl. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. R. Zariņš.

Džamaikā, Friportā un Beišorā vasarā dievkalpojumi pārtraukti. Tomēr katru svētdienu, plkst. 11 dievkalpojumi draudzes lauku īpašumā, kur svētbrīži arī trešdienu vakaros un katra perioda beigās t. s. svecīšu vakari.

Draudzes lauku īpašumā katru svētdienu, pl. 11 brīvdabas dievkalpojumi: 16. jūlijā māc. R. Zariņš, 23. jūl. māc. O. Gulbis, 30. jūl. māc. O. Gulbis.

Čikāgas latviešu ev.-lut Ciānas draudzei, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 16. jūlijā, plkst. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

Losandželosā (Dienvidkalifornijas ev.-lut. draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. — 31) nākošais dievkalpojums:

Svētdien, 16. jūlijā, plkst. 11.00 no rīta. Māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes jauniešu sanāksme.

Svētdien, 30. jūlijā, plkst. 11.00 dievk. Māc E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu sanāksme baznīcas zālē ar karīšu galdu un māc E. Caunes referātu: „Dāmu komitejas darba problēmas. Visi aicināti.

LASĪTĀJU vēstules

KAS VAINIGS?

Šogad lielā gaidu un skautu nometne sākās tieši tad, kad iesvētīja jauniešus kā Hamiltonā, tā arī Toronto. Protams, cilvēku dzīvē iesvēta tikai vienu reizi, kādēļ priekšroka dodama iesvētībām, nevis nometnei. Roveri un lielgaidas bija vai nu pasi iesvētāmie vai arī savu draugu viesi. Nepārdomātās nometnes plānošanas dēļ cieta kā iesvētāmie, tā arī nometne. Vai skautu un gaidu vadībai nebūtu iespējams nākotnē rūpīgāk izvēlēties nometnei piemērotu laiku?

J. L., Hamiltonā, Ont.

FINANCU LIETAS

Mūsu laikrakstā Dr. T. Sanders pakavējās interesantās atmiņās pie fin. ministra R. Kalninga darbības saimnieciskā laukā. Laika sprīdis pēc R. Kalninga aiziešanas bija par īsu, lai varētu spriest, kāda finanču politika Latvijai būtu bijusi noderīgāka. R. Kalnings pārņēma finanču resoru no doc. K. Puriņa — abu darbībā bija atšķirība. Toreiz „Svari" rakstīja: „Cel, Laimiņa, valūtiņu, no Puriņa Kalniņā." Kursu latam tiešām arī pacēla, bet te daudz blakus apstākļu, ļjetas nav tik vienkāršas. Cik atceros, tad 1934. g. 15. maijā R. Kalnings jau bija ārzemēs un draudzīgi divi vārdos apsveica ar telegrammu Tautas Vadoni K. Ulmani: „Bravo! — Ringolds". —

E. L., Grand Rapidos.

APLAMĀ LAIKĀ

Ja Ziemassvētkus svinētu janvārā beigās, daudzi celtu lebildumus, tāpat kādu dzimumdienu, ja vispār atceras, tad tas jādara tad, kad tā tiešām ir.

Jocigs likums Zviedrijā dzīvojošo dažu latviešu akadēmiķu lēmums, atzīmēt Latvijas universitātes gada svētkus gandrīz mēnesi vēlāk, t. i. 21. oktobrī, kad meža darbi beigušies, un svinības varētu piedalīties daudzie mežziņi.

Latvijas Universitāti, jeb kā toreiz sauca, Latvijas augstskolu, savā laikā dibināja grūtākos kara laika apstākļos un ja tik grūti bija nodibināt, tad tagad, miera laika apsākļos, vismaz to godu savai Alma Mater viņas dēli un meitas varētu parādīt atceroties to dibināšanas dienā!

Protams, arī oktobra beigās apsveicami akadēmiski sarīkojumi, bet tos nebūtu jāgodā par L. U. gada svētku atcerēm, kas ir septembrī. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

SAJAUKTI JĒDZIENI

Kādā no „L. A." pēdējiem numuriem bija atreferēta Toronto dziesmu svētku rīcības komitejas sēde, kuŗā nolemts godalgot „vecus, jaunus, tāla ceļa braucējus un nopelniem bagātos". Tas mani radīja izbrīnu. Ja kāds braucis uz dziesmu svētkiem [illegible] ceļu, vai tad tas tūdaļ jāgodalgo? Ja kāds dažādos koŗos dziedājis 60 gadus, vai tāds par to godalgojams? Manuprāt, te varētu runāt par atzinības izteikšanu. Tālu ceļu braucējiem šī atzinība vislabāk varētu izpausties tautāmās materiālās vērtībās, piem., atmaksājot daļu ceļa izdevumu. Ilggadīgu dziedātāju varētu visas tūkstošgalvainās auditorijas priekšā suminât, bet ne godalgot.

Godalgošana un atzinība ir divi dažādi jēdzieni, kuŗus nevajadzētu sajaukt.

O. M., Čikagā.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STOKHOLMAS NODALU. BOX 220, STOCKHOLM.

Gunars Zvaners vada dziesmu pie ugunskura St. Croix upes krastā, jaunatnes salidojumā, Mineapolē. (Sk. rakstu 1. lpp.).

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

KLIVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Milles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

VISĀ PASAULĒ

Anglijā populārais Rob. Zuikas vīru koris turpina darboties arī pēc ilggadīgā diriģenta aizbraukšanas uz ASV. Turpmāk kori vadīs diriģents Vilis Lācis. Nule notikušajās vēlēšanās izraudzīja līdzšinējo valdi arī nākošam gadam. priekšnieks — A. Rūtenbergs, sekretārs — V. Auers, kasieris — I. Pālītis.

Austrālijā miris Melburnas latviešu rosīgs sabiedrisks darbinieks Vilhelms Ozols. Nelaikis bija dzimis 1912. g. 13. jūnijā Valmierā, beidzis Cēsu arodskolu un policijas skolu Rīgā, strādājis policijas dienestā Rīgā, Siguldā u.c. Viņš bija viens no Melburnas latviešu teātŗa dibinātājiem un ilgadīgs tā valdes priekšsēdis.

Pertas latviešu vieglatlēte Ieva Kampe sasniegusi starptautiski izcilus rezultātus piecciņās, tā gūstot ievērību Austrālijas sporta pasaulē.

Luivillē Ky, mirusi Ilga Nonācs, dzim Akermanis. Viņa bija dzimusi 1919. g., Cēsīs. Atstāj atraitni un dēlu.

Rīgā mirusi vēsturniece Milija Brakšs. Apglabāta Katlakalna kapos.

Margonis Ezergailis, Melburnā izgudrojis un pagatavojis dārza kaitekļu apkarošanas miglotāju, kāda nav vēl ne Austrālijā, ne kādā citā vietā pasaulē. Viņš to nosaucis par Garden Doktor, un patentējis.

Irlavā, Latvijā miris provizors plkv.-ltn. Jānis Roberts Sīle.

Luteriešu padome bija rīkojusi pieņemšanu luteriešu archibiskapiem, kas viesojās Londonā. To vidū bija arī Zviedrijas archibīskaps Dr. G. Hultgrens, kas savā laikā kopā ar mocekli prof. Dr. A. Rumbu studējis Upsalā un gatavojušies akadēmiskam gradam teoloģijā. Archibīskaps arī tagad ļoti interesējās par baznīcas dzīvi Latvijā.

Pieņemšanā bija aicināti Luteriešu padomes locekļi un draudžu priekšnieki. Latvijas luteriesko baznīcu pārstāvēja prāvests E. Bergs, māc. R. Mužiks un Miera draudzes priekšnieks P. Priedītis.

● Veterinārārsts Jānis Priedkalns no Melburnas aizbraucis uz ASV.

Viņš veterinārmedicīnisko izglītību baudījis Austrālijā, bet tagad Minesotas universitātē to gaida zinātniskas pētniecības darbs.

● Melburnas latv. organizāciju apvienības valdē ievēlēti: priekšsēdis mag. iur. A. Gārša, pr-ža vietn. un sekretārs J. Sproģis, kasieris un sarīkojumu reģistra pārzinis S. Vugulis, jaunatnes noz. vad. un pārstāve Viktorijas latviešu jaunatnes dienu rīcības komitejā Ruta Priedkalne, DV pārstāvis valdē O. Piebalgs, latviešu pārstāvis Labo kaimiņu padomē Alfs Bērztiss un mūsu pārstāvji baltiešu komitejā A. Gārša un U. Šterns.

● Kad lietus un vēji sitas lōgā — tāds virsraksts okupētajā Latvijā dots A. Griguļa romānam par Zviedrijas latviešiem. Romāna sākums iespiests Ciņā un vienu fragmentu nesen varēja dzirdēt arī Rīgas radiofonā.

● Kamberas universitātes koledžas humanitāro zinātņu fakultātē graduēta Skaidrīte Skrīvere-Dariuse. Viņa ir pirmā latviete, kas beidz šo universitāti, nāk no Balviem, kur viņas vecāki bija skolotāji. Arī skolas gaitas viņa uzsāka Balvos, bet pārtrauca dodoties bēgļu gaitās uz Vāciju. Tur, Gēstachtas nometnē Skaidrīte beidza Saules ģimnaziju un 1950. g. ieradās Austrālijā.

● No drošiem avotiem Miami pilsētā, Floridā, saņemtas ziņas, ka minētā valstī partizāņu cīņām un pārsteiguma sabotāžām Kubā gatavojas vairāk kā simts dienvidamerikāņu, ziemeļamerikāņu un eiropiešu, kas zvērējuši atriebt 17. aprīļa invāzijā nogalinātos un sagūstītos, un gāzt Kastro režīmu. „Atriebības grupa" apmācību laikā cieši sadarbojas ar Kubas atbrīvošanas padomi Sav. Valstīs un ir pat ļoti iespējams, ka pēdējā būs tā, kas izraudzīs mērķus Kastro pārvaldītā Kubā.

TĀ BIJA MARISA

VĀCU ĪSSTĀSTS

Policijas komisārs, sēdēdams pie sava platā rakstāmgalda, pētoši vēroja mani no galvas līdz kājām, kad ienācu tā kabinetā.

„Sēžaties!" un viņš norādīja uz galda pretējā pusē novietoto koka krēslu.

— „Un tagad stāstiet visu, ko ziniet par atgadījumu Palasta viesnīcā! Möller, jūs pierakstiet! Tātad jūs sakāt, ka dzīvojat Palasta viesnīcā un notikums, par kuru iet runa, risinājās vakar vakarā?"

— „Patiesībā jau vakar pēcpusdienā. Tad ieraudzīju Marisu pirmo reizi. Viņa sēdēja blakus savam tēvam viesnīcas restorānā un dzēra kafiju. Varbūt tēju. Skaidri nezinu ko, bet vismaz es pamanīju dažas citrona šķēlītes uz viņas galda . . ."

— „Nav svarīgi, ko viņi dzēra! Möller, tas nav jāprotokolē! Un meitene jums iepatikās? Vai viņa skaista?"

— „Tumšmate, augsts, turbānu atgādinošs matu sakārtojums. Patikama, klasiski veidota seja, platas, brūnas acis. Viņa bija zelā jaciņā ar izgriezumiem, platā ciskli . . ."

— „Pietiek! Un tēvs?" —

— „Virietis labākos gados. Mazliet iesirmiem deniņiem . . ."

— „Möller, rakstiet: izskatīgs virietis! Un uzņēmāt ar meiteni kontaktu?"

— „Pēcpusdienā vēl ne. Tikai vēlāk, vakarā, viesnīcas bārā. Viņa atkal tur sēdēja kopā ar tēvu. Orķestris patlaban spēlēja ča-ča-ča. Manuprāt, tā ir lieliska deja. Tur dejotājam atļauts brīvi fantazēt, izvēloties figūras. Dejotājs var piekļaut dāmu sev cieši klāt. Taču domāju, ka elegantāk izskatās, ja abi partneri dejo mazliet atstatu. Tā, protams, gaumes lieta. Uzlūdzu Marisu dejot. Un tad tas sākās. Kā jūs jau nule leminējāties: mēs nācām kontaktā. Starp citu, es esmu veikalnieks, tirgojos ar biroja mašīnām. Šinī nozarē esmu lietpratējs un varu jums dažādu firmu ražojumus siki aprakstīt. Bet, kas notika dejojot, to aprakstīt es nevaru. Tur jābūt dzejniekam. Es jutu viņas kārdinošo tuvumu, mani satrauca viņas elpa. Skatījos Marisai acīs, viņa saprata mana skata valodu. Viņas lūpas pavērās mazliet, itin kā vēlīgam smaidam. Tās apakšsvārki čaukstēja . . ."

—„ Nerunājiet muļķības! Man pašam ir meita un es zinu, ka apakšsvārki nečaukst. Tie ir stērķelēti un izspīlēti, cieti. Tur kaut kas cits būs čaukstējis. Vārdu sakot, jūs iemīlējāties?"

Es stostījos: „Vai tas jāprotokolē?"

— „Zināms. Protokolam jābūt pilnīgam, bez izlaidumiem un noklusējumiem. Nu, stāstiet tālāk!"

— „Mēs nodejojām vēl pāris dejas. Viņa pieglaudās man ciešāk. Bet man bija aizspriedumi. Meitenei nevarēja būt vairāk par septiņpadsmit."

— „Möller, to nerakstiet! Būtu labāk, ja meitene jums būtu likusies divdesmit vienu gadu veca. Un tagad esam pienākuši lietai pie resnā gala, vai ne?"

Komisārs iesmējās jautri un suligi. Tas mani kaitināja: „Vai viņa ierosināja satikšanos?" —

— „Skaidri neatceros," teicu, kaut gan zināju visus sīkumus. „Mēs norunājām, ka viņa istabas durvis neaizslēgs. Vienpadsmitos es devos pie Marisas. Durvis bija pusvirus un es veikli ieslīdēju pa tām. Marisa sēdēja uz gultas malas. Telpā valdīja puskrēsla, deģa tikai blāva nakts spuldze: Biju satraukts." — —

Klusums. Es koncentrējos tālākam stāstam.

— „Viņa piecēlās un nāca man pretim. Es to apkampu. Viņas lūpas bija saldas un kaislas, kad tā atbildēja manam skūpstam. Bet tikai mirkli. Tad viņa sāka kliegt . . ."

— „Ko?" iesaucās Möllers. „Viņa kliedza?"

— „Jā", es atkārtoju, „ viņa kliedza skaļi un griezīgi. Es biju vairāk pārsteigts, kā jūs patlaban. Marisa, čukstēju, taču pāliec klusu. Tēvs guļ blakus istabā un viņš var pamosties! Varbūt man nevajadzēja to pieminēt. Tad viņa kliedza atkal, vēl skaļāk. Mēģināju tai tuvoties, jo sarūgtinājumā biju izlaidis meiteni no saviem skāvieniem, gribēju mierināt: neklied, es tūdaļ iešu prom, ja tu tā vēlies . . . Bet mani vārdi nekā nelīdzēja."

Komisārs ziņkārībā bija pārliecies galdam uz manu pusi, lai nepalaistu ausīm garām ne vārda. — „Un skuķe turpināja trokšņot. Kādēļ tad jūs vēl kavējāties un tūdaļ neatstājāt istabu?" —

— „Gribēju to darīt. Bet viss risinājās pārāk ātri. Durvis atvērās, un ienāca Marisas tēvs. Viņš izskatījās gluži tāds, kādu to redzēju iepriekš bārā, tikai ne vairs tik draudzīgs un laipns. Viņš aizvēra durvis un man bargi noprasīja: Ko jūs meklējat manas meitas guļamistabā? Te nu man jācildina Marisas uzvešanās: meitene centās tēva satraukumu mierināt, teikdama, lai neaizticot mani, jo nekas ļauns vēl neesot noticis.

Marisa atkal mierīgi apsēdās gultā, kokoti sakrustodama kājas un, itin kā nevīļus, laudama kleitiņas apakšmalai uzslīdēt lanču gabalu virs ceļiem. Skats vērēja kārdināt. Un godam jāliecina, ka viņas ceļgali bija iekārošanas vērti . . ."

— „Möller, to nerakstiet! Tas ir personīgs novērojums, kuŗam ar lietu nav nekāda sakara!", pārtrauca komisārs.

— „Tad kāds klauvēja pie durvīm", es turpināju stāstīt. „Mēs visi trīs bijām pārāk satraukti, lai šim apstāklim pievērstu uzmanību. Bez mūsu „iekšā!" durvis atvērās, ienāca kāds kungs elegantā, tumšā uzvalkā un teica: „Mani kungi, kas šeit notiek? Es esmu viesnīcas detektīvs un dzirdēju saucienus, kādēļ steidzos šurp. Bez tam, lūdzu jūs visus sarunāties klusāk, jo skaļums traucē apkārtējo istabu viesus."

—„Kas te notiek!" dusmīgi sauca tēvs. „Šis svešais jauneklis ir ielauzies vēlā nakts stundā pie manas meitas, ar nepārprotamu nolūku pastrādāt varas darbus. Laimīgā kārtā es iesteidzos vēl īstā laikā, lai to aizkavētu! —

Detektīvs vēroja mani, tāpat Marisu. Tā sēdēja pavisam mierīgi, itin kā viss tracis uz viņu nemaz neattiektos. Viņas matu sakārtojums bija nevainojams, tāpat blūze un svārki bez burziņuma pazīmēm. „Tātad, patiesībā nekas šeit nav noticis, un par gadījumu nebūtu vērts vairāk runāt", noteica detektīvs, grasīdamies atstāt istabu. Bet tad iemaisījās Marisas tēvs: „Es tomēr negribu šim nelietim ļaut izbēgt pelnītam sodam, tādēļ zvanīšu policijai!" un viņa roka jau sniedzās pēc telefona klausules.

Detektīvs viņu atturēja: „Es šo gājienu neieteiktu. Ko gan jūs, direktora kungs, panāksiet, ja iejauksies policija? Vienīgi skandāls būs, cits nekas! Mūsu viesnīcas administrācijai šādas lietas ir ļoti nepatikamas. Mēs nebūtu iepriecināti, ja lieta nonāktu žurnālistu rīcībā un tiktu publicēta laikrakstos. Ciestu mūsu viesnīcas, un reizē arī jūsu meitas, labā slava. Iedomājieties tikai nopratināšanas policijā, reportieŗu ziņkārīgās iztaujas, avīžu rakstus . . . Protams, nekas šeit nav noticis, taču . . . jūs saprotiet, reportieŗi prot gadījumu visādi apgaismot. Ēna katrā ziņā būs mesta . . ." —

— „Un jūs gribat, lai es, baidīdamies skandāla, ļauju šim nelietim apkārt staigāt un apdraudēt arī daudzu citu meiteņu nevainības? Nē, to jūs no manis nesagaidīsiet! Tik glēvs es neesmu!" — dusmās rēca tēvs.

— „Esmu ar jums vienis prātis, direktora kungs! Vainīgajam sods jāsaņem. Bet to mēs varam izkārtot citādi . . . es domāju, bez policijas un tiesas starpniecības. Atceros, pāris gadu atpakaļ mums te, viesnīcā, bija līdzīgs gadījums: kāds laulāts vīrs pārsteidza svešu vīrieti savas sievas guļamistabā. Arīdzan vēl istā laikā. Nekas nebija vēl noticis. Jūs saprotiet. Vīrs bija neganti pārskaities un tāpat gribēja zvanīt policijai. Taču, ar manu starpniecību, lietu izkārtojām pavisam vienkārši: svešais samaksāja Sarkanajam Krustam zināmu ziedojumu, kā sodu par neizdevušos mēģinājumu plūkt ķiršus kaimiņa dārzā . . . Es ceru, jūs mani saprotiet?" —

— „Hm, un cik viņš samaksāja Sarkanajam Krustam?" domīgi murdēja Marisas tēvs.

— „Ja es labi atceros, summa bija desmit tūkstoš marku!" atbildēja detektīvs.

Es virzījos uz durvīm. „Tad labāk sniedziet par mani sūdzību!"

Marisa uzlēca kājās. „Desmit tūkstoš marku? Fui!" viņa teica.

Nezinu, kas viņai pie šīs piemiņētās cenas nepatika. Es pārdomāju. Katrā zinā nebūtu patikami tik pikantā lietā iekļūt avīzēs. Varbūt vēl ar bildi! Blakus dažādiem ielauzējiem, zagļiem, marihuanas šņaucējiem un krampļaužiem. Manai biroja mašīnu tirdzniecībai tā nekāda reklāma nevarētu būt. Teicu, ka pieci tūkstoši esmu ar mieru maksāt."

— „Velns un deviņi pērkoņi!" uztraucās policijas komisārs, klausidamies manā stāstā. „Vai tad tiešām jūs bijāt tik dulns un maksājāt pieci tūkstoši? Agrāk šādas lietas izkārtoja ar astoņdesmit vai simt markām!" —

— „Es izrakstīju čeku. Viesnīcas detektīvs to paņēma. Sarkanais Krusts, viņš teica, nosūtīs jums īpašu pateicības rakstu!" Tēvs virzījās uz durvīm. Arī Marisa. Tie abi likās neapmierināti ar notikušo darījumu. Pēdējais izgāja detektīvs. Es paliku istabā viens, nesaprašanā stāvam. Tad Marisa atgriezās un sacīja:

„Bet šī taču galu galā ir mana istaba! Ko jūs te meklējat? Ejiet ārā!" — Es paklausīju.

Šorīt pieceļoties vēroju, ka abas istabas — Marisas un viņas tēva — tās atradās tani pašā gaitenī, iepretim manējai, ir tukšas un iemītnieki naktī aizceļojuši. Varbūt viss nakts notikums bija lepno direktoru un viņa meitu tā satraucis, ka tie centušies žigli pazust no viesnīcas, kur tādas nepatikamas lietas atgadās. Nocēlu klausuli un zvanīju viesnīcas birojam, apprasīdamies pēc detektīva.

Es klusēju. Tāpat policijas komisārs. Viņš dziļdomīgi raudzījās manī ar skatu, kādu zvēru dārza pārzinis velti kādam jaunlegūtam eksemplāram. Tad, īsi paraudzījies pulkstenī, viņš teica: „Bankas atver deviņos. Patlaban ir 8.40. Es steigšos, jo pieņemu, ka vakardienas „detektīvs" būs viens no agriniem klientiem. Nedomāju, ka pats „direktors" vai Marisa steigsies ar čeku uz banku."

— „Bet kā jūs domājat, komisāra kungs, vai mana uzvešanās ir sodāma?" vēl vaicāju.

— „Muļķība vienmēr ir sodāma, mans jaunais draugs!" —

(Brīvi pēc Frank Braun).

VAI JŪS PLĀNOJAT
braukt uz Eiropu
vai
vēlaties kādu
izsaukt?

Tuvākai informācijai kontaktējiet

„HENRY MOOS — NOTARY PUBLIC"

KENNEDY TRAVEL BURĒAU,

296 Queen St., W., TORONTO.
TEL. EM 2-3226.
Dibināta 1926. gadā.

AIZRĀDĪJUMS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9—8 vakarā.
Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.

Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, no pl. 9—8 vak.

Šinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī abonēšanas maksas un citus maksājumus.

Apgāds Latvija Amerikā.

IMANTA

Ar auto pa Eiropu,
atstājot pasi savu vāģi Kanādā,
Jūs varat braukt, kur tik, savlaicīgi piesakot savu vēlēšanos

IMANTA
parcel service
TŪRISMA NOZAREI

Oldmarken 12
Copenhagen - Bagsvaerd
Telefons 98 18 23
(Telegrammu adrese).

- Mēs nododam Jūsu rīcībā vāģus ar vai bez šoferiem tuviem vai tāliem braucieniem
- sameklējam istabas viesnīcās
- kārtojam ceļojumu formalitātes
- informējam par skaistākiem tūrisma maršrutiem
- palīdzam lēti iepirkties
- Jūsu pirkumu nosūtām uz jebkuŗu valsti

Plānojiet iepriekš,
rakstiet jau tagad!

IMANTA
Parcel Service
Tūrisma Nozare

RAKSTU SERIJA PAR PROVINCES DARBĪBU, KAS VAR INTERESĒT JAUNKANADIEŠUS

ZEME DOD TO, KAS DZĪVEI NEPIECIEŠAMS

Hon. W. A. Goodfellow, Minister

VISA CILVĒCE, neatkarīgi no tā, kādai rasei vai ādas krāsai katrs pieder, apzinās to, cik dabai liela nozīme cilvēka dzīvē. Jau no paša sākuma, līdz ko cilvēks sāka apdzīvot zemi, tas sāka cienīt un vērtēt visu, ko zeme ar savu auglību tam dod, no kā pārtiek visa dzīvība, vienalga, vai tas būtu pilsētā, vai laukos.

Līdz ar to cienīgi novērtēsim mūsu zemi un tās bagātības līdz ar auglību, no kā mēs pārtiekam. Būsim apzinīgi un šim svarīgajam faktoram piegriezīsim lielu vērību, jo tas ir cilvēces eksistences jautājums. Kaut gan visā Ontario provincē ļoti daudzas organizācijas un personas veic lielu darbu zemes skaistuma un vērtību saglabāšanai, tomēr tur vēl daudz ko varam darīt.

Ontario Lauksaimniecības Departaments ir izstrādājis efektīgu programmu augsnes un ūdeņu izveidošanā un izmantošanā, tomēr nevienai organizācijai vai iestādei šis darbs nav pilnīgi paveicams bez visu iedzīvotāju līdzdalības. Neaizmirsīsim, ka tie, kas kopj un izveido laukus, kā arī tie, kas dzīvo pilsētās — visi esam atkarīgi no zemes un no tā, ko zeme mums sniedz. Tāpēc, pilsētnieki, atteicīgi novērtēsim laucinieku darba prasmi, kuŗas rezultātā mums ir dienišķā maize.

ONTARIO

Nodrošinot augsni, nodrošināsim savu nākotni.

Tuvākai informācijai lūdzam rakstīt vai sazināties personīgi ar

THE ONTARIO DEPARTMENT OF AGRICULTURE

PARLAMENTA ĒKAS AUSTRUMU BLOKA CETURTĀ STĀVĀ, TORONTO.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

Karl Ehmer PORK STORES

63 35 Fresh Pond Road, Ridgewood 27 N. Y.
62 02 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
136 35 Roosevelt Ave. Flushing N. Y.
415 86-th Street, Brooklyn N. Y.
68 38 Forest Ave. Ridgewood 27 N. Y.
69 39 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
185 24 Horace Harding Blvd. Fresh Meadows
84 Main Street, Hempstead, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
30 New Street, Huntington N. Y.
230 East 86-th Street, New York
370 Main Street, Poughkeepsie N. Y.
9 Bank Street, Peekskill, N. Y.

PILSĒTA, KAS PAZUDA

ATMIŅU STĀSTS BENETAS EZERA KRASTĀ, BRITU KOLUMBIJĀ.

(Canadian Scene) — Beneta, Britu Kolumbijas ziemeļrietumos tuvu Jukonas robežai, radās, kad Klondaikas zelta drudzis bija sasniedzis savus augstumus 1898. gadā. Tā ziedēja īsus divus gadus, un tad pakāpeniski pazuda, kad izbūvēja Jukonas dzelzceļu 1900. gadā. Palicis tikai baļķu baznīcas ēkas skelets, lai atzīmētu pazudušās pilsētas vietu.

Drudžainās 1898. gada dienās Beneta kļuva par alkatīgas burzmas centru, kad ļaudis ceļoja no Vankuveras un Sietlas uz Skagveju un Daienu. No turienes avantūristi devās zemes iekšienē kājām, pāri grūtajam White Pass. No Daienas ceļš veda pāri Chilkoot kalnu pārējai uz Lake Bennett, kūŗa krastos izauga Benetas pilsēta. Te vīri nometnoja pietiekami ilgi, lai varētu uztaisīt laivas un plostus, kuŗiem bija tos jānoved uz leju pa riskanto Leves upi līdz Klondaikai. Īsajās ziemas dienās un ilgi salstošajās naktīs turpinājās laivu un plostu gatavošana. Kad pienāca pavasaris, sākās drudžaina laivu nolaišana ūdenī, lai zelta meklētāji dotos sava ceļojuma pēdējā posmā.

Sākumā Beneta bija telšu pilsēta. Pieaugot iedzīvotāju skaitam, radās baļķu būdas un krogi. Viesnīcas, spēļu nami un pat kādas bankas nodaļa atvēra savas durvis. Iekārtojās arī laikraksts. Tas bija 1898. gadā. Beneta auga un uzplauka. Uzsāka baznīcas būvi, ko pilnīgi nekad nepabeidza, kaut gan lietāja dievkalpojumiem. Stāsta, ka dzejnieks Roberts Serviss sarakstījis dažus savus slavenos darbus šīs baznīcas ģērbkambarī.

Vienīgi karaliskā Kanadas jātnieku policija uzturēja kaut ko līdzīgu kārtībai, bet neraugoties uz to, Beneta bija mežoniga vieta. Dabas bagātību meklētāju vidē hazarda instinkts bija augsti attīstīts un bagātības tika iegūtas un zaudētas ar kauliņu ripošanu vai kāršu dalīšanu. Daudz arī dzēra. Danču zāļu meitām bija jautras un ienesīgas karjēras.

Tā bija romantiska un uztraucoša Kanadas ziemeļu ēra, un Beneta, laikam, bija viskrāšņākā no atpūtas vietām gar taku, ko gāja Klondaikas avantūristi. 1900. gadā pēc diviem gadiem varoņīgas piepūles, pabeidza White Pass un Jukonas dzelzceļu un ceļotāji bīstamo Chilkoot ceļu pametа. Tagad pavasaris Beneta ezerā vairs nepiedzīvo divainu braucamo rīku nolaišanu ūdenī, lai dotos pēc zelta bagātībām. Smaragda krāsas ūdeņi spīguļo slinki saules gaismā un agrie krokusi krastmalā spraucas netraucēti caur kūstošo sniega kārtu, kad vecā baznīca lolo savas atmiņas par vietu, kas reiz bija Benetas pilsēta.

KO DERĪGI ZINĀT PIENA PATĒRĒTĀJIEM

(C. S.) Kanadas pilsētās un lielākos ciemos piens obligāti jāpasterizē. Pasterizēšana nozīmē piena uzkarsēšanu līdz tādai temperatūrai (+78° C), kas iznīcina slimību dīgļus, bet neietekmē tu piena garšu un sastāvu, bet tomēr uzlabotu tā uzglabāšanas iespējas. Baribas vērtība nemainās. Visi piena veidi, kas te uzskaitīti, ir pasterizēti. Tirgū uz piena iesaiņojumiem atrodam vēl rindu apzīmējumu, kas daudziem patērētājiem nav saprotami. Tamdēļ šai vietā paskaidrojumi, ko nozīmē šie uzraksti.

Homogenizēts piens ir pārstrādāts tā, lai piena taukus sašķaidītu mazās daļiņās, kas paliek vienmērīgi sadalītas visā pienā, nepacelo ties tā virsū kā krējums.

2% pienam daļa piena tauku ir noņemta, atstājot 2% piena tauku pilnpiena 3.5% vietā.

Vājpiens ir pilnpiens, kam noņemti visi piena tauki.

Paniņām ir līdzīga vājpienam baribas vērtība. Agrāk visas paniņas bija no siestošanas, bet tagad lielu daļu paniņu pagatavo, pieliekot pienskābes kultūru vājpienam.

Šokolādes dzērienu pagatavo no piena ar tauku saturu, kas nepārsniedz 2%, pieliekot kakao vai šokolādi un kādu saldinājumu.

Multipiens ir pilnpiens, kuŗam viena trešdaļa ūdens iztvaikota. Dzeršanai jāsajauc 1 daļa piena ar 2 daļām ūdens; baribas līdzekļiem — jāsajauc 1 daļa piena ar 1 daļu ūdens; kafijas krējumam un citām līdzīgām vajadzībām jālej tieši no papes kārbas.

Iztvaikotam pienam ar uzkarsēšanu iztvaicēts vairāk par pusi tā ūdens satura, tad tas ir homogenizēts, atsaldēts, iepildīts skārdenēs un sterilizēts. Lielākā daļa iztvaikoto pienu satur D vitamīnus. Dzeršanai jāsajauc 1 daļa piena ar 1 daļu ūdens; kafijas krējumam vai citām līdzīgām vajadzībām jālej tieši no skārdenes; putu krējumam — jāsasaldē līdz saldēšanas punktam un tad jāsakuļ.

Kondensēts piens ir pagatavots, pievienojot pienam cukuru, uzkarsējot to īsu laiku, lai izkausētu cukuru, un tad maisījumu iztvaicējot, kamēr cukura saturs ir ap 40 procentiem. Kondensētu pienu lietā galvenām kārtām cepšanai un saldiem ēdieniem.

Jogurts ir pilnpiens, vājpiens vai daļēji nokrejots piens, kas ir ieraudzēts.

PASAULES RAIBUMI

Dallasā, Tex., 72 g. v. L. E. Huffa lidieru veikalā ienācis kāds vīrs un prasījis atdot visu naudu, cik kasē. Veikalnieks izlicies puskurls esam un vairākas reizes vaicājis laupītājam, ko tas vēlas, reizē ar kāju iedarbinādams signala zvanu policijai. Veikalais triks pasargājis apķērīgo lidieru tirgotāju no zaudējumiem.

☆

72 g. v. somiete Helga Hirvonen, kas bija Titanika bojā ejas pēdējā dzīvā aculieciniece, miruši pag. nedēļā Cato pilsētā, ASV. Tvaikonis „Titanic" savā pirmā braucienā no Anglijas uz Ņujorku, 1912. g. 14. aprilī, uzdūrās ledus kalnam un nogrima Atlantijas okeanā līdz ar 1517 pāsažieriem. Tikai 150 pasažieri izglābās, to starpā Helga Hirvonena.

Iesvētībām bagātīgā iz
latviskas dāvanas.

LOTUS PUĶU V
802 BATHURST IELĀ, P
tel. LE 3-3884, TORO
- IESVĒTĪŠANAS DIENAS
- KANADAS LATVIEŠU D
KU APVIENIBAS SALON

LOTUS

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (a
ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK R
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEn
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc
apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Roseban

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse alimnīcās Vācijā, Polijā
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskā
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no

DĀMU FRIZIERSALONS
3 Westmoreland Ave. (Bloor - D
Tel. LE 6-9544, Toronto.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIN
Velcam visādus transportus ar moderna
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvan
LE 5-6619. 941 Dovercourt R

DODOTIES ATVAĻINĀJU
apskatieties
DV GRĀMATNI
pēc
LABAS GRĀMATA

A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — ro
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romā
KALEVALA — Somu tautas eps
V. Toma — MŪZIGA SPĒLE — dziesas
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU
Māc. A. Ozols TICIBAS MĀCIBA, 3.—4. k
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS
ZELTA MAKOŅI
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA
L. Pērļupe — ZAĻOJOSAIS ZARS — romā
T. Vesoss MĒLNIE ZIRGI — romāns
K. Zariņš — KAUGURIESI — romāns
MAZAIS KATECHISMS
Anšl. Eglītis — MALACHITA DIEVS, rom
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas
Klāra Zāle — MENESS KOKLE — dzejoļi
Velta Snikere — NEMITAS MINAMAIS —
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI —
J. Rudziša redakcijā
Prof. P. Jurēvičs — KULTURAS SEJAS —
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPARNI — romā
H. Kreicers — CEĻI UN GAJEJI — atmiņas

123 Huron Street, Toronto 2-

Štālmani Arturu,
ar sievu Annu un dēlu
Vovu, meklē māsa Lonija.
RAKSTIT: J. A. Brants, 76 Fulton Ave., Toronto 6, Ont.

Vass
ADVOKĀ
455 Spadi
(College un
Tel. biro
WA 2-61

LATVIJAS AMERIKĀ
MO
SPI
TO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪ
- LAULIBU un IESVĒTĪBU IELŪGUM
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRIBU VA
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LA
- GRĀMATAS un ŽURNĀ
- VESTUĻU VEIDLAPA
u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TO
ONT., CANADA. TEL
Pasūtinājumus lūdzam nodot

LSTIS

RK STORES

etīt!

cet, Hempstead, N. Y.
Plains Road, Bronx, N. Y.
et, Huntington N. Y.
th Street, New York
reet, Poughkeepsie N. Y.
et, Peekskill, N. Y.

DA

BRITU KOLUMBIJĀ.

ties uz to, Beneta bija mežoniga vieta. Dabas bagātību meklētāju vidē hazarda instinkts bija augsti attīstīts un bagātības tika iegūtas un zaudētas ar kauliņu ripošanu vai kāršu dalīšanu. Daudz arī dzēra. Dančū zāļu meitām bija jautras un ienesīgas karjēras.

Tā bija romantiska un uztraucoša Kanadas ziemeļu ēra, un Beneta, laikam, bija viskrāšņākā no atpūtas vietām gar taku, ko gāja Klondaikas avantūristi. 1900. gadā pēc diviem gadiem varonīgas piepūles, pabeidza White Pass un Jukonas dzelzceļu un celotāji bistamo Chilkoot ceļu pameta. Tagad pavasaris Beneta ezerā vairs nepiedzīvo divainu braucamo rīku nolaišanu ūdenī, lai dotos pēc zelta bagātībām. Smaragda krāsas ūdeņi spīguļo slīnki saules gaismā un agrie krokusi krastmalā spraucas netraucēti caur kūstošo sniega kārtu, kad vecā baznīca lolo savas atmiņas par vietu, kas reiz bija Benetas pilsēta.

IENA PATĒRĒTĀJIEM

sēšanu iztvaicēts vairāk par pusi tā ūdens satura, tad tas ir homogenizēts, atsaldēts, iepildīts skārdenēs un sterilizēts. Lielākā daļa iztvaikoto pienu satur D vitamīnus. Dzeršanai jāsajauc 1 daļa piena ar 1 daļu ūdens; kafijas krējumam vai citām līdzīgām vajadzībām jālej tieši no skārdenes; putu krējumam — jāsaldē līdz saldēšanas punktam un tad jāsakuļ.

Kondensēts piens ir pagatavots, pievienojot pienam cukuru, uzkarsējot to īsu laiku, lai izkausētu cukuru, un tad maisījumu iztvaicējot, kamēr cukura saturs ir ap 40 procentiem. Kondensētu pienu lietā galvenām kārtām cepšanai un saldiem ēdieniem.

Jogurts ir pilnpiens, vājpiens vai daļēji nokrejots piens, kas ir ieraudzēts.

PASAULES RAIBUMI

Dallasā, Tex., 72 g. v. L. E. Huffa likieru veikalā ienācis kāds vīrs un prasījis atdot visu naudu, cik kasē. Veikalnieks izlicies puskurls esam un vairākas reizes vaicājis laupītājam, ko tas vēlas, reizē ar kāju iedarbinādams signala zvanu policijai. Veiklais triks pasargājis apķērīgo likieru tirgotāju no zaudējumiem.

★

72 g. v. somiete Helga Hirvonen, kas bija Titanika bojā ejas pēdējā dzīvā aculieciniece, mirusi pag. nedēļā Cato pilsētā, ASV. Tvaikonis „Titanic" savā pirmā braucienā no Anglijas uz Nujorku, 1912. g. 14. aprīlī, uzdūrās ledus kalnam un nogrima Atlantijas okeanā līdz ar 1517 pasažieriem. Tikai 150 pasažieri izglābās, to starpā Helga Hirvonena.

Iesvētībām bagātīgā izvēlē ziedi un latviskas dāvanas.

LOTUS PUĶU VEIKALS,
802 BATHURST IELĀ, PIE BLOOR,
tel. LE 3-3884, TORONTO.

- IESVĒTĪSANAS DIENAS KARTĪTES.
- KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU APVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (apm. 100 m ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK RD., NORTH.
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEmple 9-1822.
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc tam pa Hw. 2. apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Rosebank Rd., N.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Sveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un venerisķās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

DODOTIES ATVAĻINĀJUMĀ,
apskatieties
DV GRĀMATNĪCĀ
pēc
LABAS GRĀMATAS

A. Dziļuma — **NOKALTIS ZARS** — romāns	$3.20
K. Ķezbera — **MAINAS HERCOGISTE** — romāns	$3.60
J. Ziemeļnieka — **KOPOTI STĀSTI**	$4.50
T. Zeltiņa — **DRUPU REPUBLIKA** — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — **MŪŽĪGĀ SPĒLE** — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols **STĀSTI PAR JĒZU**	0.90
Māc. A. Ozols **TICĪBAS MĀCĪBA**, 3.—4. kl.	1.50
Aspazijas autobiografija **ZILA DEBESS ZELTA MĀKOŅI**	$6.80
J. Ezergailis — **ANDRIEVS NIEDRA**	$4.80
L. Pērļupe — **ZAĻOJOSAIS ZARS** — romāns	$3.60
T. Vesoss **MELNIE ZIRGI** — romāns	$3.60
K. Zariņš — **KAUGURIESI** — romāns	$4.00
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
Anšl. Eglītis — **MALACHITA DIEVS**, romāns	$4.50
A. Simsone — **ATMIŅAS**, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — **MĒNESS KOKLE** — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — **NEMITAS MINAMAIS** — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOĶI — J. Rudziša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — **KULTŪRAS SEJAS** — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — **SADEGUSIE SPĀRNI** — romāns	$3.60
H. Kreicers — **CEĻI UN GĀJĒJI** — atmiņas	$5.50

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Štālmani Arturu,
ar sievu Annu un dēlu Vovu, meklē māsa Lonija.
RAKSTIT: J. A. Brants, 76 Fulton Ave., Toronto 6, Ont.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISADA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTĪŠ,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
- *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

P.C.A. IZPLATĪTS MAKSĀŠANAS VEIDS

Burti „P.C.A." bankas valodā tiek lietoti kā saīsinājums vārdiem *Personal Chequing Account*. Šis ir ļoti izplatīts maksāšanas veids, reizē dodot jums pilnīgu kontroli pār jūsu kontu.

Maksājumu kārtošana ar čekiem ir sen pazīstams veids no 17. gadu simteņa. Pirmo reizi tas nāca klajā 1670. gada 11. jūlijā, Lielbritanijā, kur bankieris izrakstīja šādu čeku:

„Hoare kungs:

Lūdzu izmaksājiet šīs zīmes uzrādītājam Witt Morgan kungam piecdesmit četras mārciņas, desmit šiliņus un desmit pensus, par ko preti saņemiet šo zīmi.

Jūsu draugs
Will Hale".

Šī sistēma darbojās tik labi, ka šodien vairāk kā 2.500.000 čeku Kanadā tiek izrakstīti katru dienu.

Līdzīgi daudzām citām lietām, pēdējos trīs simti gados šī sistēma ir ļoti izplatīta. Šodien t. s. Personal Chequing Account ir vienkārša un ērta lieta. Tas darbojas sekojoši:

Šo kontu atverot, jums izsniedz čeku grāmatiņu, kurā atzīmēts jūsu konta numurs. Ik pa sešdesmit dienām jums izsniedz jūsu izrakstītos čekus līdz ar bankas pārskatu. Tas jums daudz palīdz sekot maksājumiem un atvieglo grāmatvedību. Nav nekādu ierobežojumu kontu atverot. Vienīgi par katru čeku jums atrēķinās desmit centu. Jūsu čeki noder kā pierādījums par izdarītiem maksājumiem.

Zināšanai — jūsu Personal Chequing Account izlietojams vienīgi maksājumu kārtošanai. Tas nav jāsajauc ar krājkontu.

Šis personīgo čeku konts ir viens no daudziem lietderīgiem pakalpojumiem, ko bankas vadība jums piedāvā. Jums tuvumā esošās Toronto Dominion bankas nodaļas vadītājs ar prieku jums sniegs tuvākus paskaidrojumus. Tāpēc pie izdevības aprunājaties ar viņu. Arī jūs drīzumā redzēsiet ka . . .

Ļaudis redz starpību.

THE TORONTO-DOMINION BANK
BANKA, KAS LŪKOJAS NĀKOTNĒ.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto.
WA 1-3924.

Pārdodama jauna
REMINGTON DE LUXE
ZIG ZAG ŠUJMAŠĪNA
Ho 3-9613

BROADVIEW - DANFORTH rajonā
IZĪRĒJAMA
sešu istabu 2 ģimeņu māja, ar divām modernām virtuvēm, garāžu un auto novietošanas iespējām. Otrā stāva dzīvoklis mēbelēts. Dzīvokļus var īrēt arī atsevišķi. Zvanīt vakaros HO 6-3023.

IZĪRĒJAMA
istaba ar karstu un aukstu ūdeni, pie vajadzības, arī garāžu.
Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā LE 1-7086, Toronto.

Pilsētas centrā
IZĪRĒJAMAS
trīs nemēbelētas istabas.
Zvanīt vakaros — EM 6-0101, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

Latvijas armijas virsnieks, ilggadīgais Daugavas Vanagu biedrs

JĀNIS PURMALIS,

miris Toronto, š. g. 5. jūlijā.

DAUGAVAS VANAGU LONDONAS, ONT. NODAĻA

Ak, retākas rindas ikgadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra galvu kapenēs liek . . .

†

7. Bauskas strēlnieku pulka bij. kapteinis

JĀNIS PURMALIS

aigājis mūžībā 1961. g. 5. jūlijā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Dusi saldi, ciņu biedri, svešajā smiltājā!

TORONTO STRĒLNIEKU KOPA.

†

LĪZA APINIS

dzim. 1878. g. 2. septembrī,
mirusi 1961. g. 6. jūlijā, Toronto.

SV. JĀŅA EV.-LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS

Milda's FLOWERS

Paziņojums:

Silts paldies visiem tautiešiem, kuŗi līdz šim dāvājuši uzticību mūsu veikalam,

1597 BLOOR STREET WEST,

Ar pirmo jūliju atrodamies ērtākās telpās,

765 THE QUEENSWAY.

Laipni lūdzam pasūtījumus nodot vienīgi pa tālruni: 255-7233, līdz pilnīgai veikala iekārtošanai.

Preciza piegāde pilsētas robežās garantēta.

MILDA UN MĀRTIŅŠ, BĒRTULSONI

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Parakstu .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāči, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

ĢEN. TEILORA KARJĒRAS NORIETS UN ATGRIEŠANĀS

Prezidenta Kenedija militārā padomnieka stratēģiskie apsvērumi.

Vašingtonā. Pēc nesekmīgās invāzijas Kubā Sav. Valstu valdība visu neizdošanos vainu mēģināja uzvelt Centrālai pretizlūkošanas aģentūrai un bruņoto spēku štāba priekšniekam ģen. Lemniceram. Pēdējo kļūdu izmeklēšanu prezidents Kenedijs uzticēja ģen. Teiloram, kas laikā no 1955.-1959. gadam bija armijas štāba priekšnieks, atstājot dienestu sašutumā par valdības un citu bruņoto spēku nozaru nevērību pret viņa priekšlikumiem. Un proti, ģen. Teilors visiem spēkiem mēģināja uzsvērt modernas armijas nepieciešamību arī atomlaikmetā, kamēr oponenti visu Sav. Valstu militāro varenību gribēja koncentrēt aviācijā un atomieročos, rēķinoties gandrīz vienīgi ar plaša atmaksas uzbrukuma stratēģiju. Otrā pasaules kara laikā ģen. Teilors komandēja slaveno 101. izpletņu lēcēju diviziju, isi pēc Berlines blokādes bija agrākās Vācijas galvaspilsētas komandants un 1953. gadā, Korejas kara beigu posmā, pārņēma Apvienoto Nāciju spēku vadību Korejā.

Kad 1959. gadā ģen. Teilors atstāja armijas štāba priekšnieka amatu, un līdz ar to arī armijas ierindu, viņa akcijas kā militārās tā republikāņu valdības aprindās bija noslīdējušas pavisam zemu. Bet tagad tās strauji cēlušās, pat tik augstu, ka prezidents Kenedijs apgāja visu Bruņoto spēku galveno štābu un par savu militāro padomdevēju izraudzīja nevienu citu kā ģen. Teiloru. Vairākus sava jaunā padomdevēja priekšlikumus prezidents Kenedijs jau akceptējis un var sagaidīt, ka tuvākā nākotnē Sav. Valstis koncentrēsies uz armijas stiprināšanu. Savu teoriju šādai nepieciešamībai ģen. Teilors balsta uz faktiem, ka pēc otrā pasaules kara Padomju Savienības ekspansija visur norisinājusies bez atomieročiem, bet ar parasto ieroču, partizānu darbības un politiskas subversijas palīdzību.

Ar ģen. Teilora nostāju nebūt nav jāsaprot, ka, jauna pasaules kara gadījumā, nebūtu nepieciešamas raķetes un atomieroči. Bet tai pašā laikā arī nedrīkst aizmirst, ka komūnisti vēl ilgus gadus var turpināt savu lokālagresiju taktiku.

Sav. Valstīm tamdēļ nepieciešama kustīga, situācijai piemērota apmācita un parastiem ieročiem bruņota armija, kas ar komūnistu lokālagresijām spēj cīnīties — lai kādā pasaules malā tās arī nenotiktu.

Pēc Centrālās pretizlūkošanas aģentūras un ģen. Lemnicera aģentūras un ģen. Lemniceram kļūdu izmeklēšanas Kubas invāzijas gadījumā ģen. Teiloram tagad uzticēts viens no visas pasaules mērogā svarīgākiem un atbildīgākiem pienākumiem un proti, Sav. Valstu militārās stratēģijas izstrādāšana Berlinei. 1959. gadā ģen. Teilors kādai kongresa izmeklēšanas komitejai deklarēja, ka Berlīni var aizstāvēt un ka tā jāaizstāv. Šai jautājumā prezidenta Kenedija militārais padomdevējs savus uzskatus nav mainījis arī šodien.

PADOMJU ASTRONAUTS JURIJS GAGARINS LONDONĀ

Sagaidīšana diezgan vēsa un oficiāla.

Londonā, 11. jūlijā. Angļi jau turēja gatavībā izritināšanai sarkano paklāju, jo bija ziņas, ka sakarā ar padomju izstādes atklāšanu Londonā, kopā ar J. Gagarinu varētu pēkšņi ierasties pats N. Chruščevs. Vēl vakar nebija īstas skaidrības šinī lietā. Taču šorīt agri jau radio vēstīja, ka no Maskavas izlidojis tikai astronauts J. Gagarins.

Kad Padomju Savienības gaisa satiksmes kārtējā pasažieru lidmašīna nolaidās šorīt Londonas starptautiskā lidlaukā, Gagarina sagaidītāju pulkā bija ap 400 personu, to starpā padomju sūtniecības darbinieki, ziņkārīgo bars un lidlauka apkalpes personāls.

Kad padomju gaisa spēku majors Jurijs Gagarins parādījās lidmašīnas durvīs, pūlis aplaudēja. Viesis, pa krievu modei, pateicās ar rokas mājieniem. Vienīgais oficiālais Lielbritanijas valdības pārstāvis lidlaukā bija Zinātņu ministrijas sekretārs Francis F. Turnbull's. Savā uzrunā viņš cildināja majora Gagarina drosmi un uzņēmību, doties kā pirmajam cilvēkam pasaules izplatījumā. „Es ceru, ka būsiet iepriecināts, ciemodamies mūsu zemē."

Gagarins parakņājās savas lidotāja uniformas kabatās un izvilka jau iepriekš sagatavotu papīra lapu un atbildei lasīja: „Es uzskatu šos apsveikuma vārdus kā cildinājumu manai valstij un padomju tautai, kuŗas pašaizliedzīgais darbs radīja priekšnoteikumus pirmajam lidojumam ārpus Zemes atmosfairas." Tālāk Gagarins uzsvēra, ka viņš un padomju tauta vēlas darboties pasaules miera labā un pateicās Lielbritanijas rūpnieku organizācijai, kas palidzējusi sarīkot Londonā padomju ražojumu izstādi.

Padomju astronauts ciemosies Anglijā četras dienas, viesodamies arī nulē atklātajā izstādē.

PORTUGĀĻU JŪRAS TRAĢĒDIJA

TVAIKOŅA SAVE BOJĀEJA PRASA 237 CILVĒKU DZĪVĪBAS

Lisabonā. Pagājušās nedēļas nogalē, vētrainā jūrā Austrumafrikas ūdeņos bojā gāja portugāļu tvaikonis Save, prasot 237 cilvēku dzīvības. 2.037 to tvaikonis uzskrēja sēkli, radot benzīna un municijas eksplozijas. Traģēdijas brīdī uz nelielā tvaikoņa atradās turpat 500 cilvēku, to starpā portugāļu karavīri un afrikāņu ogļrači. Pēdējiem brauciena sākumā nebija zināms, ka kuģa krava sastāv no municijas un degvielām, kas avārijas brīdī, izsaucot vispārēju kuģa ugunsgrēku, prasīja turpat pusi pasažieru un apkalpes locekļu dzīvību.

ZIŅAS ĪSUMĀ

⊕ Nule kā aizvadītā četru dienu ilgā nedēļas nogalē atzīmējot Sav. Valstu neatkarību, satikšmes negadījumos nogalināti 509 cilvēki. Līdz šim raženākais nāves siena laiks Sav. Valstu autobraucēju pļaujā bija neatkarības dienas nedēļas nogale 1950. gadā, kas prasīja 491 upuri. Kanadā, šogad saraustītās Dominijas dienas, laikā no 1.-3. jūlijam, dzīvības maksāja 43 braucējiem un pasažieriem. Šis skaits, starp citu, ir par septiņiem nelaimīgiem augstāks nekā to bija pareģojusi Kanadas lielceļu drošības padome.

⊕ Līdz ar pieaugošo Sav. Valstu delegātu pārliecību Zenēvas atomsarunās, ka Padomju Savienība nav ieinteresēta atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas līgumā parakstīšanā, pieaug arī Vašingtonas aizdomas, ka ar savu gadiem ilgo pretestību krievi aturējuši kā amerikāņus, tā anglus no jauniem atomieroču mēģinājumiem, kamēr paši tos visīlelākā slepenībā turpinājuši visu konferences laiku. Visjaunākās ziņas saņemtas no Somijas, kur seismografi uztvērusi „zemestrīces" viļņus ar centru padomju Arktikā. Šādi viļņi, kas tikpat labi var nozīmēt arī atomieroču mēģinājumus, pēdējos gados vairākkārt uztverti dažādās pasaules malās, kamēr trīcēšanas centrs vienmēr saskatīts kaut kur padomju territorijā.

⊕ Uz prezidenta Kenedija rīkojumu, no apcietinājuma atbrīvots smadzeņu augoņa rezultātā reizi zaudējušais amerikāņu komūnistu vadonis Vinstons, ko savā laikā iesłodzija par sazvērestības gatavošanu pret Sav. Valstīm. Vinstona vārds nesen bija starp tiem apcietnātiem komūnistiem, kuŗus Kastro solījās apmainīt pret trim 17 aprīļa invāzijas vadītājiem. Kā no politisko cietumnieku, tā dzīvo dvēseļu apmaiņas pret traktoriem Kubas min. prezidentam nekas neiznāca. Sav Valsti nodibinātā līdzekļu vākšanas komiteja tagad likvidējusies, gala vārdā pasakot Kastro, ka viņš nedabūs nedz prasītos 28 milj. dolaru, pat ne divdesmit astoņus dolarus.

⊕ Adlejs Stivensons, Sav. Valstu sūtnis Apvienotās Nācijās stāsta, ka Kubas invāzijas pirmā dienā pie viņa, uzbrukumam laimes vēlēt, ieradušies visu Dienvidamerikas republiku delegāciju pārstāvji. Otrā dienā, kad situācija vairs nelikusies tik rožaina, viesu skaits sarucis uz deviņi. Trešā dienā, kad invāzija jau pierādījusies par galīgu fiasko, neviens vienīgs Dienvidamerikas pārstāvis vairs nelicies par viņu ne zinis.

CHRUŠČEVS UN BERLĪNE

Visa pasaule gandrīz vienbalsīgi atzīst, ka Padomju Savienības ministru prezidenta draudi parakstīt atsevišķu miera līgumu ar Austrumvāciju un nodot pievadceļus Rietumberlīnei Pankovas valdības rokās, radījuši lielāko saspīlējumu kopš otrā pasaules kara beigām. Šiem draudiem eventuāli īstenojoties, var izcelties 3. pasaules karš. Bet tādā gadījumā kara nebūs iesaistīti tikai Rietumi, bet arī Padomju Savienība. Un vai to Chruščevs var atļauties?

Apskatot pašreizējo situciju no saimnieciskā viedokļa, jāuzsver, ka Chruščevs karu loģiski var atļauties tikai tad, ja viņam ir neapgāžamas garantijas par ātru uzvaru. Un tādu viņam nav. Kā no komūnistu Ķīnas, tā no Austrumeiropas satelītiem un arī pašas Padomju Savienības pienāk nepārtrauktas ziņas par chronisku pārtikas trūkumu. Komūnistu Ķīna to mēģina aizpildīt ar labības pirkumiem Kanadā; Polija — ar palīdzību no Sav. Valstīm, Padomju Savienībā — vienkāršī atsakoties palizēt saviem trūkumā nonākušiem satelītiem, kā piem., Austrumvācijai, kur atkal ievesta pārtikas racionēšana. Kara gadījumā, protams, brīvās pasaules labības tirgi komūnistiem būs slēgti. Un tā kā Chruščevam nav nekādu garantiju, ka viņš Rietumus varētu sakaut zibenkarā kā to, piemēram, Vācija otrā pasaules kara sākumā izdarīja ar Poliju un, tā kā, kaut vai vienkārši pārtikas trūkuma dēļ, Padomju Savienība ilgāku laiku karu nevar atļauties, tad ir iemesls secināt, ka Berlines krize arī šoreiz tālāk par Chruščeva draudiem neaizies.

No politiskā viedokļa raugoties, Chruščevam nopietni jārēķinās ar Austrumvāciju. Kamēr Maskavas acīs miera līgums un Austrumvācijas neatkarība nekad nebūs nekas vairāk kā vienkārša fikcija, vācieši savu brīvību var sākt ņemt nopietni. Ka Austrumvācijai ir savs sacelšanās potenciāls, pēdējās strādnieki pierādīja 1953. gada 17. jūnijā. Citiem vārdiem, ar Austrumvācijas brīvību un tās iespējamām sekām Chruščevs nevar spēlēties.

To pašu, ko Austrumvācija, Chruščevam daudz lielākā mērogā parādīja Ungārija, mazākā mērā Polija. Albānija ir atkitusi no Maskavas un pārgājusi Pekingas gādībā. Čechoslovakijā notiek plašas tīrīšanas, tāpat Bulgārijā. Nav tāda Austrumeiropas satelita, uz ko Padomju Savienība briesmu brīdī varētu paļauties. Tādēļ, ja Chruščevs Berlines dēļ sāk karu un Rietumi tur doto vārdu tās aizstāvēšanai, var puslīdz droši rēķināties ar masveidīgu satelitvalstu sacelšanos pret krieviem. To, protams, saprot arī pats Chruščevs, un tas ir otrs iemesls, kādēļ grūti iedomāties, ka Padomju Savienība Berlines dēļ gribētu riskēt ar karu un komūnistu imperijas iznīcināšanu.

V. S.

KAS IR KUVEITA?

(Pārnesums no 4. lpp.)

Kuveita nav nekāda lielā un nepārskatāmi plašā zemes mala, nekāds „milzīgais lielums", ko neviena mūsdienu vara nevarētu palaist nepamanītu, ne arī tās dabas apstākļi pārlieku pievilcīgi. Aizņemot Arabijas tuksneša izgriezumu Persijas līča rietumu piekrastē 15.000 kv. km kopplatībā, Kuveita, kā redzams, nav nemaz lielāka par mūsu Latgali neatkaribas laikā (15.680 kv km — Tagad Latgalei jau izgrauzts krietns robs Abrenes apkaimē). Iedzivotāju šai nelielajā valstiņā tikai ap 206.000, starp tiem kādi 3.900 eiropiešu. No tā redzams, ka Kuveitas atzīšanā par patstāvīgu valsti šoreiz nav svariga ne tās nelielā platība, ne tuksnešainā daba, ne mazais iedzīvotāju daudzums, ne arī „tautas gribas izpausme", bet kaut kas cits. Kas tad? Lūk, nafta.

Tiklīdz atklājas, kai šai zemes malā zem tuksneša klajumiem paslēptas pasakainas dabas bagātības, Kuveita vienā rāvienā nokļūst pasaules uzmanības degpunktā. Zīmīgi, ka lielo Burgunas naftas lauku zemes vidienē pašreiz izmanto britu (British Petroleum Company) un ASV (American Gulf Oil Corporation) naftas sabiedrības kopēji, veidojot pazīstamo Kuveitas naftas kompaniju (Kuwait Oil Co.). Acumirklīgā situācijā tam, ka te iesaistītas arī ASV intereses, varētu būt krietni liela nozīme Tuvo Austrumu līdzsvara sabalansēšanā.

No Burgunas atradnēm, pa cauruļu vadiem augsta labuma „zemes eļļa plūst uz svarīgo naftas ostu Mina-el-Ahmadi Persijas līča krastā. Kuģu piebrauktuves te ir dziļas un ostas ierīces izvērstas tik plaši, ka spēj vienlaicīgi uzņemt un apkalpot 5 tanku kuģus. Turpat ierīkota arī samērā liela naftas rafinērija, kas tomēr pārstrādā tikai nelielu daļu. Jau kopš 1951. gada starp Burgunas naftas lauku izmantotājiem un šeichu pastāv nolīgums par peļņas sadali uz pusēm: 50% šeicham, tikpat naftas sabiedrībām.

Kad 1958. gadā Japānas naftas sabiedrība ņemās, ka tai nodrošina tiesības izmantot naftas atradnes neitrālās joslas piekrastē, maksājot par to Kuveitai un Saudi Arabijai 57% no peļņas, saprotams, ka šeichs vēlētos, lai arī pārējās koncesiju turētājas maksātu tikpat. Līdz šim grozījumus tam tomēr vēl nav izdevies panākt.

ASV intereses iesaistītas arī Kuveitas neitrālajā joslā. Kāda ASV naftas sabiedrība (Independent Oil Company) jau 1948. gadā saņem koncesiju meklēt un izmantot naftas atradnes neitrālā joslā. 1953. gadā te patiešām laimējas uziet diezgan bagātus naftas laukus, kas šai laikā jau dod savus 29,4 milj. mucu gadā. Tādā kārtā mēs redzam, kas īsti pievelk pasaules varu uzmanību nelielai Kuveitai. Tas ir mūsdienu rūpniecības dzinējspēks un „asinis" — nafta.

Pats galvenais šīs naftas zemes mezgls — galvaspilsēta un jūras osta — Kuveita, nelielas pussalas galotnē pie ieejas no Persijas līča mazākā ierobā — Kuveitas līci. Par Kuveitas ostas izcilo nozīmi liecina tas, ka te kārtēju satiksmi uztur 27 starptautiskās kuģu līnijas, un ka Kuveitas lidosta ieslēgta 11 gaisa satiksmes starptautisko sabiedrību kārtējo lidojumu ceļu tiklā.

Kuveitas pilsēta un osta līdz ar to izceļas kā visas šeicha valsts lielākais lepnums un savā ziņā modernās civilizācijas spilgtākais veidojums Persijas līča krastos, bet reizē ar to nozīmīgais ceļu mezgls modina un pastiprina Irakas tieksmes pārņemt šo novadu savā varā. Irakai pašai tiešas pieejas Persijas līcim nav. Basra, vienīgā jūras kuģiem pieietamā Irakas osta atrodas krietni dziļi iekšzemē, Šatelarabas

Pašreiz Kuveitas šeichs par naftu ieņem ap 400 miljoni dolaru gadā. Cik zināms, divi trešdaļas tas mēdz noguldīt Londonas un Ņujorkas bankās, pie kam viņam jaut varētu būt uzkrājies pāri par biljonu dolaru liels kapitāls. Kuveitas šeichu padzenot un zemi aneksējot, šī milzu summa varētu palikt ārpus aneksētāja sniedzamibas. Varbūt tāpēc arī Irakas premjērs piedāvā Kuveitas šeicham pārvaldnieka posteni viņa zemē pēc tam, kad tā būs aneksēta.

No visām trim Kuveitas bagātību tikotājām visvājākā izrādās Saudi Arabija. Tās karaspēks tikai ap 3.000 viru, iepretim Irakas krievu ieročiem, tankiem un lidmašīnām bruņotai 60.000 viru armijai. Apvienotās Arabu Republikas vadītājs Nasers pašreiz nonācis asā konfliktā ar Padomju Savienību, bet arī ar Rietumiem tam nav sevišķi lielas draudzības. Tāpēc arī, neraugoties ne uz agrākajiem draudzības apliecinājumiem, ne arī uz ļoti sirsnīgo Apvienotās Arabu Republikas apsveikumu Kuveitai patstāvības izsludināšanas dienā, grūti pieļaist varbūtību, ka šai brīdī Nasers varētu kaut ko vairāk darīt naftas valstiņas pārvilkšanā savā pusē, kā vien pateikt dažus siltus vārdus.

Ar Iraku pašreiz ne Kuveitai, ne Rietumu pasaulei nav sevišķi draudzīgas attiecības. Jāatceras, kad priekš trim gadiem Irakā krit monarchija un šī starpupju zeme pārveidojas republikā (1958. g. 1. janv.), tā izstājas no Rietumu aizsardzības savienības (Bagdades pakta) un nonāk Pad. Savienības ietekmē.

Nafta gan vēl arvienu turpina plūst it kā nekas nebūtu atgadījies, bet atliek tikai atcerēties, ka saspīlējuma brīdī Irakas naftas vadus uz Vidusjūras ostām iespējams viegli pārraut, kā 1957. gadā, un kādas tam sekas, lai redzētu, cik uzmanīgi te jārīkojas, lai neizraisītu jaunu katastrofu.

BĒDĪGAIS TIRGOTĀJS

Padomju Savienībā zirgu gaļas propaganda neatrod dzirdīgas ausis. Fakts.

Boss: Veikals jau divi nedēļas kā atvērts, reklāma pamatīga, bet pircēji kā nenāk, tā nenāk." (St. Louis Post-dispatch)

VECO ĻAUŽU MĪTNES

(Pārnesums no 1. lpp.)

cinātas ziedot pārvaldei $2.00 gadā no katra draudzes locekļa.

Konferences trešā diena pagāja slēgtā mācītāju sēdē, kur galvenās rūpes un debates bija par jaunatnes un bērnu darbu. No debatēm izauga atziņa, ka mūsu draudzēm steidzīgi jānoorganizē savi jaunatnes pulciņi, lai pasargātu mūsu jauniešus no aizraušanās ar sekularismu un dotu iespēju jau 1962. gadā sarīkot kristīgās jaunatnes dienas Rietumu krastā.

Trīs vērtīgas dienas pagāja nemanot, baudot Ziemeļ-Kalifornijas draudzes viesmīlību, kas pat bija parūpējusies, lai konferences noslēgumā, doc. E. Vinerta un doc. M. Vinertes vadībā viesi un delegāti redzētu pirmo latviešu operas izrādi šai krastā. Doniceti vienu stundu garā, agrāk archivos aizmirstā, opera Rita bija jautra, asprātīga un pavisam labā sniegumā. Klausītājs domās atkal sēdēja Rīgas operā un gulva sparu savam rītdienas darbam.

Paldies namatēviem un mātēm!

Nosūtot telegrammas archibīskapa tēvam uz Eslingenu un LELDĀ priekšniekam māc. A. Veinbergam uz Vašingtonu, konferenci slēdza, lai nākošo gadu satiktos Seatlā, pasaules izstādes laikā. Rietumu apgabala draudžu rosīgā darbība un nepārprotamā draudžu augšana ir ķila nākotnes saglabāšanai.

ŠACHS

⊕ Ņujorkas štata amatieru šacha meistarībā starp 40 spēlētājiem labus panākumus guva 3 latvieši. Piecu kārtu turnīrā Laimonis Zvaigzne ieguva 3½ punktus. Turnīrā neuzvarēti palika Visvaldis Šmits un Gunārs Zvaigzne, katrs uzvarot 1 spēli un pārējās 4 spēlējot neizšķirti, tā sasniedzot 3:2 rezultātu.

⊕ Maršala šacha klubā, Ņujorkā, amatieru turnīrā Jānis Pamiljens ar 5½:2½ sniegumu ierindojās piektajā vietā.

⊕ Pokipsijas (N. Y.) pilsētas abu šacha klubu ātrspēles apvienotajā turnīrā uzvarēja amerikānis Janiels, bet dalītā otrā vietā ar 3:1 rezultātu ierindojās Visvaldis Šmits un Gunārs Zvaigzne.

⊕ ASV šacha federācija oficiāli paziņojusi izraudzītos šachistus studentu olimpiādei, kas notiks Helsinkos, laikā no 17. līdz 31. jūlijam. Pamatsastāvā iedalīts Ivars Kalme, bet kā pirmais rezervists — Edmars Mednis. Kā zināms, pagājušā gadā Ļeņingradā ASV vienība, ar Kalmi un Medni ierindā, uzvarēja, atstājot 2. vietā Padomju Savienības komandu.

V. S.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont. tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

16. jūlijā rītā svētbridis Saulainē.

23. jūlijā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Jāņa baznīcā. Dievkalpojumu noturēs stud. theol A. Vanags. Draudzes mācītājs šajā svētdienā piedalīsies jauniešu iesvētes dievkalpojumā Londonā, Ont.

30. jūlijā — rīta svētbridis Saulainē.

6. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

13. augustā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Jāņa baznīcā.

20. augustā — rīta svētbridis Saulainē

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. jūlijā, plkst. 2,30 p.p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Jaunatnes iesvētīšana un dievgalds 23. jūlijā, pl. 1,30 p.p.; mācītāji: Arnolds Lūsis no Toronto un Jānis Prauliņš, dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnas latv. ev. lut. draudzē Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave 16. jūl. pl. 3.30 p.p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

HAMILTONA

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave South, svētdien, š. g. 16. jūlijā, plkst. 11 pr. p., apvienots pieaugušo un bērnu dievkalpojums. Māc. E. Pavasars.

MONTREĀLĀ

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā.

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 16. jūlijā, dievkalpoj. plkst. 7.00 vakarā.

Svētdien, 23. jūlijā dievkalpoj. plkst. 7.00 vakarā.

Svētdien, 30. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

Svētdien, 6. augustā, dievkalpojums plkst 7.00 vakarā.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viesturs Sēfera dievkalpojumi notiks:

15. jūlijā, plkst. 7 vak. svētvakara dievk. Montreālā, Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī).

23. jūlijā, plkst. 11 no rīta, Tērvetē.

Niagara Falls, (Ont.) latv. ev.-lut. draudzei, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., š. g. 6. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedza īsus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles stundēšana un lūgšanas stunda katru nedēļu JA 9-1027.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. Ami - 4218.